

CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Letno poročilo 2018

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Kazalo

UVOD	3
PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI IN TUJI JEZIK V LETU 2018	4
Slovenščina na tujih univerzah	5
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture	25
Simpozij Obdobja	31
Tečajji slovenščine	33
Slovenščina za otroke in mladostnike	38
Izpitni center	44
Izobraževanje	48
Založniška dejavnost	51
Raziskovalni in aplikativni projekti	55
OBJAVE V MEDIJIH	56
BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA	63

Lahko bi rekli, da je leto 2018 za Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik (v nadaljevanju Center) minilo mirno, običajno, brez posebnosti, po ustaljenih tirnicah ... To po eni strani drži, po drugi pa z natančnim branjem poročil posameznih programov ugotovimo, da je bilo leto vse prej kot mirno. Ob ustaljenih tradicionalnih prireditvah in dejavnostih, kot so tečajji slovenščine za odrasle in otroke, obe poletni šoli, Seminar slovenskega jezika, literature in kulture (naprej SSJLK), Simpozij Obdobja, izpiti iz znanja slovenščine kot tujega jezika, tiskanje različnih gradiv za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika, je leto 2018 na Centru zaznamovalo Cankarjevo leto. Popeljalo nas je na tri vrhove. Eden, prvi, je bil izdaja družabne igre *Klanec*, drug vrh je predstavljal SSJLK, ki je bil s krovno temo posvečen letu 1918, v njem pa je s predavanji izstopalo predvsem Cankarjevo ustvarjanje, tretjega so ustvarili *Svetovni dnevi Ivana Cankarja*. Ti so v nizu že desetih svetovnih dni skoraj na vseh 60 lektoratih na tujih univerzah študentom in drugi zainteresirani javnosti približali delo in življenje pomembnega slovenskega pisatelja. Še posebej se zdi pomembno izpostaviti družabno igro *Klanec*, ki je rezultat sodelovanja Centrovih sodelavcev z različnih programov. Gre za izvirno didaktično igro, prvo v naši produkciji. Svoje mesto je po poročilih s terena našla na zelo različnih mestih, od knjižnic in šol v Sloveniji do knjižnic in predavalnic na univerzah po svetu. Želimo si, da ne bi ostala edino tako Centrovo gradivo.

Leto 2018 je bilo za Center pomembno tudi z vidika organiziranosti. Na programu Tečajji za odrasle smo začeli s postopnim urejanjem zaposlitev samostojnih strokovnih delavcev. Septembra smo tako zaposlili novo/staro sodelavko, ki poučuje na tečajjih. S tem smo začeli urejati položaj honorarnih sodelavcev. Vsekakor to ne pomeni zgolj formalnega urejanja statusa, marveč lahko Centru prinese novo kakovostno spremembo.

Veliko se je dogajalo tudi na enem od najstarejših programov, sicer pa najbolj razvejani dejavnosti, to je Slovenščina na tujih univerzah. Poleg obletnic (novembra je 40 let obeležil lektorat v Bukarešti) in odpiranj novih lektoratov (v Banjaluki in na Reki) je bilo veliko energije usmerjene v pripravo novih sporazumov s pomembnimi partnerskimi univerzami (npr. v Londonu in Trstu).

Vsekakor lahko iz poročil o delu v preteklem letu razberemo tudi veliko idej in načrtov, ki jih sodelavci in sodelavke Centra snujejo za prihodnje leto. Uvodne misli lahko, tako kot preteklo leto, spet zaključim z istimi besedami, to je: »Za prihodnja leta si želimo, da bi lahko poročilo začeli z novico, da se je Center preselil v večje prostore, kar mu je omogočilo zaposliti nove sodelavce in sodelavke, s tem pa so se izpolnili tudi pogoji za načrtovanje in izvedbo novih razvojnih nalog, ki bodo Centru omogočile ohranjati mesto med pomembnimi načrtovalci in izvajalci nacionalne jezikovne politike na področju slovenščine kot drugega in tujega jezika.« (Letno poročilo Centra 2017) Zagotovitev večjih prostorov je namreč ena od prednostnih nalog za leto 2019, saj bo njena realizacija omogočila izvedbo številnih drugih vsebinskih nalog, ki jih načrtujemo v prihodnosti.

red. prof. dr. Simona Kranjc,
predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Predstojnica: red. prof. dr. Simona Kranjc

Vodja strokovne službe: asist. dr. Damjan Huber

Program oz. dejavnost	Financiranje programa oz. dejavnosti	Samostojni strokovni sodelavci	Financiranje strokovnih sodelavcev
Slovenščina na tujih univerzah	MIZŠ		
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Predsednica: izr. prof. dr. Mojca Smolej	MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, lastna sredstva, sponzorji	dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (vodja programa STU) asist. dr. Damjan Huber (vodja programov SSJLK in Obdobja)	MIZŠ, lastna sredstva
Simpozij Obdobja Predsednika: izr. prof. dr. Urška Perenič izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič	MIZŠ, lastna sredstva		
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) Petra Likar Stanovnik Neža Kočevar (od februarja 2018)	lastna sredstva, MIZŠ
Tečaji slovenščine	lastna sredstva, MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, CMEPIUS	Branka Gradišar (vodja programa) Tanja Jerman (vodja učiteljev) Jana Kete Matičič Tjaša Alič Katja Kralj (od oktobra 2018)	lastna sredstva, MIZŠ
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MIZŠ (ZRSŠ), Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	dr. Mihaela Knez (vodja programa) dr. Damjana Kern Andoljšek	lastna sredstva, MIZŠ
Izobraževanje	lastna sredstva, MIZŠ	Matej Klemen (vodja programa) dr. Mihaela Knez	lastna sredstva, MIZŠ
Založništvo	lastna sredstva	mag. Mateja Lutar (vodja programa) Matej Klemen	lastna sredstva, MIZŠ

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik v letu 2018

Redna izobraževanja za učitelje in izpraševalce
Mednarodni prevajalski in kulturnopromocijski projekt Svetovni dnevi Ivana Cankarja
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti <ul style="list-style-type: none"> - Vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje priseljencev: vloge in kompetence (VIME) - Razvoj izpita iz znanja slovenščine za zdravnike - Raziskava o predsodkih pri ocenjevanju jezikovne produkcije - Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik (EVA) - Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika (OBJEM) - Izzivi medkulturnega sobivanja

Slovenščina na tujih univerzah

dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, asist. dr. Damjan Huber

- 1 Splošno o programu**

V študijskem letu 2017/18 je na tujih univerzah delovalo 59 slovenistik, od tega 7 na univerzah, kjer lektorjevo delo financira samo Republika Slovenija (MIZŠ), 37 na univerzah, kjer lektorja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 15 na univerzah, kjer lektorja financira samo univerza gostiteljica. V lektorate in študijske programe slovenščine na tujih univerzah je bilo vključenih nekaj več kot 1700 študentov. Upad študentov je predvsem posledica omejitve vpisa v izbirni predmet na Univerzi v Beogradu, kjer so vpis zaradi kadrovske podhranjenosti znižali s 750 študentov na 150, hkrati pa tudi ponekod drugod na univerzah oz. slavistikah ter tudi pri slovenščini zaznavajo, prav tako kot v RS, upad študentov, npr. v Zagrebu.

Statusi slovenistik na tujih univerzah so bili naslednji: na 27 univerzah je imela slovenistika status samostojnega diplomskega študija ali študijske smeri v okviru dodiplomskega in/ali podiplomskega študija, tj. magistrskega in doktorskega študija. Na vseh univerzah razen na univerzah v Parizu, Kijevu, Neaplju in Pardubicah pa so lektorat slovenščine bodisi kot obvezni izbirni predmet ali kot izbirni predmet lahko izbirali vsi študenti oddelka, kjer je slovenistika, študenti fakultete, univerze in tudi zunanji slušatelji.
- 2 Svet programa STU**

Svet se je v študijskem letu 2017/18 sestel 6. julija 2018. Na seji je bilo predstavljeno in z razpravo proučeno stanje slovenistik in njihovi statusi na tujih univerzah ter odpiranje novih slovenistik. Zapisnik so člani Sveta prejeli v začetku septembra.
- 3 Kadrovske spremembe in spremembe statusa na slovenistikah**

V program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je bilo v študijskem letu 2017/18 vključenih okoli 50 učiteljev slovenščine v tujini, od tega 31 učiteljev, ki so zaposleni na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (FF UL), ter osem učiteljev, ki so poučevali na slovenistikah na podlagi avtorske pogodbe. Poleg učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih habilitiranih učiteljev. Na nekaterih slovenistikah so predavanja, seminarje in mentorstva študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah izvedli tudi zaposleni učitelji programa STU. Nekateri, ki so že dosegli doktorske nazive, so tudi mentorji študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah, objavljajo prispevke in se udeležujejo znanstvenih konferenc. Enajst učiteljev programa STU je v prvi polovici julija 2018 zelo uspešno poučevalo na 54. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, saj so jim udeleženci v anketi podelili oceno 4,70 (od 5), rezultat pa je hkrati primerljiv s preteklimi leti.

V preteklem študijskem letu je prišlo do naslednjih menjav na FF UL zaposlenih učiteljev na slovenistikah v tujini: v **Beogradu** je bila lektorica mag. Laura Fekonja na trimesečnem porodniškem dopustu, v tem času jo je nadomeščala Melita Vešner. Na novo se je kot lektorica na Filološki fakulteti s 1. oktobrom zaposlila še dr. Tanja Tomazin, ki jo bodo financirali na srbski strani. Za to smo si prizadevali skupaj s prof. dr. Majo Đukanović in s slovenskim veleposlaništvom v Beogradu, saj je ob velikem številu študentov (okoli 100 na študiju in 700 na izbirnem predmetu) slovenistika kadrovsko zelo podhranjena. V **Brnu** se zaradi reorganizacije študija slavistike spreminja status slovenščine, v prihodnje bo akreditirana kot ena od študijskih smeri, ki pa ne bodo vsako leto vse razpisane za vpis študentov. V **Buenos Airesu** je novembra 2017 doktorirala Julia Sarachu, ki bo v naslednjem študijskem letu izvajala predavanja iz slovenske književnosti v okviru seminarja južnoslovanskih književnosti na univerzi v Buenos Airesu. S posredovanjem STU FF UL se je izboljšal status lektorata v **Bukarešti**, saj je bilo letos vpisanih več kot 30 študentov, poleg tega imajo še študentko na doktorskem študiju Alino Irimio, zato se obeta možnost odprtja študijske smeri v prihodnosti. Konec novembra 2018 bodo praznovali 40-letnico vzpostavitve lektorata z lektorjem iz RS. Lektor v **Clevelandu** Luka Zibelnik je spomladi na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani uspešno zagovarjal svoj doktorat. V **Gradcu** imajo težave z nizkim številom vpisanih študentov na slavistiko. Na študij slovenščine oz. prevajalstva je vpisanih tudi nekaj študentov iz Slovenije. V maju je bila delegacija UL in FF STU na obisku na univerzi v **Granadi** na rektoratu ter na filozofski in prevajalski fakulteti. Zavzeli smo se, da bi izboljšali vpis študentov na slovenščino in dosegli, da bo že v novem študijskem letu ponujena tudi vsem študentom modernih jezikov ter vsem slavistom, torej študentom, ki dosežejo najvišje znanje slovenščine. Lektorica v **Katovicah** ima zelo slabo urejeno bivanje v študentskem domu, ki je neprimerno tudi za delo, saj gre za sobo s kuhalnikom in kavčem, vse je popolnoma zastarelo in uničeno, zaradi pravil doma pa ne sme nič spremeniti. Skušali bomo doseči, da ji univerza uredi ustrežnejše stanovanje oz. prispeva denar, da si lektorica sama poišče ustrežnejše stanovanje. Lektor v **Kölnu**, ki je tam

prvo leto, uspešno dela, pogodbo bomo podaljšali še za eno leto. Študenti se sicer vpisujejo samo na lektorat, na študijsko smer doslej ni bilo vpisanih, si pa na slavistiki želijo podpisati sporazum s FF, da bi imeli skupen podiplomski študijski program, kot ga imajo že z univerzami v Pragi, Moskvi, Varšavi itn. V **Krakovu** so na oddelku za slavistiko zaposlili predavateljico za slovensko književnost dr. Marleno Gruda, ki je do zdaj pri njih predavala kot honorarna sodelavka. Gre za izjemen dosežek za slovenistiko, študentov na lektoratu je sicer veliko, okoli 80. V **La Plati** je v letošnjem študijskem letu ponovno več skupin na lektoratu, študentov pa okoli 20. Lektorica mag. Mateja Rozman v **Lizboni** zaključuje svoj doktorat, na slavistiki pa nameravajo akreditirati podiplomski študij slavistike, v katerega bo vključena tudi slovenistika. Na univerzi v **Lvovu** so imeli velike težave na celotni slavistiki, ker ukrajinsko ministrstvo za visoko šolstvo ni akreditiralo študijskega programa. Za rešitev razmer se je zelo zavzela veleposlanica RS v Kijevu gospa Nataša Prah in dosegla, da so smeri, tudi slovenistično, akreditirali, žal pa niso razpisali državno financiranih mest za slovenščino in druge slovanske jezike, zato se študenti letos niso vpisali. V **Moskvi** bo naslednji vpis na študij slovenščine leta 2019, število mest za posamezne jezike je na MGU zelo omejeno (nazadnje so bila tri državno financirana mesta za slovenistiko), študenti pa morajo za vpis opraviti tudi zahtevne sprejemne izpite. Letos je iz Moskve na SSJLK prišla dr. Marija Kulešova, ki jo že vključujejo v izvajanje programa. Lektorica v **Nottinghamu** Maja Rančigaj bo imela v prihodnjem študijskem letu zelo malo ur, saj so tudi slovenščino (kot že prej češčino in poljščino) z oddelka za ruske in slovanske študije predstavili na univerzitetni jezikovni center, ostali sta samo ruščina in v manjšem obsegu srbsščina. V **Londonu** smo na ugledni univerzi University College London (UCL), ki je v Združenem kraljestvu med 100 univerzami na tretjem mestu po kakovosti, na Šoli za slovanske in vzhodnoevropske študije (SSEES) v okviru FF UL in v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom v Londonu vzpostavili odlične stike. V zadnjem letu je bilo akreditiranih nekaj novih predmetov iz slovenistike – jezika, literature in kulture, zato se bo lektorica jeseni preselila v London, kjer bo sicer še naprej poučevala tudi večerne izbirne tečaje na UCL. Zanimanje za slovenščino je veliko, saj poleg naše lektorice večerne tečaje slovenščine na UCL izvajata še dve učiteljici, ki ju najema UCL. Po potrebi se bo lektorica enkrat tedensko vozila tudi v Nottingham. V **Parizu** je prišlo do obvezne menjave lektorice, od jeseni tam poučuje Petra Seitl, ki je bila predtem eno leto pogodbeno v Kijevu. Pri imenovanju lektorice je prišlo do nesoglasja med STU FF in Inalcom, saj prve kandidatke na Inalcu niso hoteli sprejeti, ker so imeli svojo kandidatko, ki pa ni izpolnjevala naših pogojev glede izobrazbe (slovenistična diploma). Po ponovljenem razpisu so med tremi predlaganimi kandidati izbrali Petro Seitl. V **Peking** je bil jeseni vzpostavljen študij slovenščine, in sicer kar na dveh univerzah: na Univerzi za tuje študije (BFSU), kamor je lektorica mag. Meta Lokar napotena iz RS, in na Univerzi za mednarodne študije (BISU), kjer slovenistiko financirajo sami. Prizadevanja za odprtje študija slovenščine na BFSU so potekala vse od ustanovitve lektorata pred 10 leti. Z letošnjim letom se je v Peking na BFSU vrnil tudi Bao Jie, ki je bil v Sloveniji na doktorskem študiju. Na BISU sami financirajo učitelje, pogoji za delo so zelo dobri. Letos je pri njih že poučevala lektorica iz Slovenije Martina Toplišek, ki se je vrnila domov, s septembrom pa so zaposlili dva lektorja iz Slovenije. V okviru STU smo objavili razpis in jim predlagali dva učitelja slovenista. Vključili smo ju v program STU in podprli z gradivi, izobraževanjem itn. Gre za odprtje prvih študijskih smeri slovenščine izven Evrope. Na Filološki fakulteti državne univerze v **Banjaluki** je v oktobru začel delovati lektorat slovenščine, izvaja ga lektor mag. Pavel Ocepek, ki je napoten iz RS na FF Univerze v **Sarajevu**, tja se bo vozil na 14 dni. Podpisan je medfakultetni sporazum, v skladu s katerim bomo potne stroške in lektorjevo delo financirali s slovenske strani, v Banjaluki pa bodo financirali bivanje. V **Sofiji** se je položaj lektorata okrepil, upamo tudi, da bo profesor Ljudmil Dimitrov, ki je odličen prevajalec (dobitnik Lavrinove diplome) in poznavalec slovenske književnosti, trenutno zaposlen na FF UL, po vrnitvi v Sofijo lahko izvajal predavanja iz slovenske književnosti. Lektorica Mojca Jesenovec v **Sombotelu** je konec septembra nastopila porodniški dopust, nadomešča jo Lea Vrečič Lehner. V septembru se je v prvi letnik študija slovenščine vpisala ena študentka. Še vedno ostaja pereče vprašanje sodelovanja šol in podpore vodstev šol učiteljem pri izobraževanju, saj bi bilo nujno zvišati njihovo raven znanja slovenščine in v okviru šol. Razprava je potekala tudi na seji sveta STU v juliju. Rudi Merljak je pojasnil, da obstaja meddržavni sporazum iz leta 1992, ki ga moramo upoštevati, žal pa je porabska skupnost v krizi, čeprav še nikoli ni uživala toliko pozornosti. Mojca Nidorfer Šiškovič je poudarila, da je treba slovenistiko v Sombotelu podpreti, saj so podiplomski študij zaradi vsesplošnega pomanjkanja študentov na univerzi Savaria že priključili univerzi ELTE v Budimpešti, stanje se pa ne izboljšuje, kar je slabo tudi za slovensko skupnost. Simona Kranjc je menila, da je treba razmere urediti na nižji ravni, potem bo tudi status na univerzah boljši. V **Tokio** je letos aprila odšla prva lektorica mag. Meta Klinar, napotena iz Slovenije, ki trenutno poučuje na dveh univerzah okoli 30 študentov. Naš cilj je vzpostaviti sodelovanje tudi s Tokijsko

univerzo, ki ima najbolj razvito slavistiko. V meduniverzitetni sporazum z univerzo v **Trstu** nam je po večletnih prizadevanjih ob pomoči rektorata UL uspelo vključiti izvedbo poučevanja slovenščine. Dosedaj lektorici slovenščine, ki ju v veliki večini financira Slovenija, na omenjeni univerzi nista bili prepoznani kot gostujoči in pri podaljšanju statusa so bile vedno težave, zato upamo, da se bo s podpisom sporazuma stanje izboljšalo. V **Varšavi** se soočajo s pomanjkanjem predavateljev za slovenščino, manjka nosilec študijskega programa. V **Zagrebu** so lani vpisali 23 študentov na smer slovenščina, tretjino manj kot prejšnja leta, upad vpisa študentov pa imajo tudi na drugih študijih FF.

Na zasebni univerzi Apeiron v **Banjaluki** je letos s predavanji gostoval dr. Boris Kern. Skušali bomo okrepiti stike z univerzo v **Berlinu**, kjer poučuje ddr. Dvořak, vendar o statusu in študentih nimamo podatkov. V **Cordobi** (Argentina) je bil na Katoliški univerzi v aprilu na novo odprt lektorat, kjer poučuje Maja Kračun, slovenistka, ki v Cordobi živi že šest let. V nekaj dneh se je na lektorat vpisalo 35 študentov, od tega jih je tretjina iz slovenske skupnosti. Za vzpostavitev lektorata se je zelo zavzela veleposlanica RS v Buenos Airesu, dogovore o sodelovanju z univerzami pa smo uspešno sklenili ob obisku dekanje FF dr. Branke Kalenić Ramšak in vodje STU dr. Mojce Nidorfer Šiškovič septembra 2017. Od jeseni 2018 naj bi Maja Kračun začela izvajati tudi predavanja iz slovenske književnosti na Državni univerzi v Cordobi, kjer je že imela uspešno nastopno predavanje. Na **Dunaju** se stanje še ni izboljšalo, saj sta gostujoča oba – tako profesor kot tudi lektor za slovenščino. Status poskušamo zadnje leto urediti tudi s pomočjo rektorata UL. Na univerzi **Hebei** v provinci Hebei poučuje slovenščino Katarina Potočnik, ki je sinologinja, stikov pa žal nimamo, saj ni pokazala interesa, da bi sodelovala v okviru programa STU. Na univerzi v **Kijevu** v tem študijskem letu poučuje lektorica Andreja Kalc, ki je tudi prevajalka za ruščino in ukrajinščino, nadomestila je Petro Seitl. Z Univerzo LMU v **Münchnu** smo se pred letom dni pogovarjali, da bi na obeh straneh sofinancirali mesto lektorja, ki bi bil zaposlen na LMU, vendar so si kasneje premislili. Menimo, da je razlog v tem, da si želijo profil lektorja po možnosti z doktoratom, ki bo tudi raziskovalec, da bi ga vključili v projekte. V **Neaplju** je po dolgi bolezni umrla dolgoletna nosilka slovenistike na tamkajšnji univerzi Saša Žabjek Scuteri, izrazili pa so željo, da bi znova vzpostavili študijsko smer. V preteklem letu je pri njih že predavala prof. dr. Maria Bidovec, sicer zaposlena v Vidmu, lektorske vaje je pripravljena izvajati tudi lektorica v Rimu Sanja Pirc. Na univerzi v **Permu** z lektorico, ki je (bila) zaposlena na tamkajšnji univerzi, nimamo več stikov, že nekaj let se ne oglašata. Na univerzi Washington v **Seattlu** si dr. Michael Biggins prizadeva ohraniti slovenistiko, dobra novica je, da je zdaj tam kot profesor zaposlen dr. Gašper Beguš ter njegova žena Nina Beguš, ki sta oba slovenista s UL FF ter z opravljenim doktorskim študijem na Harvardu. Na univerzi v **Vidmu** je od 27. do 29. septembra potekal Slovenski slavistični kongres, na katerem so lektorice in profesorji s slovenistik v Italiji predstavili delo na slovenistikah. V **Vilni** lektorat izvaja dr. Jelena Konicka, število vpisanih študentov pa se je v novem študijskem letu zvišalo na 15. Na univerzi v **Zadru** je veliko zanimanja za slovenščino, vendar je vpis omejen na 25 študentov. V procesu vzpostavljanja sta lektorat slovenščine na Reki in v Banjaluki.

Z univerzo na **Reki** je bil že podpisan meduniverzitetni sporazum, predmet je akreditiran na oddelku za kroatistiko, izvajati pa ga bomo začeli februarja 2019.

Učitelji STU so bili tudi letos pogosto somentorji ali celo mentorji študentom, pomagali in svetovali so jim pri zbiranju gradiva ter ustrezne strokovne literature za diplomska, magistrska in doktorska dela.

4 Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev ter priprava novih učiteljev

V okviru programa STU in Centra za slovenščino smo organizirali tri tradicionalna delovna srečanja in izobraževanja za učitelje: novoletno 21. in 22. decembra 2017 s sprejemom pri ministrici dr. Maji Makovec Brenčič na MIZŠ, poletno izobraževanje Centra za slovenščino (27. in 28. junija 2018) ter osrednje delovno srečanje učiteljev STU pred začetkom novega študijskega leta, tj. tridnevno srečanje in izobraževanje od 27. do 29. avgusta 2018.

Za vse učitelje, ki so bili izbrani na razpisih in so z novim študijskim letom prvič odšli na delo na tujo univerzo, smo organizirali posebno usposabljanje in hospitacije v okviru Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter Tečajev slovenščine, udeležili so se tudi junijskega in avgustovskega izobraževanja Centra za slovenščino.

5 Financiranje in status programa STU ter stiki in podpora drugih institucij

Financiranje programa s strani **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS (MIZŠ)** je bilo v letu 2017/18 stabilno, sodelovanje pa je tudi na vsebinski ravni konstruktivno.

V zadnjih letih smo izčrpali vse možnosti za reorganizacijo slovenistik, saj smo brez dodatnih sredstev vzpostavili slovenistiko na Japonskem in podprli pobude za ustanovitev slovenistike v Cordobi v Argentini. Za širitev programa bi morala RS oz. pristojno MIZŠ zagotoviti dodatna sredstva, s katerimi bi lahko odprli nove slovenistike na Stanfordu v San Franciscu, Torontu in Sao Paolu.

Februarja 2018 smo z MIZŠ dobili pozitiven odgovor, da bodo tudi lektorji STU dobili dodatke in povračila iz 15., 27. in 40. člena (dodatek za nevarnost, dnevnic za službeno pot, učenje tujega jezika), ki jih imajo drugi javni uslužbenci, napoteni na delo v tujini, vendar do začetka študijskega leta 2018/19 sprememba Uredbe še ni bila narejena.

Prav tako ostaja cilj programa STU, da bi uredili oziroma ustrezno popravili nominalne plačne razrede za učitelje slovenščine na tujih univerzah na 110 (namesto 100).

Tudi z **Ministrstvom za zunanje zadeve RS** in slovensko diplomatsko mrežo po svetu smo zelo dobro sodelovali, izjemna je bila podpora zlasti ob poskusu prekinitve reakreditacije študija slovanskih jezikov v Lvovu. Veliko slovenskih diplomatskih predstavnikov v tujih državah je v preteklem študijskem letu obiskalo lektorate oz. se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in projektih slovenistik ter pripravilo sprejeme. Učitelji v tujini redno sodelujejo z **društvi Slovencev** in s slovenskimi **gospodarskimi predstavništvi**.

5.1 Podpora programa STU slovenistikam

Učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa **STU** in **Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik** v smislu organizacijske in vsebinske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. *Svetovni dnevi*), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, obveščanja o novostih in aktualnih razpisih, sodelovanja pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo ter uradne korespondence z univerzo gostiteljico, organizacije kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispevata **MIZŠ** in **Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu** za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike in slavistike iz tujine ter iz slovenskega zamejstva na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK). Pri tem poudarjajo, da študentom iz tujih držav z nizkim standardom plačilo namestitve v času seminarja pogosto predstavlja prevelik strošek, zato se seminarja ne morejo udeležiti nekateri zelo dobri študenti. Tujim študentom in učiteljem slovenščine ta edinstvena prireditev (v letu 2018 je potekal 54. seminar) omogoča, da se poglobljeno seznanijo s slovenščino v Sloveniji, poslušajo predavanja strokovnjakov s področja slovenistike in humanistike ter družboslovja in stkejo strokovne ter kulturne stike z institucijami v Ljubljani in Sloveniji.

6 Študentske in učiteljske izmenjave

V zadnjih letih se povečuje število izmenjav in gostovanj tako študentov kot tudi učiteljev slovenistov v Sloveniji in tujini. K temu so največ pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb Erasmus s slovenistikami na tujih univerzah ter slovenistikami na vseh slovenskih univerzah ter v letu 2017 podpisanega sporazuma Erasmus+ z Ukrajino. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus in bilateralnih pogodb ter programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami.

Na pobudo Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik so na Oddelku za slovenistiko delovali lektorati slovenščine kot tujega jezika, in sicer kot semestrski 60-urni zunanji izbirni predmeti, ovrednoteni s tremi kreditnimi točkami, ki jih lahko izberejo vsi redno vpisani študenti Univerze v Ljubljani. Preko posebnega razpisa MIZŠ je bilo prvič omogočeno učenje slovenščine tudi vsem zainteresiranim študentom Univerze v Ljubljani, vzpostavilo se je Leto Plus – dodatno leto študija, ki ga lahko študenti izkoristijo za pripravo na študij in učenje slovenščine, zbrati morajo 30 kreditnih točk.

Želimo si, da bi imeli v prihodnje vsi študenti, tudi tisti na študijskem gostovanju na slovenskih univerzah, možnost za brezplačno učenje slovenščine, saj bo njihov študij v Sloveniji kakovostnejši in uspešnejši, hkrati pa bi prispevali k znanju in poznavanju slovenskega jezika ter bolje promovirali slovenske univerze in študije v procesu internacionalizacije. Pri tem bi bila smiselna povezava z učitelji slovenščine na tujih univerzah, ki bi poučevali in tako imeli možnost eno leto preživeti v Sloveniji, npr. 1–2 na leto. Pričakujemo, da se bo to začelo uresničevati s študijskim letom 2018/19.

7 Kulturne dejavnosti

V študijskem letu 2017/18 je bilo na tujih univerzah izvedenih veliko število kulturnih prireditev, ki so obogatile pedagoško delo in program slovenistik. Organizirali so jih učitelji slovenščine na tujih univerzah, vanje so vključili tudi svoje študente, sodelavce učitelje na tujih univerzah, se povezali s slovenskimi ustvarjalci in institucijami ter slovenskimi diplomatskimi predstavništvi in društvi. V okviru programa STU smo se vključili v Cankarjevo leto in pripravili ter uspešno izvedli projekt *Svetovni dnevi Ivana Cankarja*. Glavni rezultat projekta je *Antologija literature Ivana Cankarja* s prevodi študentov slovenščine v 22 tujih jezikov. Izbor Cankarjevih besedil v obsegu 30 strani sta naredili profesorici na Oddelku za slovenistiko dr. Alojzija Zupan Sosič in dr. Mateja Pezdirc Bartol, za učitelje smo na decembrskem srečanju v letu 2017 organizirali predavanja, potem pa so v prvi polovici leta učitelji s svojimi študenti na tujih univerzah besedila prevedli v tuje jezike, prevode so pregledali tuji učitelji in uveljavljeni prevajalci. *Antologija* je opremljena s spremnimi besedami, ki strokovno predstavljajo Cankarjeve pesmi in pripovedi (prof. dr. Alojzija

Zupan Sosič), njegovo dramatiko, esejistiko in publicistiko (prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol) in Cankarjev jezik (prof. dr. Mojca Smolej). *Svetovne dneve* smo izvedli na slovenistikah na tujih univerzah od 3. do 9. decembra 2018 s številnimi dogodki. V okviru *Svetovnih dni* smo publiki po svetu predstavili nova celovečerna filma, v sodelovanju produkcijskih hiš Cebram in Friendly s koproducenti in z RTV Slovenija: animirani dokumentarni film *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja* (2018) režiserja Dušana Moravca in scenarista Matjaža Pikala ter dokumentarno igrani film *Cankar* (2018) režiserja in scenarista Amirja Muratovića. Oba vsak na svoj način osvetljujejo Cankarjevo delo in življenje ter aktualnost njegove literature v današnjem času. Študenti in udeleženci prireditve so se preizkusili tudi v poznavanju Cankarjevih del in življenja z družabno igro *Klanec*, ki je nastala na Centru za slovenščino.

Obenem smo se že začeli pripravljati na stoletnico Univerze v Ljubljani, saj bomo v začetku decembra 2019 na tujih univerzah izvedli *Svetovne dneve slovenske znanosti in umetnosti – ob 100-letnici Univerze v Ljubljani*.

7.1 Kulturne dejavnosti in projekti na slovenistikah (iz poročil učiteljev)

V **Beogradu** sta 8. 10. lektorica mag. Laura Fekonja in dr. Maja Đukanović v Društvu Slovencev Sava predstavili možnosti za študij na do- in podiplomski stopnji na ljubljanski univerzi (UL). Prisotni so bili srednješolci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine, njihovi starši ter študenti z univerze v Beogradu, ki bi želeli študij nadaljevati na UL na drugi ali tretji stopnji. 10. 10. sta o možnosti študija na UL spregovorili še v društvu Slovencev Kredarica v Novem Sadu. 19. 10. je v Beogradu gostovala dr. Nataša Pirih Svetina s FF UL s predavanjem *Kako blizu in hkrati daleč sta si slovenščina in srbsčina? Pogoste napake govorcev srbsčine pri uporabi slovenščine*. 10. 11. so na beograjski slovenistiki gostili mlado doktorico znanosti Tanjo Tomazin, ki je imela predavanje z naslovom *Sodobni slovenski in srbski roman*. 17. 11. je v Študentskem kulturnem centru Beograda potekal Sejem slovanskih jezikov, beograjsko slovenistiko sta izčrpno predstavila udeleženca Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture splošna jezikoslovka in slovenistka Mina Banjac in študent primerjalne književnosti in slovenistike Darko Ilin. Mina Banjac je govorila o jeziko(slo)vnih posebnostih slovenskega jezika (dvojina, številčnost narečij ipd.), Darko Ilin pa je izpostavil Vladimirja Bartola, Vitomila Zupana in Draga Jančarja. Od 22. do 25. 11. so v Jugoslovanski kinoteki potekali Dnevi slovenskega filma, na katerih je bilo prikazanih več kot 15 kratko- in dolgometražnih dokumentarnih in igranih filmov, npr. *Fontana* (rež. Goran Vojnović), *Slovenija, Avstralija in jutri cel svet* (rež. Marko Naberšnik), *Šarlatan Magnifico* (rež. Maja Pavlin), *Stekle lisice* (rež. Boris Jurjašević). Beograjski študenti slovenistike so vse filme prevedli in opremili s srbskimi podnapisi. 26. 11. je v društvu Slovencev Sava v okviru projekta Dnevi slovenske kulturne dediščine potekala dramska delavnica z naslovom *Slovenskega naroda sin*, ki jo je vodil Nebojša Rako, mlad slovenski igravec, ki dela v Beogradu. 7. 12. je na beograjski slovenistiki gostovala dr. Alojzija Zupan Sosič s FF UL s predavanjem *Od pravljice do antiutopije*. 7. 2. je bil v društvu Sava obeležen slovenski kulturni praznik s predstavitev tretje številke *Slovenike*, časopisa za kulturo, znanost in izobraževanje, ki ga izdaja Nacionalni svet slovenske narodne manjšine v Srbiji. *Sloveniko* so predstavile dr. Vesna Polovina s Filološke fakultete v Beogradu, dr. Jadranka Đorđević Crnobrnja z Etnografskega inštituta SANU, dr. Maja Đukanović s Filološke fakultete v Beogradu in Biljana Milenković Vuković z Etnografskega inštituta SANU. Tema tretje številke so migracije, *Slovenika* je dostopna na spletnem naslovu <http://slovinci.rs/slovenika/>. V drugem semestru sta na lektoratu gostovala dr. Aleš Kozar, ki je predaval o medvojni slovenski poeziji, in dr. Branislava Vičar, ki je imela predavanja ter delavnico o slovenski fonetiki in aktualnih sociolingvističnih temah. Udeležili so se tudi ekskurzij, gostovanj in srečanj s filologi s FF UL in s študenti različnih jezikovnih smeri s FF UM. Priredili so prevajalsko delavnico s prevajalko Jeleno Budimirović in promovirali lektorat slovenščine na Dnevu odprtih vrat Filološke fakultete v Beogradu. S študenti višjih letnikov so izpeljali projekt Slovensko-srbski lažni prijatelji. V **Bratislavi** je 26. 9. na Hviezdoslavovom trgu v centru Bratislave potekala tradicionalna prireditve Ulica jezikov, na kateri se je predstavila tudi bratislavska slovenistika. 24. 10. je lektorica dr. Saša Vojtech Poklač v prostorih slovenskega veleposlaništva v Bratislavi pripravila predstavitev ljubljanske univerze. Tudi v tem študijskem letu so se povezali s slovenskimi in slovaškimi čebelarji ter v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom v Bratislavi pripravili kar nekaj prireditve, povezanih s promocijo čebel, čebelarstva in medu. Na pobudo čebelarkega muzeja iz Radovljice so 16. 11. povezali slovaške in slovenske otroke. Otroci iz obeh držav so pripravili kulturni program, lektorica pa je slovaškemu otrokom prebrala pravljico o *Čebelici Medki*. 5. 12. so se v prostorih Filozofske fakultete UK srečali bivši in zdajšnji študentke in študenti slovenistike. Obiskovalci prireditve Veseli december, ki jo je organiziral lektorat slovenskega jezika in kulture FiF UK v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom, so se najprej ustavili na Prešernovi ulici v Bratislavi, kjer je slovenski veleposlanik Gregor Kozovinc položil venec na spominsko tablo, ki je bila odkrita v čast Francetu Prešernu, študentke in študenti pa so recitali Prešernovo poezijo, obiskovalci so lahko poskusili slovensko hrano in pijačo, zapeli slovenske božične in novoletne pesmi, naučili so se izdelovati slovenska ljudska

glasbila in panjske končnice. Od 25. 1. 2018 do 31. 3. 2018 so si lahko obiskovalci Slovaškega narodnega muzeja v mestu Martin ogledali potujočo razstavo *SLOV-SLOV dimenzija*. Na razstavi, ki so jo ob 25. letnici osamosvojitve Slovenije in predsedovanju Slovaške Svetu EU pripravili študenti slovenistike in etnologije s svojimi profesorji, so predstavljene podobnosti in razlike med obema državama. Razstavo, ki je gostovala v Bratislavi, Kopru, Ljubljani in Londonu, je odprl slovenski veleposlanik na Slovaškem gospod Kozovinc. Ob slovenskem kulturnem prazniku je slovensko veleposlaništvo v sodelovanju z Združenjem SLO/SLO in s Centrom za slovenščino kot drugi in tuji jezik FF UL pripravilo koncert z naslovom *Od baroka do impresionizma*, ki je potekal v prostorih slovenskega veleposlaništva 7. 2. Na koncertu sta se predstavili harfistka Mojca Zlobko Vajgl in flavtistka Jurka Zoroja. V petek, 9. 2. 2018 sta veleposlanik G. Kozovinc in lektorica S. Vojtech Poklač obiskala osnovno šolo v Zelenču. Učenkam in učencem sta predstavila mednarodni dan čebel, lektorica jim je približala pravljico Čebelica Medka, čebelarka Zuzana Juričková pa je otrokom predstavila življenje čebel. Vsi so se posladkali tudi s slovenskim medom. Od 26. 2. do 2. 3. je na Oddelku za slovanske filologije Filozofske fakultete Univerze Komenskega v Bratislavi gostoval dr. Damjan Huber iz FF UL s predavanjema *Slovenščina med zapisom in izgovorom* in *Pravila kot pomoč za lažje naglaševanje slovenskih besed*. Za kolegice in kolege s centra za slovaščino kot drugi in tuji jezik FiF UK Studia Academica Slovaca je dr. Huber pripravil predavanje o delovanju Centra za slovenščino FF UL. 15. 3. je lektorat slovenščine v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom in slovaškimi čebelarji pripravil Medeni zajtrk v vrtcu Miloslavov. V dneh od 19. do 22. 4. je lektorica v sodelovanju z dr. Lubošem Kačirkom in dr. Pavlom Tišliarom z oddelka za etnologijo in muzeologijo FiF UK pripravila za študentke in študente slovenistike, etnologije in slovastike strokovno ekskurzijo v Slovenijo, ki se je udeležilo 47 udeležencev. Od 24. do 29. 4. je na FiF UK gostovala dr. Simona Kranjc s FF UL s predavanjema *Slovenska skladnja: pomenski odnosi in Besedni red*. 9. 5. so študenti z lektorico obiskali slovensko stojnico na bratislavskem glavnem trgu, kjer je ob dnevu Evrope potekala predstavitev držav članic. V maju 2018 je veleposlaništvo Slovenije v sodelovanju z lektoratom slovenščine na FiF UK pripravilo prvi likovno-literarni natečaj z naslovom *Včela je živočih slnka a vzduchu, jej bzukot je piesňou leta*, na katerega so bile povabljene vse osnovne šole, ki se nahajajo v mestih, pobratenih s slovenskimi mesti. Na natečaj je prispelo več kot 250 izdelkov. Strokovna komisija je izdelke razdelila na več starostnih skupin in izbrala najlepše. Sredstva za nagrade in tisk priznanj, ki jih je pripravila študentka slovenistike Monika Macková, so prispevali slovensko veleposlaništvo, Center za slovenščino in Združenje SLO/SLO. V **Brnu** so 5. 10. izvedli predstavitev UL, 30. 10. so priredili literarno-glasbeni večer z Borutom Golobom ob izdaji češkega prevoda romana *Raclette* ob glasbeni spremljavi Andraža Poliča. 22. 2. so poslušali predavanja dr. Andreja Šurle o slovenski glasbi, 15. 3. pa predavanje Michala Kůre o turistični podobi Slovenije. 12. 4. jim je o slovenskem stripu predaval mgr. Pavel Pilcha, 18. 4. pa so izvedli prevajalsko delavnico z dr. Petrom Mainušem, na kateri so delali s prevodi antologije del Ivana Cankarja. Od 23. 4. do 27. 4. so na lektoratu gostili dr. Saško Štumberger s FF UL. V **Bruslju** je 25. 9. 2017 študente slovenščine obiskala slovenska pesnica Anja Golob, ki je kot slovenska predstavnica sodelovala na festivalu *Transpoesie* v Bruslju, 26. 9. pa so se študenti udeležili tudi branja poezije v okviru festivala v knjigarni MuntPunt v Bruslju. 7. 2. so se študenti udeležili zdaj že tradicionalnega praznovanja Prešernovega dne na slovenskem veleposlaništvu. Praznovanje je namenjeno srečanju vseh učencev, dijakov in študentov, ki se v Belgiji učijo slovenščino. Študenti slovenščine so navdušili s svojimi domišljenimi dialogi ter prevodi pesmi Svetlane Makarovič v italijanščino, bolgarščino in francoščino. 8. 3. so v Bruslju skupaj s kolegi polonisti organizirali slovensko-poljski večer poezije, na katerem so gostili poljskega pesnika slovenskih korenin Miloša Biedrzyckega. Študenti poljščine in slovenščine so navdušili z interpretacijo ene od pesmi Miloša Biedrzyckega v treh jezikih – poljščini, slovenščini in francoščini. 14. 3. so na odprtem dnevu bruseljske univerze sodelovali pri branju *Malega princa* v vseh jezikih, ki jih ponuja oddelek za moderne jezike ULB. Poleg tega so sodelovali pri štafetni igri Izvoli dramo ter za portal SiGledal napisali nekaj mnenj o dramah, s katerimi so se поблиže srečali pri pouku. V **Budimpešti** je s predavanjem *Prekmurske študije in prekmurski jezik danes in nekoč – utopija ali realnost?* 4. 10. gostoval dr. Hotimir Tivadar. 29. 11. je gledališki večer izvedel Andrej Rozman Roza: *Passion de Pressheren*. 19. 4. so se srečali s književniki, in sicer s Kristino Kočan, Andrejem Brvarjem in Alešem Štegerjem ter z Ivano Djilas in Doroteo Vučić. Študijsko leto so namenili tudi ogledom slovenskih filmov, in sicer so si 14. 11. ogledali film *Šanghaj*, 20. 2. *Pesnikov portret z dvojnikom*, 8. 3. *Čefurji raus!* in 4. 4. *Stanje šoka*. V **Buenos Airesu** in **La Plati** sta 12. 4. gostovala dr. Ana Toroš z Univerze v Novi Gorici in Miha Zobec z Univerze v Mariboru. Dr. Ana Toroš je predstavila Alojza Gradnika in njegove vezi z Argentino, Miha Zobec pa je v predavanju *Pozabljene zgodbe: vprašanje identitete in občutenja doma pri slovenskih izseljencih iz obdobja med vojnama* predstavil izsledke svojega proučevanja korespondence družine Vrabec iz Pliskovice na Krasu. Od 4. do 12. 9. sta bili na delovnem obisku v Argentini dr. Branka Kalenič Ramšak, dekanja FF UL, in

dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, vodja programa STU. 8. 9. sta imeli na FF UBA predavanji – prva je predstavila značilnosti slovenščine v elektronskih sporočilih, dr. Branka Kalenić Ramšak pa o literarnih povezavah in vplivih španske književnosti na slovensko. 10. 11. je na lektoratu potekala predstavitev prevodov pesmi Antona Aškercja, Josipa Murna, Karla Destovnika Kajuha in Srečka Kosovela v španščino. Prevode sta predstavila prevajalca, nekdanja slušatelja lektorata, Julia Sarachu in Pablo Arraigada. Knjižice izbrane poezije so bile izdane v založbi A pasitos del fin de este mundo s finančno pomočjo Trubarjevega sklada. Tudi letos so se s slušatelji lektorata udeležili dogodkov v organizaciji slovenskega veleposlaništva. Študenti so si lahko med 11. in 18. 10. v okviru filmskega festivala Al Este del Plata ogledali slovenski film *Nočno življenje*, novembra pa poleg omenjenega filma še *Vaje v objemu* in *Paniko* v sklopu cikla slovenskega filma na Univerzi CEMA. Veleposlaništvo je 100-letnico prve slovenske slikanice počastilo z izdajo prevoda *Martina Krpana*, ki je izšel pri ugledni založbi Bärenhaus. Predstavitve je potekala 30. 11. v knjižnici Biblioteca Ricardo Güiraldes, med občinstvom so bili tudi udeleženci lektorata. Kot vsako leto so študijsko leto zaključili z večerjo v eni od buenosaireskih restavracij, ki se je udeležilo več kot 40 slušateljev lektorata. V **Bukarešti** so imeli 31. 10. filmski večer, ogledali so si film *Kajmak in marmelada*. 16. 11. je zaradi predstavitve romunskega prevoda romana *Opazovalec* (Observatorul) Bukarešto obiskal Evald Flisar in tudi za študente pripravil predavanje z naslovom *Kako živeti v svetu brez vrednot*. Zvečer so se udeležili še uradne predstavitve romana ob prisotnosti veleposlanika Zupančiča v knjigarni Humanitas. V **Celovcu** so 6. 2. sodelovali na Dnevu jezikov in kultur, 13. 4. pa na Dolgi noči raziskovalcev, od 3. do 5. 5. so se udeležili ekskurzije *Živeti in doživeti slovenščino na avstrijskem Štajerskem*, organizirane v sodelovanju s slavistiko/slovenistiko na Dunaju in v Gradcu. Na inštitutu za slavistiko so gostovali Ljubica Črnivec, lektorica slovenščine v Celovcu v pokoju, dr. Tina Lengar Verovnik s FDV UL, lektorica slovenščine Brigita Vuga, dr. Alenka Valh Lopert s FF UM, dr. Helena Kuster Kopač s FF UL, dr. Melita Zemljak Jontes s FF UM in dr. Andrejka Žejn z ZRC SAZU. Slovenisti na inštitutu sodelujejo v dveh raziskovalnih projektih: *Neznana in manj znana rokopisna in tiskana besedila starejšega slovenskega slovstva v širšem slovenskem, regionalnem avstrijskokoroškem in avstrijskem kontekstu ter implementacija rezultatov raziskav*, nosilca projekta sta dr. Matija Ogrin na ZRC SAZU in dr. Herta Maurer-Lausegger na slavistiki v Celovcu, ter *Sprachenlernen durch Literatur und Projektstage*, nosilka projekta je dr. Tatjana Vučajnik. V **Clevelandu** je septembra na obisk Slovenskega muzeja in arhiva prišel predsednik vlade RS dr. Miro Cerar, ki je obiskal tudi Muzej Muzeja, v katerem so v ta namen postavili razstavo o plebiscitu 1990 in delegaciji pokazali tudi oba Prešernova rokopisa. Ob njegovem obisku so prvič spoznali tudi novega veleposlanika RS v Washingtonu mag. Stanislava Vidoviča. Dva tedna pozneje je lektor predaval na mednarodnem simpoziju *Crossing Over* na univerzi in predstavil pasti raziskovanja antisemitskih stereotipov v literaturi. Oktobra je lektor predstavil lektorat in svoje delo v Washingtonu na srečanju znanstvenikov in izobraževalcev (Scientific and Educational Showcase), dogodek je bil organiziran s pomočjo veleposlaništva, društva VTIS, društva Fullbright in ASEF. Decembra je lektor uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo in pridobil naziv doktor znanosti Univerze v Ljubljani. V uradni raziskovalni reviji *Clevelandske državne univerze* je bil konec leta 2018 lektorat in Center za slovenske študije opisan kot primer dobre prakse. Februarja je s pomočjo NUK-a, Helene Janežič in njenih sodelavk in sodelavcev ter prostovoljcev v Slovenskem muzeju in arhivu lektor priredil dobro obiskano razstavo o Slovenkah v ZDA, zlasti piskah, novinarkah in profesorih. V istem mesecu je v prostorih župnije St. Mary's skupaj z Joejem Valenčičem priredil kulturni dan. Aprila so s pomočjo slovenskega veleposlaništva (Borut Žunič) in Slovenskega muzeja in arhiva odprli razstavo o belokranjskih pisanicah. Na pomoč pri postavitvi razstave sta priskočila generalni konzul Andrej Rode in njegova žena Monika Rode Bukovec. Dogodka se je udeležilo lepo število Slovencev, pogledali so tudi krajši film o pisanicah. Maja je lektor odpotoval v Washington DC, kjer je na veleposlaništvu pripravil dva večera preživetvene slovenščine, ki se ju je udeležilo veliko število slušateljev, pozdravil jih je tudi veleposlanik mag. Stanislav Vidovič. Junija je lektor pripravil delavnico izdelovanja pisanic s pomočjo neprofitne organizacije Upcycle shop. Povabili so ljudi iz bivše slovenske soseske, večinoma socialno ogrožene, ki so spoznali Slovenijo, slovenski jezik in običaje ter ustvarjali svoje lastne pisanice. V **Cordobi** so 2. 5. priredili filmski večer in si ogledali film *Aleksandrinke*, posebna gostja filmskega večera je bila Miriam Zorn, Slovenka iz Cordobe in vnukinja aleksandrinke. 29. 5. je bilo slavnostno odprtje lektorata slovenščine: študente in goste so nagovorili ga. Olga Bonetti, prorektorica univerze, mag. Milton Escobar, tajnik za mednarodne zadeve, in veleposlanica RS v Buenos Airesu Jadranka Šturm Kocjan. Lektorica Maja Kračun je predstavila Univerzo v Ljubljani, delovanje Centra in programa STU ter cilje tečaja. V nadaljevanju so prisluhnili predstavitvi prevoda *Martina Krpana* v španščino s prevajalko Florencio Ferre in si ogledali animirani film o Krpanu produkcije Strup. Od 17. do 23. 9. je na Katoliški univerzi v Cordobi potekal pomladni teden *Prišla bo pomlad*, v okviru katerega je bilo študentom na voljo več aktivnosti: ogled filma *Petelinji zajtrk*, igriva

slovenščina in po sledih slovenske tradicije. Lektorica in študenti so sodelovali pri prevajanju *Antologije literature Ivana Cankarja* za Svetovne dneve Ivana Cankarja, v okviru katerih so v začetku decembra organizirali popoldanski dogodek *Skodelica kave* s predstavitvijo prevodov, življenja in dela Ivana Cankarja in kulinarčno delavnico s peko Cankarjevih brkov, medenjakov za dogodek. Na **Dunaju** so se 5. 12. udeležili predavanja veleposlanice RS mag. Ksenije Škrilec z naslovom *International verantwortliches und umweltbewusstes Slowenien* na Diplomatski akademiji na Dunaju, 7. 12. jim je predavala dr. Boža Krakar Vogel, 18. 4. so se udeležili odprtja razstave Nike Autor z naslovom *Die Nachrichten gehören uns!* v galeriji ARCC.art, 19. 3. so imeli literarno branje z Varjo Balžalorsky Antič, 26. 4. so si ogleda razstavo slik Zorana Mušiča v Leopoldovem muzeju, 7. 6. pa organizirali tradicionalni *Slovenski večer*. V **Gentu** je lektorica 13. 12. in 17. 5. za študente slovenščine pripravila posebno uro konverzacije, na kateri so sodelovale študentke z Univerze v Ljubljani na Erasmus izmenjavi v Belgiji, odziv je bil zelo dober. 6. 2. je lektorica pripravila predavanje o slovenskem jeziku in slovenski kulturi za dijake srednjih šol, ki se odločajo za študij na univerzi. To je ena od promocijskih dejavnosti katedre za vzhodnoevropske jezike in kulture, s katero želi dijake srednjih šol navdušiti za študij slavistike. 19. 2. so v sklopu serije slovanskih filmov, ki so se v tem študijskem letu posvečali temi revolucije na univerzi prikazali film *Outsider*. Film je bil dobro obiskan, študenti pa navdušeni. 17. 5. je v sklopu serije predavanj *SEELECTS* (Slavic and East European Lectures) predaval dr. Matija Ogrin s SAZU-ja o slovenskih rokopisih, njihovem pomenu in nastanku ter digitalizaciji. Predavanje je bilo zanimivo in poučno, saj se nameravajo na katedri za vzhodnoevropske jezike in kulture v bodoče ukvarjati z digitalizacijo rokopisov, ena od študentk slovenščine pa je v svoji diplomski nalogi raziskovala *Brižinske spomenike*. V **Gradcu** so priredili Mini festival filmov z Jernejem Šugmanom: 11. 1. so si ogledali film *Zvenenje v glavi*, 17. 1. *Kratki stiki*, 24. 1. film *Predmestje*, 13. 3. *Ples v dežju*, 29. 5. *Outsider* ter 5. 6. predavanje Esada Babačiča o slovenskem punku, kjer je s prezentacijo besedil in videoposnetkov sodeloval tudi lektor. Pomagali so pri soorganizaciji (s finančno podporo Centra za slovenščino) literarnih in glasbenih večerov, večinoma v prireditvenem prostoru Štajerske deželne knjižnice: 20. 11. so skupaj z Andrejem E. Skubicem priredili literarni večer s predstavitvijo prevoda romana *Lahko* (večer je moderiral prevajalec romana Erwin Köstler), 29. 11. je sledil večer gostov graške literarne revije *Lichtungen* (Ana Pepelnik, Primož Čučnik, Gregor Podlogar, Tone Škrjanec; moderirala je Danijela Kocmut) *Slovenska poezija | Lyrik aus Slowenien*. 6. 12. so se udeležili koncerta Tadeja Vesenjaka. 15. 5. pa so priredili literarni večer z Janijem Virkom, na katerem je predstavil zbirko kratke proze *Med drevesi*. 12. 6. je sledil še en literarni večer, tokrat s Franjem Frančičem. Na njem so predstavili prevod prozne knjige *Otroštvo* (moderator prevajalec Erwin Köstler). Pomagali so pri organizaciji in reklamiranju različnih dogodkov, ki jih organizirata kulturno društvo Člen VII za Štajersko – Pavlova hiša in društvo Avstrijsko-slovensko prijateljstvo Gradec: 28. 11. so poslušali predavanje mag. Josefa Wallnerja o zgodovini in sodobnosti Kranjske; 27. 2. predstavitev gradu in monografije *Viltuški grad* (Rajmund Lamprecht, Danica Perše). 14. 3. je sledila predstavitev novega turističnega vodiča *Ljubljana* (avtor Simon Ošlak-Gerasimov); 20. 3. pa so poslušali predavanje dr. Katje Galle Toplak (v nemščini) o zdravnih rastlinah v Sloveniji. V Gradcu je potekal tudi dogodek Inštituta za slavistiko z aktivno soudeležbo nekaterih študentov: večdnevna mednarodna prireditev *Literarna večjezičnost v Avstriji in Sloveniji* (na graški strani jo je pripravil in koordiniral dr. Andrej Leben): 17. 4. so izvedli literarni večer z Ludwigom Hartingerjem (moderator Erwin Köstler). 26. in 27. 4. so se udeležili mednarodnega simpozija o večjezičnosti v avstrijski in slovenski literaturi; 26. 4. so organizirali literarni večer dvojezičnih literatov, od Slovencev sta nastopila Rezka Kanzian in Jani Oswald, 4. 5. se je nekaj učiteljev in študentov pridružil kolegom iz Celovca in Dunaja, ki so v Pavlovi hiši v Potrni/Laafeldu izvedli tabor *Živeti in doživeti slovenščino na avstrijskem Štajerskem*. Sodelovali so v prevajalski, literarni in kulinarčni delavnici, kolegica Karin Almasy je prevajalsko delavnico tudi vodila. 8. 5. je potekalo odprto predavanje Karin Almasy o slovenski prevajalski kulturi v 19. stoletju ob primeru prevajanja šolskih učbenikov. V **Granadi** je oktobra potekal *Lingvistični kongres* na Fakulteti za prevajalstvo, na katerem je lektorica Ana Fras sodelovala kot povezovalka in predstavila članek z naslovom *Colocaciones con el verbo de soporte DAR y sus correspondencias en esloveno* (Kolokacije z oslabljenim glagolom DAR v španščini in njegove slovenske korespondence). Kongresa se je udeležila tudi dr. Jasmina Markič s FF UL, ki je imela predstavitev pragmatičnih frazemov v slovenščini in španščini. Ljubljana in Granada sta eni izmed dveh Unescovih evropskih mest literature, zato društvo Diente de oro redno gosti literatinje in literate iz Slovenije. V oktobru je bila organizirana prva literarna rezidenca v Granadi, ki je gostila mlado slovensko pesnico Petro Žist, lektorica je pesnico povabila na dvojezično literarno branje pri pouku slovenščine. Na lektoratu je bila na praksi Maja Kos, študentka slovenskega jezika, ki je sodelovala pri prevajalskem projektu Ivana Cankarja, spremljala pouk, usmerjala študente, ki so odšli na Seminar slovenskega jezika, literature in kulture ter imela dve uri prakse na različnih jezikovnih stopnjah. Izkušnja je bila pozitivna

tako za študentko kot lektorico. Na lektoratu je gostovala dr. Gemma Santiago Alonso s FF UL, ki je študentom predavala o členu v slovenščini, njen prispevek bo objavljen v reviji *Mundo eslavo*, ki izhaja na Univerzi v Granadi. Na Festivalu poezije je gostovala pesnica Anja Golob, lektorica je branja spremljala in prevajala, na enem izmed branj je sodelovala tudi dr. Gemma Santiago Alonso. Organizirani sta bili dve branji, na katerih je pesnica navdušila občinstvo. Od 14. do 18. 5. so bili na delovnem obisku predstavniki UL: prorektorica UL dr. Branka Kalenić Ramšak ter s Centra za slovenščino predstojnica dr. Simona Kranjc, vodja programa STU dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, vodja sodelavcev CSDTJ ter programov SSJLK in Simpozij Obdobja dr. Damjan Huber ter se skupaj z lektorico udeležili več sestankov z vodstvom univerze ter prevajalske in filozofske fakultete za izboljšanje položaja slovenščine. V **Katovicah** so konec septembra sodelovali na Dnevih odprtih vrat. Lektorica Tina Jugović in študenti so ponudili predavanje oz. kviz Slovenija malo drugače, ki je bil zelo toplo sprejet. Začetek decembra je v prostorih Filološke fakultete v Sosnowcu potekal tradicionalni *Slavdan* (slavistični dan), na katerem so predstavljali slovanske dežele v prihodnosti. Slovenisti so posneli filmček o prihodnosti Slovenije čez sto let, slovensko stojnico s tradicionalnimi prigrizki ter študijskim in turističnim gradivom so preoblikovali v Postojnsko jamo. Decembra jih je obiskala polonistka Alicja Fidowicz (Jagelonska univerza, Krakov), članica Centra za raziskovanje otroške in mladinske literature s predavanjem *Od Sebastijana Krelja do Jane Bauer: slovenska literatura za otroke in mladino*. Predstavila je prva dela in vse do sodobnih uspešnic, ki so se uveljavile tudi v mednarodnem prostoru. Med slednjimi so slikanice Lile Prap, *Antonov cirkus* Petra Svetine, *Grozvilca v Hudi hosti* Jane Bauer ter *Skuhaj mi pravljico* Majde Koren, ki jo je poljska sekcija IBBY uvrstila med letošnje najboljše knjige. Lektorica je pripravila igralno ploščo v obliki turističnega zemljevida Slovenije formata 2 x 3 m, po kateri se tekmovalci premikajo in odgovarjajo na vprašanja o slovenski naravni in družbeno-kulturni podobi, znanih in povprečnih Slovencih. Igro so predstavili 26. 9. na Fakulteti za poljski jezik in kulturo v Katovicah, sledile pa so še predstavitve 24. 11. v III. Splošnoizobraževalnem liceju Bolesława Prusa w Sosnowcu; 21. 3. na Filološki fakulteti v Sosnowcu; 16. 3. na izobraževalnem festivalu v Liceju v Wodzisławu Śląskem in 9. 4. v Centralni in univerzitetni knjižnici v Katovicah. 17. in 18. 5. so na Inštitutu gostili Mateja Klemna s Centra za slovenščino, ki je pripravil troje predavanj, in sicer *Besedni red v slovenščini*, *Slovenci v vsakodnevnem življenju* ter *Slovenski simboli skozi zgodovino*. V **Kijevu** so septembra priredili literarno srečanje s pisateljico Anjo Štefan, oktobra so obiskali veleposlanstvo in se pogovarjali z gospo veleposlanico Natašo Prah. Na Univerzi Tarasa Ševčenka v Kijevu so predstavili Univerzo v Ljubljani. Decembra je potekalo literarno srečanje s pesnikom Branetom Mozetičem, aprila pa predstavitev Univerze v Ljubljani na Univerzi v Irpnu. V **Kölnu** sta gostovala dr. Lidija Rezoničnik s predavanjem *Kočevska (Gottschee-Land): Slovenien als Treffpunkt slovenischen und deutschen Kultur* in dr. David Movrin, ki jim je natančno in doživeto opisal nastajanje slovenskega prevoda Ovidijevih *Metamorfoz*. Izvedli so filmski večer, skupaj s študenti srbskega, hrvaškega in bosanskega jezika so sodelovali na božičnem koncertu. V okviru slovenistike in predvsem za promocijo slovenščine je lektor Nejc Robida na seminarju z naslovom *Rethinking the Impact of the Liberal Arts I: Astronomy* predstavil prispevek o vplivu astronomije na dela Gregorja Strniše. Sodeloval je tudi pri seminarju *Balkan Aufklärung* (vodila ga je dr. Dragana Grbić), kjer je povedal več o slovenskem razsvetljenstvu. V **Krakovu** so 25. 10. organizirali predavanji dr. Nataše Pirih Svetina z naslovom *Slovenija in Ljubljana s perspektive Erasmusovih študentov in Kaj se dogaja? Pogovorimo se o umetnosti in kulturnih dogodkih*. Od 23. do 24. 11. jim je predavala dr. Saška Štumberger, ki je predstavila vse slovenske slovarje na portalu *Fran.si*, sledilo je sociolingvistično predavanje o Slovencih v Nemčiji, zadnje predavanje pa je bilo posvečeno novemu slovenskemu besedišču v sodobni leksikografiji. 23. 3. so sodelovali na *Dnevu odprtih vrat* Jagelonske univerze v Krakovu, na slavistiki sta bili v ospredju slovaščina in slovenščina. Slednjo je predstavila lektorica mag. Bojana Todorović. Od 23. do 26. 4. sta jim predavala dr. Mojca Smolej in dr. Tone Smolej, slednji s predavanjem o podobi Poljakov v slovenski književnosti, dr. Mojca Smolej pa je najprej predstavila značilnosti jezika in stila Ivana Cankarja, v drugem predavanju pa problematiko členkov v slovenščini. V **Lizboni** so od 3. do 15. 12. organizirali dogodke z naslovom *Tempo para France Prešeren* (Čas za Franceta Prešerna). Prvi teden je vodja kuhinje Jožef Oseli pripravljaj jedi po receptih iz 19. stoletja. V dveh restavracijah so študenti, profesorji in zunanja publika pojedli okoli petsto kosil. Pri dogodku je sodeloval tudi slovenski veleposlanik Matjaž Longar. V drugem tednu so Franceta Prešerna mednarodno predstavili v Instituto Cervantes. Poleg Franceta Prešerna so bili predstavljeni tudi nekateri evropski pesniki, kot na primer Gongora, ki so vplivali na njegovo delo. Pesnik dr. Miklavž Komelj je v Cervantesu govoril o Francetu Prešernu in na Faculdade de Letras predaval o Srečku Kosovelu. Dr. Mojca Nidorfer Šiškovič s FF UL jih je obiskala v okviru Erasmusa in na Faculdade de Letras v angleščini predavala od 18. do 25. 2. na temo *Slovene linguistica discourse of business e-mail communication*. Predavanj, ki so bila zelo dobro sprejeta, se je udeležilo okoli sedemdeset študentov s področja jezikoslovnih študij.

Dr. Vojko Gorjanc je imel v poletnem semestru predavanja na temo *Slovenski jezik in družba*, sodeloval je pri vseh slovenskih kulturnih dogodkih ter tudi pri jezikovnem tednu, ki so ga organizirali od 9. do 14. 4. Drugi dan obiska je imel v angleščini predavanje na temo *Community interpreting and human rights*. Pri kulturnih dogodkih jezikovnega tedna, ki so ga organizirali že preteklo leto, sodelujejo profesorji in študenti s cele fakultete, med drugim so organizirali razstavo pesmi z vseh kontinentov, imeli so tri pesniške večere s poezijo z več koncev sveta. 11. 5. jih je obiskal dr. Roman Kuhar, dekan FF UL, srečanje je soorganiziral dr. Vojko Gorjanc. Na začetku junija je bila lektorica mag. Mateja Rozman s pesnikom Branetom Mozetičem na mednarodnem festivalu v Havani, kjer sta predstavila prevode slovenskih pesnikov v španščino. Pesmi sta brala tudi dijakom ene od srednjih šol. *Antologija slovenskih in portugalskih pesnikov* bo v Havani izšla v letu 2019. V **Lodžu** se je v okviru slovenistike zvrstilo nekaj dogodkov – sprejem prvih letnikov in že tradicionalno praznično srečanje v mesecu decembru, predavanja gostujočih profesorjev, dan odprtih vrat za srednješolce in ogled slovenskega filma. V **Londonu** so na Šoli za slovenske in vzhodnoevropske študije (SSEES UCL) 20. 3. gostili predavanje dr. Boruta Klabjana o preučevanju kulturne krajine in sodobnih reinterpretacijah druge svetovne vojne na mejnem območju severnega Jadrana. Predavanje je bilo dobro obiskano, moderiral ga je dr. Bojan Aleksov s SSEES. Na SSEES so 23. 4. za potencialne bodoče študente organizirali dan vzhodnoevropskih jezikov. Lektorica Maja Rančigaj je sodelovala s kratko predstavitvijo Slovenije in mini jezikovnim tečajem. V **Lvovu** so 14. 9. na literarnem festivalu *Forum vidavciv* gostili Anjo Štefan, lektorat je poskrbel za organizacijo literarnega večera, prevod pravljic in pesmi ter natis brošur. 25. 11. so pozdravili izid zbirke prevodov sodobne slovenske književnosti v ukrajiniščino, v katero je zajetih 24 slovenskih pisateljic in pisateljev, prevodi pa so nastali ob njihovih literarnih gostovanjih na lektoratih slovenščine v Lvovu in Kijevu. 24. 4. so poslušali predavanje dr. Dragice Haramije s FF UM, ki je predstavila slovensko otroško in mladinsko književnost, 26. 4. pa sta v osrednji lvovski knjigarni gostovala Štefan Kardoš in Franci Just. Gosta sta predstavila Prekmurje, njegove jezikovno-kulturne posebnosti znotraj slovenskega etničnega prostora in Kardoševo literarno ustvarjanje. Lektorat je poskrbel tudi za študentske prevode odlomkov iz Kardoševih romanov in njihov natis. V **Moskvi** je med 6. in 10. 9. potekal mednarodni knjižni sejem, na stojnici Centra slovanskih kultur sta gostovala dr. Božidar Jezernik s FF UL, ki je predstavil prevod svoje knjige *Divja Evropa*, in pisatelj Marko Sosič, ki je predstavil prevod svojega romana *Balerina, balerina*. 5. 12. je na Filološki fakulteti MGU Lomonosova (Katedra za slovanske jezike) predaval o prosto dostopnih zbirkah besedil v slovenskem jeziku Mihael Simonič, študent magistrskega programa kognitivnih znanosti na Eberhard Karls Universität Tübingen. 10. in 11. 4. je v organizaciji ruske slovenistke dr. Julije Sozine v prostorih Inštituta za slavistiko Ruske akademije znanosti in Vseruske državne knjižnice za tuje književnosti Margarite Rudomino, v kateri deluje tudi Center slovanskih kultur, potekal že *VII. rusko-slovenski prevajalski seminar*, ki poteka izmenično v Sloveniji in Rusiji. 10. 4. so imeli referate dr. Mladen Uhlik s FF UL ter literata Boris A. Novak in Mirt Komel, na literarnem večeru istega dne pa sta se z Borisom A. Novakom in Mirtom Komelom pogovarjali dr. Nadežda N. Starikova in gl. urednica založbe Goga Jelka Ciglencečki. Pogovor sta prevajali ruski slovenistki Aleksandra Krašovec in Žana Perkovskaja. 11. 4. so se udeležili okrogle mize, na kateri je beseda tekla o prevajanju, prevajalskih oreh, literaturi, sledila je mini prevajalska delavnica s hitrimi prevodi (po skupinah) slovenske ljudske *O srjaci srečnega človeka* pod vodstvom slovenistk Žane Perkovske in dr. Julije Sozine. 12. 4. je gostoval dr. Mladen Uhlik s predavanjem *Raba brezosebnih povratnih konstrukcij: kontrastivna analiza slovenščine, drugih južnoslovanskih jezikov in ruščine*. 16. 4. je študentka na FF UL Katarina Gomboc, ki je bila v Moskvi na izmenjavi, pripravila in odlično izpeljala učno uro in pogovor o primerjavi ženskih likov v romanih Draga Jančarja. Na katedri so tudi v študijskem letu 2017/18 prirejali slovenske filmske večere: 12. 10. *Srečno, Kekec!*, 21. 11. film *Sladke sanje*, 26. 2. film *Oda Prešernu* in 29. 3. *Ples v dežju*. V **Münchnu** so s študenti obiskali Bavarsko državno knjižnico. V **Nottinghamu** so na Oddelku za moderne jezike in kulture 21. 11. priredili literarni večer s pisateljico Mojco Kumerdej, predstavila jim je svoj roman *Kronosova žetev*, ki je sredi novembra izšel v angleškem prevodu pri založbi Istros Books (prevajalec Rawley Grau). Literarni večer je povezovala podiplomska študentka in prevajalka Olivia Hellewell. 19. 3. so gostili predavanje dr. Boruta Klabjana (gl. London). Predavanje je moderiral dr. Jonathan Kwan z oddelka za zgodovino. 27. 4. so pod mentorstvom lektorjev na prevajalski delavnici prevajali Cankarjeva besedila, prevajalske delavnice sta se udeležili tudi doktorska študentka Olivia Hellewell in dr. Polly McMichael. 21. 9. so na Šoli za kulture, jezike in področne študije ob Evropskem dnevu jezikov organizirali dan odprtih vrat za učence petih različnih osnovnih šol. Za učence je lektorica pripravila tri mini jezikovne tečaje slovenščine. V **Padovi** jih je konec septembra obiskala dr. Jožica Škofic z ZRC SAZU, ki je študente seznanila z novostmi na portalu Fran.si, predavala je tudi o slovenskih ledinskih imenih. Na Oddelku so organizirali srečanje za študente pred začetkom študijskega leta, lektorica pa je pripravila tudi

predstavitev UL. V času martinovanja so se skupaj s tržaškimi študenti pridružili ljubljanskim slovenistom na *Popotovanju od Litije do Čateža*, ogledali so si tudi predstavo *Hlapci* v ljubljanski Drami. 28. in 29. 11. je bila pri njih v gosteh dr. Matejka Grgič s Slovenskega raziskovalnega inštituta (Slori) v Trstu, ki se je srečala s študenti, predstavila Slori in rezultate raziskav, ki so jih izvedli v Italiji v zvezi z rabo slovenščine v Furlaniji – Julijski krajini in delo prevajalcev in tolmačev za slovenščino in italijanščino. Dogodka se je udeležilo približno 200 študentov. V tednu od 4. do 8. 12. jih je obiskala dr. Tamara Mikolič Južnič s FF UL, ki je študentom predstavila orodja in tehnologije za pomoč pri prevajanju iz italijanščine v slovenščino ter obratno. V drugem semestru so pripravili ekskurzijo v Planico v skupni organizaciji lektoratov v severni Italiji. 10. 4. je imel dr. Han Steenwijk predavanje z naslovom *Leto 1968 v Sloveniji*, saj je bil pripravljen cikel predavanj na temo leta 1968 pod skupnim naslovom *I Sessantotto delle altre Europe*. Maja so obeležili Cankarjevo leto: 8. 5. so gostili pesnico in kritičarko Petro Koršič, ki jim je predstavila pesniški prvenec *Furlanka je dvignila krilo* ter interpretirala svoje pesmi. 16. 5. jih je obiskala dr. Jadranka Cergol s predavanjem *Ivan Cankar med moderno in simbolizmom*. V **Pardubicah** so maja izvedli enodnevno ekskurzijo v Plečnikovo Prago, v okviru katere so si ogledali praški grad in razstavo Plečnik na Hradčanih, udeležilo se je 20 študentov slovenistike in slavistike. V **Parizu** jim je 23. 10. Kaja Dragoljevič, magistrska študentka s FF UL, ki je na izmenjavi v Parizu, predstavila *Dejstva o Sloveniji*. 11. 12. je imela Daša Ličen, mag. socialne in kulturne antropologije z Inštituta za slovensko narodopisje, na INALCO predavanje z naslovom *Trst in Tržačani v zadnjih dveh stoletjih*. 11. 12. so izvedli pogovor s prevajalko Zdenko Štimac in tržaškim pisateljem Markom Sosičem ob izidu francoskega prevoda Sosičeve zbirke zgodb *Iz zemlje in sanj*. 10. 2. je na INALCO potekal Dan odprtih vrat in predstavitev študija slovenščine. 21. 2. jih je obiskal dr. Hotimir Tivadar in izvedel predavanji za študente slovenščine z naslovom *Javno govorno nastopanje in Osnove slovenske fonetike za francosko govoreče*. V **Peking**u so se lektorica mag. Meta Lokar in študenti 17. 9. udeležili plesne predstave na Pekinški plesni akademiji z gosti plesalci iz Slovenije, 1. 10. plesne predstave *Zibka* Gregorja Lušteka in Rosane Hribar (China–CEEC Culture and Arts Carnival), 6. 10. so bili na koncertu Katje Šulc (2017 Beijing Tiannchang Art Festival Collective Jazz Showcase and Concerts), 17. 10. so si ogledali slovenski film *Nika* v okviru Filmskega festivala EU, 3. 11. so obiskali koncert Pekinškega simfoničnega orkestra z gostoma, kitajskima glasbenikoma, delujočima v Sloveniji – violinistom Zhu Danom in dirigentom En Shaom, 17. 12. pa obiskali še koncert Orkestra Slovenske filharmonije. 26. 3. je študentom in profesorjem BFSU predaval dr. Danilo Türk na temo *Europe and China at the Time of the Belt and Road Initiative*, pred predavanjem je bilo tudi srečanje gosta z vodstvom univerze (BFSU). 15. 4. so se udeležili predavanja Andreja Miklavca z naslovom *The Role and the Impact of Sport in the Modern Society*, 20. 5. predavanja dr. Vesne Požgaj Hadži za študente slovenščine, 30. 5. predavanja dr. Jerneja Mlekuža z naslovom *Good to Eat and Good to Think. Reassembling Slovenian Nation through Food*, ki je bilo organizirano za vse študente Fakultete za evropske jezike in kulture (BFSU). 16. 6. so sodelovali na informativnem dnevu BFSU za bodoče študente in predstavili študij slovenščine. V **Pragi** so 18. 12. organizirali filmski večer in si ogledali film *Srečen za umret* (režija Matevž Luzar). Gostujoče predavanje je 22. 2. izvedel dr. Andrej Šurla na temo *Slovenska popularna glasba* in 26. 4. dr. Radek Novák, ki je predaval na temo *Prevajanje Cankarja*. V **Regensburg**u so prevajali besedila Cankarjeve literature za projekt *Svetovni dnevi*. V **Rimu** so 28. 11. na La Sapienzi skupaj z Veleposlaništvom RS v Rimu in SLORI – Slovenskim raziskovalnim inštitutom iz Trsta organizirali predstavitev publikacije *Skupnost v središču Evrope – Slovenci v Italiji od padca Berlinskega zidu do izzivov tretjega tisočletja*. Ob tej priložnosti sta jih obiskala Norina Bogatec, sourednica zbornika, ki je podala kratek pregled življenja Slovencev v Italiji, in Gorazd Bajc, ki se je osredotočil na zgodovino Slovencev v Italiji. 30. 11. so se s študenti udeležili slovesnosti ob podelitvi mednarodne zgodovinsko-literarne nagrade, poimenovane po grofih slovenskega rodu Emilu in Janji Auersperg. Na sedežu predstavništva Dežele Furlanije Julijske krajine v palači Ferrajoli jo je za leto 2017 prejel pisatelj in intelektualc dr. Alojz Rebula za roman z naslovom *Kačja roža*. Med 14. in 18. 5. je študentom v okviru programa Erasmus predavala dr. Alojzija Zupan Sosič o ustvarjalnem opusu Vitomila Zupana, Lojzeta Kovačiča in Berte Bojetu. Predavanje o sodobni slovenski likovni umetnosti je pripravil dr. Sarival Sosič iz Mestne galerije Ljubljana. 20. 5. so s slovenščino sodelovali pri projektu *Roma Anima Mundi*, s katerim je mesto v sodelovanju s predstavništvom Evropske komisije v Italiji obeležilo svetovni dan kulturne raznolikosti za dialog in razvoj (21. 5.). Poudarek je bil na (zlasti zvočni) predstavitvi več kot 30 različnih jezikov oz. italijanskih narečij, ki skupaj z novodobnimi prišleki naseljujejo Rim. V **Sankt Peterburg**u so se posvečali predvsem projektu *Svetovni dnevni Ivana Cankarja* – prevajanje Cankarjevih besedil. V **Sarajevu** je 19. 10. na veleposlaništvu potekal literarni večer s pesnico Lucijo Stupica, ki ga je pripravil in vodil lektor mag. Pavel Ocepek, pesničina dela je prevedel študent slovenščine Dejan Tešić. Dvorana je bila skoraj premajhna za 80 obiskovalcev, violinistka in profesorica Tatjana Romanič, sodelavka Sarajevske filharmonije, je zaigrala

Hindemithovo Simfonijo Op. 25 za violo. Lucija Stupica je bila uradna gostja 56. festivala *Sarajevski dani poezije* in je nastopila na skupinskem literarnem večeru s priznanimi pesniki iz Nemčije, Hrvaške, Turčije in Irana. Prevodi poezije so bili objavljeni v posebni številki osrednje bosansko-hercegovske literarne revije *Život*. 16. 11. je dr. Vojko Gorjanc s FF UL kot somentor sodeloval pri zagovoru doktorske disertacije Linde Prugo, za študente pa je pripravil predavanje *Kritička leksikografija: Gdje su napredne i razumske žene?* Dneve novega slovenskega filma, ki so potekali od 21. do 23. 3., je že drugič po vrsti pripravil lektorat v sodelovanju s Slovenskim društvom Cankar, Slovenskim filmskim centrom in veleposlaništvom. Več kot 310 obiskovalcev mednarodno uveljavljenega Kina Meeting Point si je v treh večerih ogledalo filme *Slovenija, Avstralija in jutri ves svet* (režiser Marko Naberšnik), *Ivan* (režiser Janez Burger) in *Rudar* (režiser Hanna Slak). 28. 4. je lektor študente peljal na ekskurzijo po Sloveniji. Študenti so se odzvali vabilu veleposlaništva in se udeležili koncerta *Evropa nedokončana mojstrovina* violinista Miha Pogačnika. 8. 5. je lektor s študenti obiskal razstavo *Cankar v stripu*, ki jo je 19. aprila v organizaciji Slovenskega društva Cankar Sarajevo odprlo slovensko veleposlaništvo v večnamenski dvorani Ivana Kobilca. Na razstavi so predstavljeni trije stripi, in sicer: *Moj lajff* (po motivih dela *Moje življenje*) – Tanja Komadina in Boštjan Gorenc Pižama; *Hlapec Jernej in pasja pravica* (po motivih dela *Hlapec Jernej in njegova pravica*) – Igor Šinkovec in Žiga X. Gombač; *Hlapci – ko angeli omagajo* (po motivih *Hlapcev*) – Damijan Stepančič in Andrej Rozman Roza. Lektor je predaval o življenju in delu Ivana Cankarja. 16. in 17. 5. je imela predavanji dr. Mateja Pezdirc Bartol s FF UL: *Slovenske dramatičarke in Dramatika Ivana Cankarja*. Lektor je z nadarjenim prevajalcem Dejanom Tešičem, ki je zaključil študij slavistike in se dve leti učil slovenski jezik, pripravljaval in dopolnjeval prevode poezije 11 slovenskih avtoric (10 pesmi vsake avtorice in kratek življenjepis), zbranih pod naslovom *Grad oslikan kišom i balonima – Sodobna poezija slovenskih avtoric*. Knjiga je izšla ob podpori Javne agencije za knjigo. Učitelj je sodeloval pri novembrskem projektu, kjer je Fundacija za literaturo iz Moskve oddelku darovala večje število knjig. Učitelj je s kolegi pripravil razstavo knjig, za otvoritev pa s študenti oddelka in dijaki Srednje glasbene šole Sarajevo pripravil daljši literarno glasbeni performance *Krug kojemu nema kraja*. Za informativni dan, ki je potekal aprila 2018, je učitelj s pomočjo študentov in asistentk oddelka pripravil dve zelo opazni stojnici, ki sta na fakulteti in univerzitetnem kampusu promovirali oddelek, študijske programe in tudi lektorat slovenščine. V **Skopju** so dr. Lidija Arizankovska in študenti sodelovali v projektu *Svetovni dnevi* in prevedli vsa besedila v makedonščino. V **Sombotelu** so 23. 3. organizirali tradicionalni večer, za katerega vsaka izmed kateder pripravi kratek program. V imenu slovenistične katedre sta Marija Kozar Mukič in Dušan Mukič predstavila monografijo *Pripovedno izročilo Slovencev v Porabju*, ki je izšla leta 2017, za udeležence pa so pripravili tudi nekaj tipičnih slovenskih jedi. Od 9. do 11. 4. so potekali *Dnevi slovenskega filma* v kinu Agora-Savaria. Odprl jih je generalni konzul RS v Monoštru dr. Boris Jesih, prvi dan po projekciji filma *Nočno življenje* so v predverju kina, ki so ga okrasili s plakati z motivi iz Slovenije in promocijskim gradivom o Sloveniji ter učenju slovenskega jezika, udeležence pogostili. Drugi dan je bil na sporedu mladinski film *Nika* in igrano-dokumentarni film *5 prijateljev na razpotju Evropskega parlamenta*. Projekcije slednjega se je udeležila tudi režiserka Lucija Šiftar in predstavila ozadje nastanka filma. Drugega dneva so se udeležili tudi dijaki gimnazije iz Monoštra skupaj z mentorico Ireno Fasching, s katero so ustvarili igrano-dokumentarni film. Tretji dan je bil na sporedu film *Houston, imamo problem!* Vsi filmi so bili predvajani s podnapisi v madžarščini. Prvi dan se je *Dnevov slovenskega filma* udeležilo 37 ljudi, drugi dan 21, zadnji dan pa 30; med drugim Slovenci iz Sombotela, nekaj gledalcev večinskega madžarskega naroda, Slovencev iz Porabja pa žal malo. 18. 5. so se študenti (5) in učitelji (2) Katedre za slovenski jezik in književnost odpravili v Prekmurje. V **Trstu** na humanistiki so se 6. 10. s študenti odpravili v tržaški Kulturni dom na predstavitev romana *Via Ljubljana* Jurija Hudolina, fotografsko razstavo arhitekta Mateja Mljača in projekcijo kratkometražnega filma *Vem* režiserja Jana Cvitkoviča. 10. 10. so bili v Kopru na pogovoru z Marcellom Potoccom, ki se je predstavil kot avtor pesniške zbirke *Poznam te črne stvari*. 16. 11. so šli prav tako v Koper na srečanje z Gabrielo Babnik, ki je govorila o svojem najnovejšem romanu *Intimo*. 12. 12. so v Tržaškem knjižnem središču predstavili knjigo *O slovenski književnosti v Italiji in Avstriji* in ponatis *Tržaške knjige*, ki jo je uredila Marija Pirjevec Paternu. 17. 12. so se s študenti odpravili na ogled novoletno okrašene Ljubljane. 28. 2. so v Tržaškem knjižnem središču prisluhnili Jolki Milič ob izidu njene knjige *O prevajanju in poeziji in še o marsičem*. 11. 5. so s študenti spet prišli v Ljubljano. V **Trstu** na prevajalstvu so se od 9. do 11. 11. odpravili na ekskurzijo v Ljubljano, v Drami so si ogledali predstavo *Hlapci*, se udeležili Popotovanja od Litije do Čateža, si ogledali samostan Kostanjevica in dediščino patra Stanislava Škrabca ter Muzej aleksandrinsk v Prvačini. Od 24. do 26. 11. so se udeležili *Okrogle mize o pomenu slovenskega jezika in večjezičnosti v Evropskem parlamentu*; študenti so aktivno sodelovali (tolmačenje) na simulaciji Evropskega parlamenta v Sloveniji in bili prevajalci ali tolmači na dogodku Evropski poslanec za en dan! Od 21. do 22. 3. so se odpravili na ekskurzijo v Kanalsko dolino (obisk

Slovenskega kulturnega središča Planika) in si ogledali poete v Planici. 23. do 27. 4. je gostovala dr. Alenke Valh Lopert s FF UM. 22. 5. so poslušali predavanje doc. dr. Jadranke Cergol z UP FHŠ o Cankarju v italijanščini: *Ivan Cankar – Bios e opus del più incisivo scrittore sloveno*. V **Tübingenu** so oktobra na Raziskovalnem inštitutu za zgodovino izvedli seminar *Die Vielfalt der Reformation: lokale und globale Ausprägung*. Na univerzi so se v jubilejnim letu, ko je Nemčija praznovala 500 let reformacije, nadaljevale prireditve in strokovna srečanja, na katerih se razpravlja in razmišlja tudi o delu slovenskega Luthra – Primoža Trubarja. S študenti so oktobra v literarnem popoldnevu osvetlili vlogo in pomen Trubarjeve *Cerkovne ordnunge* (1564), zvrstila so se tudi različna predavanja v okviru akademske izmenjave med Univerzo Tübingen in UL. Dr. Anton Schindling je izvedel predavanje *Primus Truber Zwischen Slowenien und Württemberg*. Slovenski kulturni praznik so v Tübingenu proslavili z dvema predavanjema dr. Mateja Šeklija: 23. 1. 2018 z naslovom *Nemške prevzete besede v slovenščini* in 24. 1. z naslovom *Tipologija lingvogenez slovanskih jezikov*. Gosta je predstavila lektorica dr. Irma Kern, o njegovem delu je spregovoril direktor oddelka dr. Tilman Berger, prisotne je nagovorila generalna konzulka RS ga. Dragica Urtelj. V Althütte je od 13. do 15. 4. potekal 23. posvet slovenskih organizacij v Nemčiji, lektorica je predstavila Ivana Cankarja, diskusijo so zaključili z utrinki iz Cankarjevih črtic. Junija so poslušali predavanje dr. Jožeta Krašovca *Biblia Slavica v evropskem prostoru* in predstavitev slovenskega dela mednarodne zbirke. Dan državnosti so obeležili s svečanim sprejemom, na katerem je dr. Jože Krašovec predal donacijo SAZU – slovenski del mednarodne zbirke *Biblia Slavica* – evangeličanski fundaciji v Tübingenu. 20. 6. so odšli na ekskurzijo po Trubarjevi poti iz Tübingena v Memmingen in Kempten. Od oktobra do julija so nadaljevali s predstavitvami *Svetovnih dni slovenske kulture*, poslušali so predavanje dr. Irine Wutsdorff o slovenski pisateljici Zofki Kveder v Tübingenu in v Pragi *Flanerie aus Kinderperspektive. Aneignung des öffentlichen Raums in Zofka Kveders Prag-Feuilletons und ihrer Prosa*. Predavanje so izvedli v literarni delavnici v okviru tematskega dela Feljton in nova ženska, delavnica pa je bila del mednarodnega literarnega projekta *Praga kot stičišče moderne*, katerega nosilec je Univerza Tübingen. Poslušali so predavanje *Die slowenische Dichtung der Moderne im europäischen Kontext: Lyrische Gattungsformen/Poezija slovenske moderne v evropskem kontekstu: lirске zvrsti* dr. Urške Perenič s FF UL. Od 21. do 23. 4. je lektorica predstavila življenje in delo Primoža Trubarja in 500 let reformacije. Na lektoratu so nadaljevali s prevajanjem slovenske kratke proze v nemščino, tematiko pa razširili na prevajanje neumetnostnih besedil z različnih strokovnih področij (umetnostna zgodovina, geografija). V študijskem letu 2017/18 so v nemščino prevedli kratko prozo Zofke Kveder in Branke Jurca ter esej Ivana Cankarja in jih pripravili za tisk. Nadaljevali so s projektom *Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma* in si ogledali filme *Mila, naša Mila, Pot in Toporišič: Samotni hodec skozi neprijazni čas*. V **Varšavi** so 19. 12. izvedli srečanje za študente in bivše študente slovenistike s skupno pripravo peciva in drugih božičnih jedi. 18. 1. so se v Klubu Jaś i Małgosia udeležili predstavitve slovenske folklorne dediščine na družabni prireditvi z naslovom *Čipki vino kapučino*. Na lektoratu so prevajali pesem Nika Grafenauerja *Svoboda* po naročilu Veleposlaništva RS v Varšavi. Sledilo je tudi prevajanje drame Simone Semenič, *5fantkov.si* po naročilu Oddelka za gledališče in dramaturgijo Srednje in Vzhodne Evrope Univerze v Varšavi in prevajanje drame Dragice Potočnjak *Za naše mlade dame*. Pripravili so promocijsko gradivo za dan odprtih vrat varšavske slavistike (družabne igre, informacijski letaki, poskusni lektorati, pogovori s kandidati) in sodelovanje na dnevu odprtih vrat. Sodelovali so tudi z založbo Sedno pri pripravi in izvedbi srečanja z dr. Jožetom Pirjecom ob izidu poljskega prevoda njegovega dela *Tito in tovariši*. V **Vidmu** so se 21. in 22. 3. udeležili skupne ekskurzije študentov slovenščine iz Trsta, Padove in Vidma v Kranjsko Goro in Planico, 24. 4. se je lektorica Lara Pižent udeležila konference *Language policy and the Russian legacy* v organizaciji prof. dr. Roberta Dapita z gostom prof. Azamatom Akbarovom z universe al-Farabi, Kazahstan, 13. 5. so imeli literarni večer s pisateljem Miho Mazzinijem ob izidu italijanskega prevoda romana *Izbrisana* (I cancellati), od 27. do 29. 9. pa Slavistični kongres *Slovenistika in slavistika v zamejstvu*: Videm 2018. V **Vilni** so sodelovali na *Dnevu jezikov* na Filološki fakulteti in predstavili slovenski jezik in narečja, Gabija Kiaušaitė je decembra v knjižici *Dan jezikov* na Filološki fakulteti objavila tudi prispevek o slovenščini. V **Zadru** so organizirali filmski večer s predstavitvijo slovenske kinematografije in ogledom slovenskega filma. V **Zagrebu** so se od 13. do 14. 10. odpravili na študentsko ekskurzijo v Slovenijo, udeležili so se literarnega večera, ki ga je organiziralo Veleposlaništvo RS v Zagrebu in knjižnica Bogdana Ogrizovića Zagreb ob 140. obletnici rojstva slovenske pisateljice Zofke Kveder. 25. 3. so si s študenti ogledali slovenski film *Rudar* v Kinu Tuškanac v Zagrebu. V aprilu je bil na profesorski izmenjavi pri njih dr. Gjoko Nikolovski s FF UM, ki je pomagal pri izvedbi predavanj in jezikovnih vaj. 26. 9. so sodelovali na *Evropskem dnevu jezikov*, ki ga je priredilo Predstavništvo Evropske komisije na Hrvaškem. Lektorji so v 10-minutnih pogovorih vedoželjnim mimoidočim predstavili svoj jezik in promovirali državo.

Podatki o slovenistikah za študijsko leto 2017/18

Lektorati tipa A (7)	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število habil. učiteljev	Število študent.	Status slovenistike v 2018/19 enak/spremenjen
Beograd	mag. Laura Fekonja, Melita Vešner	dipl., obv. izb., izb.	14 (420)	D (1)	69 študij in 150 izb.	spremenjen: od 1. 10. je za slov. na FF UBG zaposlena lektorica dr. Tanja Tomazin
Bruselj	Ivana Petric Lasnik	obv. izb., izb.	8,8 (264)	/	16	enak
Buenos Aires	Tjaša Lorbek	izb.	16,1 (484)	/	127	enak
La Plata	Tjaša Lorbek – dod. lektorat	izb.	2 (60)	/	20	enak
Gent	Ivana Petric Lasnik	obv. izb., izb.	8 (240)	/	6	enak
Köln	Nejc Robida	dipl., izb.	10 (300)	/	11	enak
Lizbona	mag. Mateja Rozman	obv. izb.	15 (558)	/	37	enak
Lektorati tipa B (37)	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število habil. učiteljev	Število študent.	Status slovenistike v 2018/19 enak/spremenjen
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	dipl., obv. izb., izb.	16,5 (495)	/	99	enak
Nitra	dr. Saša Vojtech Poklač	izb.	/	/	/	enak
Brno	mag. Mateja Kosi	dipl., obv. izb., izb.	17 (510)	/	23	spremenjen: z letom 2019/20 bo na oddelku združen študijski program južnoslovanskih študijev, slovenščina bo na 1. in 2. stopnji študija ena od specializacij in še naprej tudi kot izbirni predmet
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	dipl. obv., obv. izb., izb.	16 (320)	D (2)	24	enak
Bukarešta	Katarina Dovč	obv. izb., izb.	10,3 (308)	/	34	enak
Cleveland	dr. Luka Zibelnik	izb.	18,7 (598)	/	83	enak
Cordoba	Maja Kračun	izb.	2 (60)	/	36	enak
Gradec	dr. Andrej Šurla	dipl., obv., obv. izb., izb.	10 (300)	D (3)	26	enak
Granada	Ana Fras	izb.	12 (360)	/	18	enak
Katovice	Tina Jugović	dipl., obv. izb., izb.	13,5 (405)	D (1)	17	spremenjen: v študijskem letu bo slovenščina drugi jezik na študijski smeri Slovanska filologija, obvezni izbirni lektorat
Kijev	Petra Seidl	dipl.	14,8 (444)	D (1)	12	enak
Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	91	spremenjen: na MA bo razširjen program poučevanja slovenščine – 2. jeziku bo posvečenih namesto 60 ur 150 ur, poleg tega bodo študenti dva semestra poslušali še predmet o stilistiki in jezikovni zvrstnosti slovenščine
Lodž	Vesna Bukovec	dipl.	12 (360)	D (1)	30	enak
Lvov	Primož Lubej	dipl., obv. izb.	13,1 (394)	D (2)	39	enak
Moskva	Boštjan Božič	dipl., izb.	10,1 (302)	D (2)	12	enak
München	Marjana Jerman	izb.	8 (240)	D (1)	13	enak

Nottingham	Maja Rančigaj Beneš	izb.	3 (90)	/	8	spremenjen: slovenistični predmeti bodo del Jezikovnega centra, razpisan je en študijski predmet na dodiplomski študijski ravni, in sicer Inter Faculty Slovene 1a v zimskem semestru, ki se nadaljuje s Slovene 1b v spomladanskem semestru
London	Maja Rančigaj Beneš	izb.	4 (120)	/	9	spremenjen: dva nova izbirna predmeta: Between the Alps and the Adriatic: Modern Slovene culture and literature na BA na MA New Language Sedež lektorata v VB bo na UCL
Padova	Polona Liberšar	dipl., izb.	12 (360)	D (1)	7	enak
Pariz	Simona Gotal	dipl.	7 (210)*	/	6	enak
Peking (BFSU)	mag. Metka Lokar	izb.	10 (330)	/	28	spremenjen: slovenščina je s štud. letom 2018/19 redni dodiplomski študijski program
Praga	Magda Lojk	dipl., obv. izb., izb.	11 (330)	D (1)	18	enak
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6 (180)	/	11	enak
Rim	Sanja Pirc	dipl. (B-študij), izb.	12 (360)	D (1)	10	enak
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	izb.	7 (210)	D (1)	3	spremenjen: slovenščina bo (b) obvezni predmet v okviru drugih diplomskih študijev: za študente češčine kot drugi slovanski jezik (c) izbirni predmet: za študente poljščine in nemščine kot drugi slovanski jezik
Sarajevo	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb.,	13 (390)	/	60	enak
Sofija	Eva Šprager	obv. izb.	12 (360)	/	22	enak
Sombotel	Mojca Jesenovec	dipl., obv. izb., izb.	11,2 (336)	D (2)	5	enak
Tokio SOKA	mag. Meta Klinar	izb.	4 (120)	/	10	enak
Tokio TUFSS	mag. Meta Klinar	izb.	6 (180)	/	10	enak
Trst odd. za humanistiko	mag. Rada Lečič	dipl., podipl., izb.	13 (390)	D (1)	24	enak
Trst odd. za prevajanje	dr. Karin Marc Bratina	dipl., izb.	12 (360)	D (1)	16	enak
Tübingen	dr. Irma Kern Nachtstein	dipl., obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	27	enak
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	dipl., obv. izb.	11 (330)	D (2)	16	enak
Vilna	dr. Jelena Konicka	izb.	6 (180)	/	6	spremenjen: izbirni lektorat za vse slaviste, filologe in druge študijske smeri ter študente z Erasmusa
Zadar	dr. Klemen Lah	obv. izb.	2 (60)	D (1)	25	enak
Zagreb	mag. Meta Klinar, Simona Gotal	dipl., izb.	16 (480)	D (2)	94	enak
Lektorati tipa C (15)	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Število habil. učiteljev	Število študent.	Status slovenistike v 2018/19 enak/spremenjen
Banja Luka (Apeiron)	ni bilo učitelja	obv. izb.	24	/	/	enak
Berlin*	dr. Boštjan Dvořak	izb.	2	/	10	enak
Celovec	dr. Nataša Hribar, dr. Tatjana Vučajnk	dipl., izb.	16 (480)	D (4)	84	enak

Dunaj	dr. Elizabeta Jenko, Jernej Ključevšek	dipl. , obv. izb., izb.	12 (330)	D (več)	41	enak, z negotovim položajem lektorja, ki ima le honorarne ure (do 2016 je bilo stalno delovno mesto s polno zaposlitvijo)
Gdansk*	dr. Maša Guštin	obv. izb., izb.		D (1)	14	enak
Hebei*	Katarina Potočnik	obv. izb.	12 (360)	/	10	enak
Lawrence	Marta Pirnat Greenberg	izb.	1 (30)	/	1	enak
Leiden*	dr. Tijmen Pronk	izb.	2 (60)	1	/	enak
Neapelj*	dr. Maria Bidovec	dipl.	9 (270)	D (1)	17	enak
Novi Sad	mag. Aleksandra Colić Jovanović	obv. izb.	4 (120)	D (1)	68	enak
Pardubice	dr. Aleš Kozár	dipl.	12 (360)	D (1)	3	enak
Peking (BISU)	Martina Toplišek	obv. izb.	12 (360)	/	10	spremenjen: tudi diplomski študij
Seattle*	dr. Michael Biggins	izb.	2 (60)	3 (90)	/	enak
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	dipl. , izb.	15 (450)	D (1)	21	enak
Videm	Lara Pižent	dipl. , izb.	10,7 (320)	D (2)	28	enak

LEGENDA

Tip lektorata:

A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija

B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica

C: učitelj s slovenske strani ni financiran, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo, udeleži se lahko izobraževanja, na univerzi gostiteljici ima različne statusne

dipl. – diplomski študij

obv. – obvezni predmet

obv. izb. – obvezni izbirni predmet

izb. – izbirni predmet

D – domači učitelj

G – gostujoči učitelj

ZS – zimski semester

PS – poletni semester

* – letnega poročila nismo prejeli, podatki iz preteklih let

Bibliografija učiteljev slovenščine na tujih univerzah v letih 2017 in 2018

- Lidija Arizankovska** Lidija Arizankovska, M. Dodevka, 2017: Nov trud od oblata na zboroobrazovanjetu »Очерки о языке современных славянских СМИ (семантико-словообразовательный и лингвокультурологический аспекты)«. Елена И. Коряковцева: *Litareturen zbor* LXIV/1–7. Skorje. 129–132.
- Lidija Arizankovska, 2018: Univerbozacija vo makedonskiot jazik. Amela Šehović (ur.): *Zbornik radova, Osamnaesta međunarodna naučna konferencija Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista, Univerbacija/Univerbizacija u slavenskim jezicima*, Sarajevo, 4–7. aprila 2017. Sarajevo: Slavistički komitet. 31–42. <http://www.slavistickikomitet.ba/Univerbacija/Univerbizacijauslavenskimjezicima.pdf>
- Lidija Arizankovska, 2018: Makeedonskiot jazik niz procesot na globalizacijata od zboroobrazuvački aspekt. *XVI Megjunarodni kongres Slavista (abstrakti Tematskega bloka)*. Beograd. <https://sites.google.com/site/abstraktytemblokaksmlks/>
- Aleksandra Colić Jovanović** Aleksandra Colić, 2017: Hipotaktičke strukture adverbijalnog tipa u Venclovićevom Prološkom žitiju Svetog Maksima. *Romanoslavica* LIII/1. 13–30.
- Aleksandra Colić Jovanović, 2017: Семантичка структура глагола држати (се) и његове контекстуалне реализације. *Прилози проучавању језика* 48. 161–176.
- Aleksandra Colić Jovanović, 2018: Употреба претериталних глаголских времена у Венцловићевом Пролошком житију Светог Максима, Савремена проучавања језика и књижевности. 36 орник радова са IX научног скупа младих филолога Србије, одржаног 8. 4. 2017. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу IX/књига 1. Крагујевац: ФИЛУМ. 29–39.
- Ana Fras** Ana Fras, 2018: *Hrvatsko–romansko–germanski riječnik poredbenih frazema* [Croatian–Romance–Germanic Dictionary of Comparative Phrasemes], *recenzija. The book reviews*. Zug: The Gryuter Mouton 179–182.
- Ana Fras, 2018: *El verbo soporte DAR y sus correspondencias en esloveno*. Número monográfico sobre fraseología. Guavira Letras, Brazilija (v tisku).
- Mojca Jesenovec** Mojca Jesenovec, 2018: Slovenske skupnosti v Argentini. *Prispevek na konferenci ELTE SEK BTC Tudományos Konferencia, 7. junij 2018*. (Prispevek bo izšel tudi v zborniku konference.)
- Mojca Jesenovec, 2018: Podnapisi za dokumentarni film *Alejandra* (režija Vid Hajnšek, Klemen Brvar).
- Tina Jugović** Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugović, Mateja Lutar, 2018: *Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju: učni pripomoček*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Jelena Konicka** Jelena Konicka, 2018: Структурно-семантичке особености словенских просторних предлога на фоне руских (квази)омонимов. *Slavistica Vilnensis* 63. 129–157. <https://doi.org/10.15388/SlavViln.2018.63.11847>
- Mateja Kosi** Mateja Kosi: Brněnská slovenistika v prvním pololetí 2017. *Slovanský jih: časopis Společnosti přátel jižních Slovanů v České republice*. 17/4. 27.
- Mateja Kosi: Světové dny slovinské kultury. *Slovanský jih: časopis Společnosti přátel jižních Slovanů v České republice*. 17/2. 31–32.
- Aleš Kozár** Aleš Kozár, 2017: Funkce kuchařských knih v české a slovinské literární kultuře první poloviny 19. století. Blanka Jedličková, Milena Lenderová, Miroslav Kouba, Ivo Říha (eds.): *Krajiny prostřených i prázdných stolů II*. Pardubice: Univerzita Pardubice. 145.
- Milena Lenderová, Miroslav Kouba, Aleš Kozár, Ivo Říha, 2017: »Spanilost Vaše cizozemcům se líbí...« *České kuchařské knihy v 19. století*. Červený Kostelec: Pavel Mervart. 336.
- Prevodi v knjigah
- Stýkáni. Výběr současné slovinské, české a slovenské lgbt literatury*, 2018. Praha: Powerprint. (Nataša Sukič, 100–117)
- Stranou. Evropská básníci naživo*. Antologie 2013–2017. Stranou, z. s., Beroun; Ateliér uměleckého překladu / The Literary Translation Atelier, Olomouc, 2017 (Primož Repar, s. 428–430. https://festivalstranou.cz/_files/200005635-7217473110/e_book_antologie_stranou_2017_.pdf

Prevodi v revijah

PLAV 2017/3, Slunné i temné svahy slovinské. (esej *Inspirace prací a odpovědnosti*, s. 4; překlady: Irena Novak Popovová: *Motiv smrti ve slovinské poezii* (s Hanou Mžourkovou), s. 10; Boris A. Novak: *Jsi mi tak blízký, a skrytý*, s. 17; Peter Semolič: *Jsmo ve skutečnosti, nebo v básni?*, s. 18; Boris Pahor: *O kultuře země Krásné Vidy*, s. 22; Alojz Rebula: *Nokturno za Přímoří*, s. 25; Lidija Dimkovska: *Záruční servis na život*, s. 31; Vanesa Matajcová: *Literární rekonstrukce dějin*, s. 34; Davorin Lenko: *Těla ve tmě*, s. 48; A. Koprivnikar: *Slovinské kulturní dění v Čechách*, s. 3).

Aleš Debeljak: *Jugoslávie a Evropa; Balíček hybridních idejí*. A2 2017/12, roč. 13. 18–19.

Primož Repar: *Alchymie srdečního pulsu*. Partonyma 2017/21–22, roč. VI. 126–127.

Jasmin B. Frelih: *Na/půl*. Tri odlomki iz romanu. Literarno branje, Praga 22. 9. 2017.

France Prešeren: *Železná dráha*. PLAV 2017/11. 15–16.

Marko Sosič: *Až po poslední jméno*. Partonyma 2018/25–26. 21–26. + medailon/esej http://partonyma.cz/wp-content/uploads/2018/06/Partonyma-25-26_e-book.pdf

Slovinští literáti v Itálii – menšinová, a přece univerzální. Odlomki iz romanov Boris Pahor: Parník trobi nji. Alojz Rebula: Nokturno za Primorsko. Protimluv 2018/1, roč. XVII. 42.

Aljaž Koprivnikar: *Svět jako složená skládanka*. Iliteratura. 26. 3. 2018. <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39661/frelih-jasmin-b-napol-in-literatura>

Jasmin B. Frelih: *Na/půl*. Iliteratura. 26. 3. 2018. <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39663/frelih-jasmin-b-napol>

Marko Sosič: *Balerína, Balerína*. Iliteratura, 12. 9. 2018. <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40423/sosic-marko-balerina-balerina>; <http://www.iliteratura.cz/Clanek/40421/sosic-marko>

Intervju

Drago Jančar: *Láska překoná všechno kromě války. Literární noviny. Příloha 5/2018. Svět knihy Praha. 7.*

Maja Kračun

Maja Kračun: *Če študent na rajžo gre ... Jezikovni orešček. Svobodna Slovenija. Eslovenia Libre: glasilo Slovencev v Argentini 77/1 (12. 3. 2018). 4.*

Maja Kračun: *Lektorat slovenskega jezika in Martin Krpan v Cordobi. Moja Slovenija: revija za zamejce in Slovence po svetu 11/4 (julij 2018). 5.*

Maja Kračun: *Nasvet in pol? 1,5 jezikovnega nasveta. Siol.net. 10. 10. 2017. <https://siol.net/siol-plus/nasvet-in-pol-1-5-jezikovnega-nasveta-451039>*

Maja Kračun: *Sanjate o Georgu/Georgeu Clooneyu/Clooneyju? Siol.net. 8. 11. 2017. <https://siol.net/siol-plus/sanjate-o-georgu-georgeu-clooneyu-clooneyju-452941>*

Maja Kračun, Tjaša Lorbek: *Povezovanje Univerze v Ljubljani z argentinskimi univerzami. Svobodna Slovenija. Eslovenia libre: glasilo Slovencev v Argentini 76/13 (17. 9. 2017). 2.*

Tjaša Lorbek, Maja Kračun: *Iz nabiralnika. V ali na?. Svobodna Slovenija. Eslovenia Libre: glasilo Slovencev v Argentini 77/15 (2018). 3.*

Klemen Lah

Prevod

Ante Perković: *Sedma republika: pop kultura in razpad Jugoslavije*, 2018. Založba Zenit.

Rada Lečič

Rada Lečič, 2017: *Slovenščina od A do Ž / Slovenački od A do Ž*. Cerčno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.

Rada Lečič, 2017: *Slovenščina od A do Ž* (1. del). Cerčno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.

Rada Lečič, 2018: *Slovenščina od A do Ž* (2. del). Cerčno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.

Rada Lečič, 2018: *Basic grammar of the slovene language – language manual*. Cerčno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.

Magda Lojk

Magda Lojk, 2017: *Postanovki proizvedenij M. Bulgakova na slovenskoj scene*. E. A. Jablovok (ur.): *Mihail Bulgakov i slavjanskaja kul'tura*. Moskva: Slovanski inštitut Ruske akademije znanosti. 212–222.

Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugović, Mateja Lutar, 2018: *Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju: učni pripomoček*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Metka Lokar

Prevodi

Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Učbenik 1*, 2017 (z letnico 2016). Peking: People's Education Press.

- Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Delovni zvezek 1*, 2017 (z letnico 2016). Peking: People's Education Press.
- Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Priročnik za učitelje 1* (v tisku). Peking: People's Education Press.
- Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Učbenik 2*, 2017 (z letnico 2016). Peking: People's Education Press.
- Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Delovni zvezek 2* (v tisku). Peking: People's Education Press.
- Li Xiaoqi idr. (ur.): *Kuaile hanyu/Vesela kitajščina: Priročnik za učitelje 2* (v tisku). Peking: People's Education Press.
- Primož Lubej**
- Jurij Andruhovič: *Moskoviada*, 2018. Prevedla Primož Lubej, Janja Vollmaier Lubej. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Primož Lubej, Marijana Klimec, Natalija, Horoz, 2017: *Sučasna slovenska literatura : vibrane : antologija*, (Naukovo-populjarne vidannja). Lviv: Ministerstvo osviti i nauki Ukraïni, LNU imeni Ivana Franka.
- Sergij Žadan: Vorošilovgrad, 2017. Prevedla Primož Lubej, Janja Vollmaier Lubej. *Odsevanja* 101/102. 35–160.
- Karin Marc Bratina**
- Karin Marc Bratina, 2017: Slikovito izražanje svetoivanske pesnice Marije Mijot. Marija Pirjevec (ur.): *Ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem: [dopolnjeni zbornik predavanj s Simpozija Slovenska ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem od začetka 20. stoletja do sodobnosti, ki ga je organiziralo Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm na Opčinah pri Trstu, 5. in 6. maja 2016]*. Trst: Mladika, Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm. 199–220.
- Karin Marc Bratina, 2018: Frazеologija istrskega in kraškega narečja – medjezikovna in kulturnosemantična analiza frazemov iz pojmovnega polja *DRUŽINA*. Aleksandra Bizjak Končar, Helena Dobrovoljc (ur.): *Škrabčevi dnevi 10. Zbornik prispevkov s simpozija 2017* [Elektronski vir]. Nova Gorica: Založba Univerze. 90–99.
- Karin Marc Bratina, 2018: Slovenščina na študiju prevajanja in tolmačenja v Trstu. Andreja Žele, Matej Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik Slavističnega društva Slovenije 28*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 159–164.
- Avtor dodatnega besedila in recenzent
- Mojca Kumin Horvat, Jožica Škofic (ur.), 2018: *Besedotvorni atlas slovenskih narečij: kulturne rastline* (Zbirka Jezikovni atlas). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Željko Marković**
- Željko Marković, 2017: Srpski i slovenački glagol POGLEDATI. *Filolog – časopis za jezik, književnost i kulturu* 16. 83–97.
- Željko Marković, 2018: Srpski perceptivni glagoli od osnova mot-, mat- i njihovi slovenački ekvivalenti. *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* 66/1. 197–214.
- Mladen Pavičić**
- Mladen Pavičić, 2017: Esterházy Péter A szív segédigéi című regényének két, Jože Hradil által készített fordítása. Urkom Aleksander (ur.): *Szláv kultúrák, irodalmak és nyelvek*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 145–162.
- Mladen Pavičić, 2018: A nemtelenség labirintusában. Mária Dudás, Előd Dudás (ur.): *Velencétől Dubrovnikig*. Budapest: ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszék. 193–201.
- Ivana Petric Lasnik**
- Ivana Petric Lasnik, Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar, 2018: *ABC ... Gremo*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Sanja Pirc**
- Sanja Pirc, 2018: Percepcija slovenskega jezika in kulture na Univerzi La Sapienza v Rimu. Andreja Žele, Matej Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik Slavističnega društva Slovenije 28*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije.
- Lara Pižent**
- Lara Pižent, 2018: Pouk slovenskega jezika in književnosti na zamejskih in drugih italijanskih univerzah. Andreja Žele, Matej Šekli (ur.): *Slovenistika in slavistika v zamejstvu – Videm. Zbornik Slavističnega društva Slovenije 28*. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije.
- Prevod
- De Luca E., De Marco D., 2017: *Mondine d'Africa*.
- Slavo Šerc**
- Peter Stamm, 2018: *Sedem let*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

- Eva Šprager** Eva Šprager: Prevodi slovenske literature v bolgarščino od leta 2000 do danes. Mednarodni prevajalski simpozij DSKP, Maribor, 6.–8. 10. 2017.
- Jasmina Šuler Galos** Jasmina Šuler Galos, 2017: O rodowodzie słoweńskiego socjalnego realizmu. Sosnowska Danuta (ur.): *Fabryka Słowian. Modernizacje*. Varšava: Wydział Polonistyki. 142–177.
Cilji in metode Krekovega krščansko socialnega gibanja. *Slavia meridionalis* 2017 in 18 gesel za *Slovar idej*.
Sodelovanje na mednarodni slovanski konferenci v Lvovu (18.–19. 5. 2017) z referatom Razumevanje pojma kultura v slovenskem jeziku.
- Andrej Šurla** Andrej Šurla, 2017: Ubeseditve ljubezni v besedilih slovenske zabavne glasbe. Alojzija Zupan Sosič (ur.): *Ljubezen v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. 53. SSJLK. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 115–122.
Andrej Šurla, 2017: Toneta Pretnarja prevod sonetov Jana Nepomucena Kamińskiego. *Jezik in slovstvo* 62/2–3. 96–104.
Prevod strokovnega članka
Zoltán Rédey, 2017: Znanost v izgnanstvu – »izgon« znanosti? Bojeviti spis Romana Jakobsona in njegova usoda. O knjigi Romana Jakobsona Moudrost starýh Čehoů (Praga, 2015). *Primerjalna književnost* 40/3. 151–155.
- Bojana Todorović** Elżbieta Solak, Barbara Popiołek, Bojana Todorović (ur.), 2018: *Słowiańskie przyjemności 2 – Przekraczanie granic*. Kraków: Scriptum.
- Saša Vojtech Poklač** Saša Vojtech Poklač, 2017: Frazemi v gradivu S slovenščino po svetu in njihova obravnava pri pouku slovenščine kot tujega jezika na Filozofski fakulteti Univerze Komenskega v Bratislavi.
Špela Sevšek Šramel, Jozef Pallay (ur.): *Sedemdeset let slovakistike v Ljubljani – posvečeno Andreju Rozmanu*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 133–140.
- Tatjana Vučajnk** Tatjana Vučajnk, 2018: Reading literary texts in slovenian. *2nd International Conference: Literacy and Contemporary Society: Spaces, Discourses, Practices*. 663–672. http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/synedria/literacy/2017/2nd_Lit_Con_Proceedings.pdf
Tatjana Vučajnk, 2018: Pod okriljem materinščine. Martin Kuchling (ur.): *Slovenščina v družini*. Celovec: Mohorjeva založba. 12–25.
Tatjana Vučajnk, 2018: Čebelica – Bee Bot: Pehar suhih hrušk. September 2018. <https://www.zrss.si/sticisce/poletna-sola-slovenscine/>
- Luka Zibelnik** Luka Zibelnik, 2017: *Podoba Juda v slovenski prozi do 1933*. Doktorska disertacija. Ljubljana Filozofska fakulteta.
Luka Zibelnik, 2017: Cockta v Clevelandu. *Etnolog* 27. 215–217.

54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 1918 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi (2.–13. 7. 2018)

izr. prof. dr. Mojca Smolej, asist. dr. Damjan Huber

1 Uvod

54. Seminarja se je udeležilo 109 udeležencev iz 23 držav: 84 študentov, 12 asistentov, profesorjev in lektorjev s tujih univerz ter učiteljev v zamejstvu in 13 udeležencev, ki se s slovenščino ukvarjajo na drugih poklicnih področjih. Na podlagi programov sodelovanja ter za lektorate slovenščine na univerzah v tujini smo podelili 80 štipendij (meddržavne štipendije so bile v države, ki so posebej zahtevale uradno pot pošiljanja – Bolgarija, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška –, poslani preko Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS), 11 štipendij smo podelili zamejskim organizacijam, 14 udeležencev je prejelo štipendije preko organizacijskega odbora, 4 pa so bili samoplačniki. Večina udeležencev je prejela delne štipendije, kar pomeni, da so si bivanje v dijaškem domu v celoti ali delno plačali sami.

2 Lektorske vaje ter vaje iz konverzacije in fonetike

Razvrstitev udeležencev v skupine glede na njihovo znanje, interese in seminarske izkušnje je na podlagi uvrstitvenih testov naredil vodja lektorjev dr. Damjan Huber, dokončno uvrstitev udeležencev v skupine pa smo naredili skupaj z lektorji po ustnem testiranju prvi dan Seminarja. Glede ustreznosti razvrstitve udeležencev v skupine je v primerjavi s prejšnjim letom (4,55) letos ocena nekoliko nižja (4,37), kar pa je ob tako heterogeni seminarski publikli (od študentov slovenščine na tujih univerzah in njihovih profesorjev do zamejskih kulturnih delavcev) še vedno zelo dobra ocena.

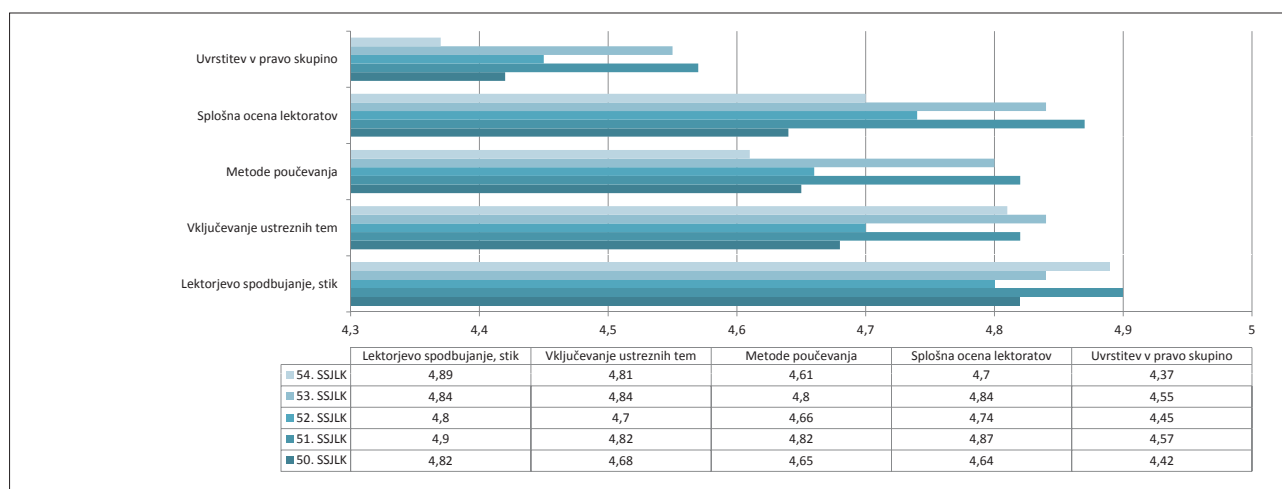
2.1 Lektorji in lektorske skupine

Večina lektorjev, ki so vodili lektorske skupine, poučuje slovenščino na tujih univerzah in v okviru svojih rednih delovnih obveznosti na vsaka tri leta poučujejo tudi na Seminarju (samo izpopolnjevalno splošno skupino je vodila zunanja sodelavka). Gre za zelo izkušene lektorje, kar potrjujejo tudi zelo visoke ocene njihovega dela: povprečna ocena lektoratov je bila 4,7 (lani 4,84), podobno visoke so bile tudi ocene njihovih metod poučevanja (4,61, lani 4,8), vključevanja ustreznih tem (4,81, lani 4,84) in ocene lektorjevega spodbujanja (4,89, lani 4,84); gl. graf 1.

Lektorji so bili preko informacijskih listkov vsako jutro seznanjeni s spremljevalnim dogajanjem in drugimi tako za seminariste kot tudi lektorje pomembnimi informacijami. Težav pri izvedbi pouka in vodenju lektorske ekipe ni bilo, komunikacija z udeleženci je bila zelo dobra, vsi lektorji so svoje delo opravljali zelo zavzeto, pravočasno so oddali projekcije in poročila, v razrede so odhajali točno, na ure so bili dobro pripravljene, med udeleženci, lektorji in organizatorji je bilo vseskozi odlično vzdušje, ki je pomembno za kakovostno delo, kar poudarjajo tudi lektorji v svojih poročilih; gl. poglavje 2.3. V skupine smo jih razporedili večinoma v skladu z njihovimi željami in strokovnimi interesi, sami pa so izvajali tudi konverzacijo (lektorat 2–3 šolske ure/dan, konverzacija 1–2 šolski uri/dan), ki je v zadnjih letih zelo zaželeno in dobro ocenjena tako v začetnih kot tudi v nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupinah (4,68, lani 4,69).

Graf 1: Ocene lektoratov

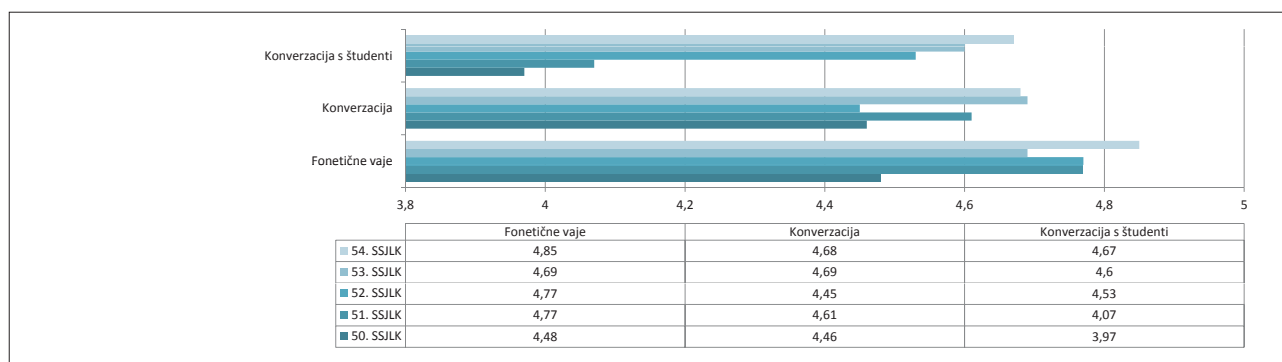

Razpored lektorjev po skupinah (lektorati in konverzacija): Katarina Dovč (Začetna 1), dr. Luka Zibelnik (Začetna 2), Tjaša Lorbek (Začetna 3), Maja Rančigaj Beneš (Nadaljevalna 1), Mojca Jesenovec (Nadaljevalna 2), Primož Lubej (Nadaljevalna 3), Tina Jugović (Nadaljevalna 4), dr. Mojca Stritar Kučuk (Izpopolnjevalna splošna), mag. Bojana Todorović (Izpopolnjevalna jezikoslovna), dr. Jasmina Šuler Galos (Izpopolnjevalna literarna); **študentska konverzacija za začetnike:** Sandra Boršič, Katarina Gomboc, Luka Horjak, Manca Hribovšek, Monika Ivančič, Anamari Mavrin, Klara Šušteršič; **fonetične vaje za začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce:** Martin Vrtačnik.

Pri razvrščanju udeležencev z najvišjim znanjem slovenskega jezika (izpopolnjevalci; 39 udeležencev v 3 skupinah) smo upoštevali njihove strokovne interese, ki so jih zapisali na testu ali na prijavnici, določene popravke pri razvrstitvi pa smo izvedli še v prvem tednu Seminarja (skupna ocena udeležencev o ustreznosti razvrstitve v izpopolnjevalne skupine je bila 4,71, lani 4,75). Na predlog lektorjev in udeležencev s prejšnjih Seminarjev smo večino udeležencev iz zamejstva uvrstili v splošno skupino, vse druge pa v literarno in jezikoslovno, s čimer smo v izpopolnjevalnih skupinah zagotovili večjo homogenost udeležencev z vidika (pred)znanja slovenščine, tj. materni govorniki slovenščine iz zamejstva na eni strani in govorniki slovenščine kot tujega jezika z lektoratov slovenščine po svetu na drugi strani. Udeleženci so bili z delom lektorice zelo zadovoljni, kar potrjujejo visoke ocene iz anket (lektorati med 4,38 in 5, konverzacije med 4,54 in 4,85). Pri **nadaljevalnih skupinah** (43 udeležencev v 4 skupinah) smo udeležence prav tako ustrezno razvrstili (4,26, lani 4,36), lektorice in lektor pa so bili tako pri klasičnem lektorskem delu (med 4,7 in 5) kot pri konverzaciji (med 4,5 in 5) zelo dobro ocenjeni. Tudi v **začetniških skupinah** (27 udeležencev v 3 skupinah) so udeleženci lektorja in lektorice razmeroma dobro ocenili (lektorati med 4 in 5, konverzacije med 4,4 in 4,56), nekoliko manj zadovoljni so bili z razvrstitvijo v skupine (4,07, lani 4,62), bolje kot lani so ocenili izvajalke in izvajalca študentske konverzacije (med 4,21 in 5, lani med 4,11 in 5), medtem ko so izvajalcu fonetičnih vaj začetniki namenili zelo visoko povprečno oceno 4,85 (lani 4,63), nadaljevalci 4,88 (lani 4,69) in izpopolnjevalci 4,82 (lani 4,73).

Fonetične vaje so potekale v fonolaboratoriju, namenjene so bile uvodu v slovensko fonetiko in vajam iz fonetike slovenskega jezika za začetnike (180–360 minut) ter izpopolnjevanju izgovora za udeležence nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin (120 minut), peto leto zapored pa jih je vodil Martin Vrtačnik (povprečna ocena je bila 4,85, lani 4,69; gl. graf 2). Pri ocenah študentske konverzacije za začetnike in nižje nadaljevalce so izvajalke in izvajalec, tj. študentke in študent ljubljanske slovenistike, letos prejeli še višje ocene kot lani (4,67, lani 4,6; gl. graf 2).

Graf 2: Ocene fonetičnih vaj in konverzacij

2.2 Študijsko gradivo

Lektorji so imeli na voljo učbenik, poleg tega so uporabljali tudi lastno gradivo in druge publikacije Centra za slovenščino, v veliki meri so v pouk vključevali tudi interaktivne metode poučevanja (od poslušanja do petja pesmi, poslušanja glasbe, gledanja filmov ter diskusije o filmih, predstavah ter drugih dogodkih, ki so jih bili udeleženci deležni med Seminarjem). V celoti so svoje gradivo (brez učbenika) uporabljali lektor Začetne skupine 2 in lektorice vseh treh izpopolnjevalnih skupin, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorice in lektor drugih začetniških in nadaljevalnih skupin, še posebej pri konverzacijah.

Osnovno študijsko gradivo po skupinah: Začetna 1: *A, B, C ... Gremo*, Začetna 2: *lastno gradivo*, Začetna 3: *Slovenska beseda v živo 1b – učbenik*, Nadaljevalna 1: *Gremo naprej*, Nadaljevalna 2: *Naprej pa v slovenščini*, Nadaljevalna 3: *Slovenska beseda v živo 3b – delovni zvezek*, Nadaljevalna 4: *Slovenska beseda v živo 3b – delovni zvezek*, Izpopolnjevalna jezikoslovna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna literarna: *lastno gradivo*, Izpopolnjevalna splošna: *lastno gradivo*, Fonetične vaje: *lastno gradivo*.

2.3 Poudarki iz lektorskih poročil

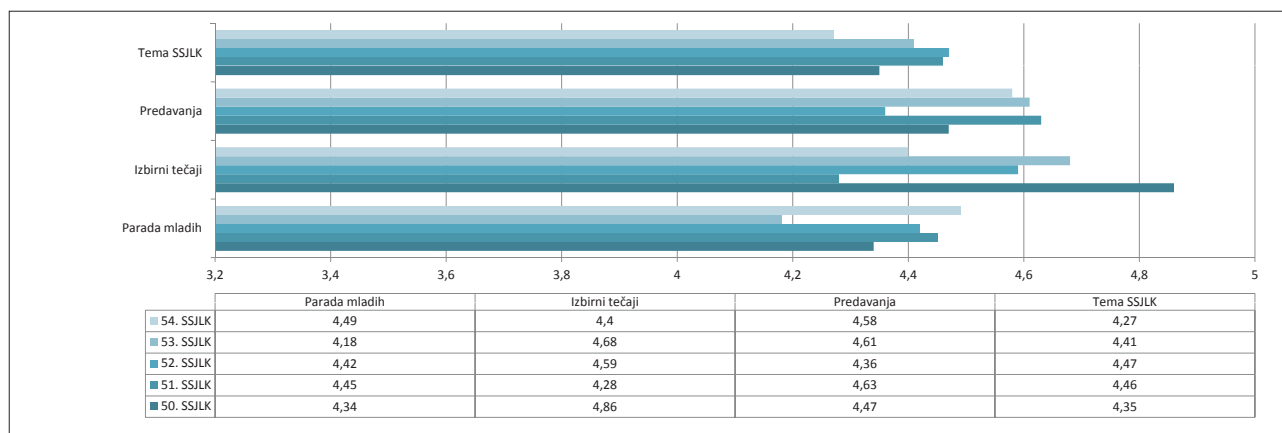
Lektorji so pohvalili odlično vzdušje na Seminarju, organizacijo, delovne pogoje, tehnično opremljenost učilnic, urnik, spremljevalni program ter delo organizatorjev in asistentov: 1. »Celotna organizacija Seminarja je vrhunska. Pohvalim lahko vse osebe in vse elemente, od opreme predavalnice in zbornice do vseh sodelujočih, ki so vedno pomagali.« 2. »Vidi se, da ima Seminar svojo tradicijo in izkušnje. Organizacija je zelo dodelana in razen splošne utrujenosti, ki nastopi v drugem tednu in je verjetno vsakoletna, nisem zaznala pomanjkljivosti. Tudi o intenzivnosti samega programa smo se s študenti strinjali, da bi bili tudi z manj programa enako utrujeni; pomembno je, da se udeležencem ponudi možnost udeleženstva. Intenzivnost in zgoščenost sta v resnici ključna elementa, da je Seminar tako zanimiva in pomembna izkušnja v študentovem življenju.« 3. »Menim, da je bil urnik zasnovan primerno in da je razmerje med lektorskimi vajami in konverzacijo ustrezno, hkrati pa se mi zdi dobro, da se tu lektorju dopušča možnost, da lahko to po potrebi in svojem občutku avtonomno prilagaja. Razdelitev na lektorske vaje in konverzacijo je nedvomno dobra, saj lektorja spodbuja k temu, da intenzivneje razmišlja o različnih načinih in izhodiščih za konverzacijo.«

Tudi letos lektorji izpopolnjevalnih skupin poročajo o zelo homogenih skupinah, lektorji nadaljevalnih skupin o nekoliko manj homogenih skupinah in lektorji začetniških skupin o razmeroma heterogenih skupinah, in sicer tako z vidika jezikovnega (pred)znanja, maternih jezikov (slovanski, germanski, romanski, ugrofinski in drugi jeziki), starostnih razlik, izobrazbe in/ali osebnih interesov. Težave so lektorji uspešno odpravljali sproti, prenekatera razlika med udeleženci pa jim je služila tudi kot osnova za delo v razredu, kar priča o prilagodljivosti in dobri usposobljenosti lektorjev, ki so poučevali na Seminarju. Lektorji ponovno poročajo tudi o smiselnosti fonetičnih vaj za vse udeležence in željah udeležencev po še večjem številu ur za fonetične vaje ter hvalijo možnost izbire med popoldansko konverzacijo in predavanji pri nižjih nadaljevalnih skupinah, lektorice in lektor višjih nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin pa predlagajo izbiro med popoldansko konverzacijo in predavanji tudi za te skupine.

3 Predavanja, Parada mladih in izbirna tečaja

Klasičnih **predavanj** je bilo letos 10, poleg teh pa še 4 v okviru t. i. *Parade mladih*. Predavanj se je udeleževalo od 63 do 77 slušateljev (v povprečju 69), predavanj v okviru *Parade mladih* pa se je udeležilo 63 udeležencev. Tema Seminarja, 1919, je bila ocenjena nekoliko slabše kot lani (4,27, lani tema *Ijubezen* 4,41), predavanja v okviru *Parade mladih* nekoliko bolje (4,49, lani 4,18), klasična predavanja pa podobno kot lani (4,58, lani 4,61; gl. graf 3). Predavali so dr. Erika Kržišnik, dr. Katja Mahnič, dr. Darja Pavlič, dr. Mateja Pezdirc Bartol, dr. Marko Stabej, dr. Rok Stergar, dr. Hotimir Tivadar, dr. Alojzija Zupan Sosič (vsi s Filozofske fakultete UL), dr. Katarina Keber (Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU) in Amir Muratović (RTV Slovenija). V okviru **Parade mladih** so predavali Mateja Brus (mlada raziskovalka in doktorska študentka na Filozofski fakulteti UL), magistrska študentka Sara Jeromel (Filozofska fakulteta UL) ter doktorski študentki Martina Potisk (Filozofska fakulteta UM) in Ivana Zajc (Filozofska fakulteta UL). Podobno kot lani smo tudi letos organizirali dva **izbirna tečaja**. Literarnega, ki ga je v povprečju obiskovalo 26 udeležencev (ocena 4,75), je vodil dr. Andraž Jež (Filozofska fakulteta UL in ZRC SAZU), jezikoslovnega pa dr. Nataša Jakop z ZRC SAZU (42 udeležencev, ocena 4,06).

Graf 3: Ocene seminarske teme, predavanj, izbirnih tečajev in parade mladih

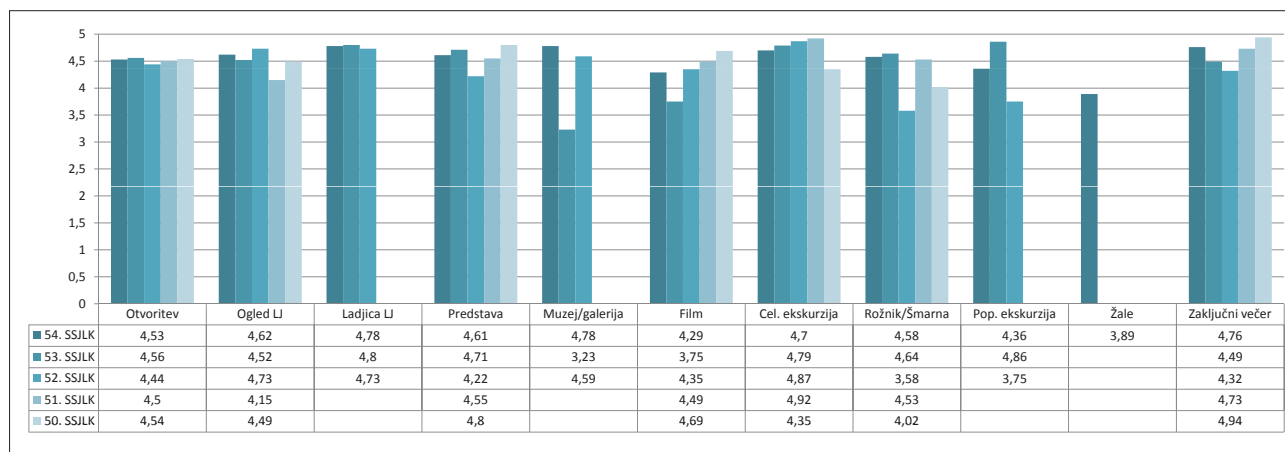
3.1 Zbornik in druge publikacije ter e-objave

Prispevki s predavanj, Parade mladih in izbirnih tečajev so objavljeni v seminarski monografiji, ki je bila natisnjena pred začetkom prireditve, ter na spletni strani v rubriki *Zborniki SSJLK*, posnetki predavanj pa so dostopni na spletnem portalu *Videlectures*. Poleg monografije smo natisnili še *Vodnik po programu* ter *plakat* in *sponzorski plakat*.

4 Spremljevalni program

Seminar smo slovesno odprli v Mestnem muzeju, kjer so udeležence in druge goste pozdravili prorektorica Univerze v Ljubljani dr. Branka Kalenič Ramšak, dekan Filozofske fakultete dr. Roman Kuhar, predstojnica Oddelka za slovenistiko dr. Alenka Žbogar in predstojnica Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik dr. Simona Kranjc, prisluhnili pa smo glasbenemu nastopu Tomaža Domicelja. V naslednjih dneh smo organizirali literarnozgodovinski (vodil ga je mag. Andrej Bartol) in umetnostnozgodovinski (vodila ga je Sara Turk) ogled Ljubljane, sprehod po Plečnikovi Ljubljani ter vožnjo z ladjico po Ljubljani, ogled gledališke predstave v Slovenskem mladinskem gledališču *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* in pogovor z ustvarjalci predstave, ogled stalne razstave in razstave o Ivani Kobilci v Narodni galeriji, ogled slovenskega filma *To so gadi* in Plečnikovih Žal ter pohod na Šmarno goro. Zaključni glasbeni večer z DJ-jem in karaokami je potekal v Kavarni Sputnik, medtem ko smo imeli t. i. delovni zaključek Seminarja s predstavitev skupin na Filozofski fakulteti, posnetek prireditve pa je na voljo na *YouTube*. Spremljevalni program so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,59, lani 4,61 (za podrobnejše ocene posameznih dogodkov gl. graf 4).

Graf 4: Ocene spremljevalnega dogajanja na Seminarju

V okviru **celodnevne ekskurzije** smo se odpravili na Vrhniko, kjer smo si ogledali Cankarjevo spominsko hišo, v Novi Gorici smo obiskali Frančiškanski samostan Kostanjevica ter si ogledali grobnico Burbonov in Škrabčevo knjižnico, s Kostanjevice smo se odpravili na Sabotin – Park miru, dan pa smo zaključili v Postojnski jami. **Popoldanska ekskurzija** je letos vodila v Ribnico, kjer smo si ogledali Muzej Ribnica in Rokodelski center Ribnica, na Hrovači pa smo obiskali rojstno hišo patra Stanislava Škrabca. **Fotografije** z obeh ekskurzij (in s celotnega seminarskega dogajanja) so na voljo v arhivu 54. Seminarja na <https://centerslo.si/seminar-sjlk/>. Udeleženci so celodnevno ekskurzijo ocenili z odlično oceno 4,7 (lani 4,79), popoldansko pa s 4,36 (lani 4,86). Zelo so pohvalili še slavnostno odprtje v Mestnem muzeju (4,53, lani 4,56), vodene ogled Ljubljane (4,62, lani 4,52) in vožnjo z ladjico po Ljubljani (4,78, lani 4,8), ogled gledališke predstave (4,61, lani 4,71) in razstav v Narodni galeriji (4,78, lani ogled razstave v Mestni galeriji Ljubljana 3,23), pohod na Šmarno goro (4,58, lani 4,64) in zaključni glasbeni večer (4,76, lani 4,49), nekoliko manj so bili zadovoljni z ogledom filma (4,29, lani 3,75) in Plečnikovih Žal (3,89), saj je med ogledom močno deževalo.

Razstavo knjižnih novosti s področja slovenskega jezika in literature (tako strokovnih kot leposlovnih) so tudi letos pripravile sodelavke Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, udeleženci pa so si jo ogledali v sklopu dela v lektorskih skupinah.

5 Organizacija, odmevi v medijih in financiranje

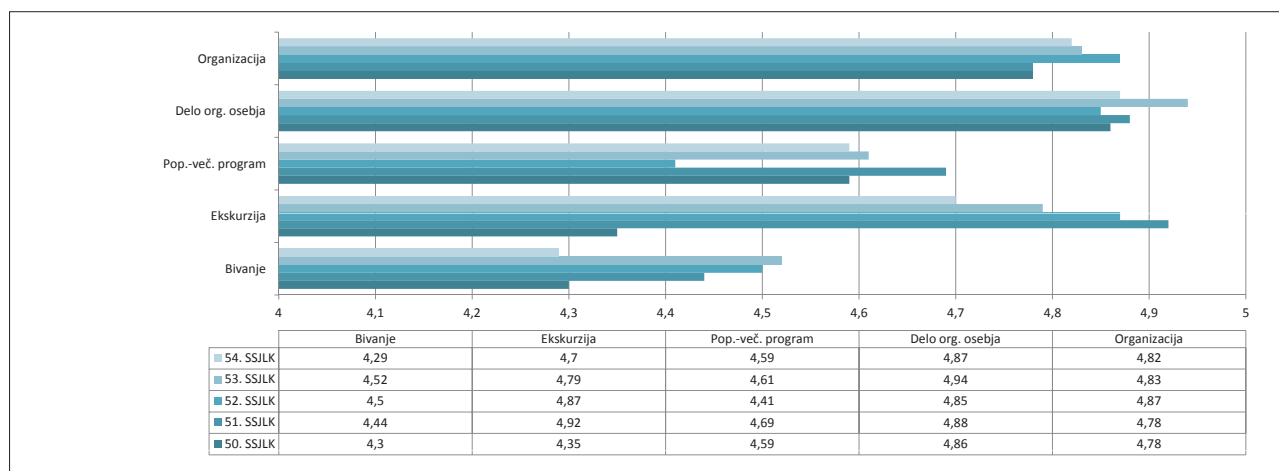
5.1 Bivanje

Večina udeležencev (87 od 109) je bivala v Dijaškem domu Ivana Cankarja, ocena bivanja je nekoliko slabša kot v zadnjih nekaj letih (4,29, lani 4,52).

5.2 Organizacija seminarske prireditve

Predsednica letošnjega Seminarja je bila dr. Mojca Smolej, za organizacijo sta skrbela dr. Damjan Huber, ki je opravljal tudi vlogo vodje lektorjev, in dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, za založniško dejavnost je bila zadolžena mag. Mateja Lutar. V veliko pomoč pri izvedbi Seminarja so bili študenti Sandra Boršič, Katarina Gomboc, Luka Horjak, Monika Ivančič (vsi študenti slovenščine na Filozofski fakulteti UL) in Vladimir Šatin (študent ruščine in slovenščine v Moskvi).

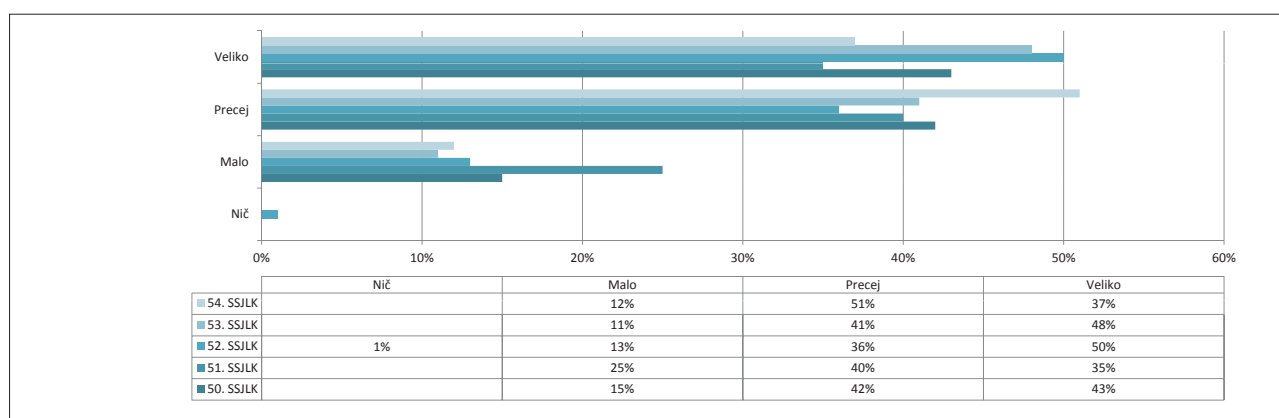
Graf 5: Ocene organizacije, spremljevalnega programa in bivanja v dijaškem domu

5.3 Poudarki iz ankete udeležencev Seminarja

Precej podatkov iz ankete smo sicer že izpostavili, na tem mestu pa velja poudariti neprecenljivo izkušnjo, da so dva tedna lahko govorili (samo) slovensko z udeleženci z vsega sveta in slovenskimi strokovnjaki za jezik, književnost in druge družboslovno-humanistične teme ter navdušenje udeležencev nad organizacijo prireditve (letos 4,82, lani 4,83), delom organizacijskega osebja (4,87, lani 4,94), vzdušjem na Seminarju, lektorati, fonetičnimi vajami, konverzacijami s študenti, celodnevno ekскурzijo, vožnjo z ladjico po Ljubljani, ogledom razstav v Narodni galeriji, zaključnimi karaokami in nasploh s celotnim spremljevalnim programom (4,59, lani 4,61; gl. grafa 4 in 5). Pri samooceni izboljšanja znanja je z *veliko* svoj napredek ocenilo 37 % (lani 48 %) udeležencev, s *precej* 51 % (lani 41 %), z *malo* 12 % (lani 11 %) in z *nič* nihče (enako lani); gl. graf 6.

Graf 6: Samoocena udeležencev glede napredka v znanju slovenščine

Precej udeležencev izpostavlja, da bi si želeli več ur fonetičnih vaj, tudi popoldanskih konverzacij, in sicer bi radi imeli možnost dnevno izbirati med predavanji, konverzacijami in fonetičnimi vajami. Prav tako predlagajo, da je na programu približno enako število jezikoslovnih, literarnih in drugih družboslovno-humanističnih tem, predavatelji pa naj obravnavajo čim bolj splošne teme; predavanja naj torej ne bodo preveč ozko/specifično

zastavljena. V okviru spremljevalnega programa si želijo nekoliko manj dejavnosti, saj se jim zdi program prenaporen, predlagajo tudi daljše odmore med lektorati, predavanji in spremljevalnim programom. Že v prvem tednu prireditve naj bo na programu glasbeni oz. plesni večer, kjer bi se udeleženci hitreje in bolje spoznali tudi zunaj predavalnic, prav tako predlagajo, naj ena od ekskurzij vsako leto vodi na morje, Bohinj in/ali Bled, Seminar pa naj bi trajal vsaj kakšen teden ali celo dva dlje.

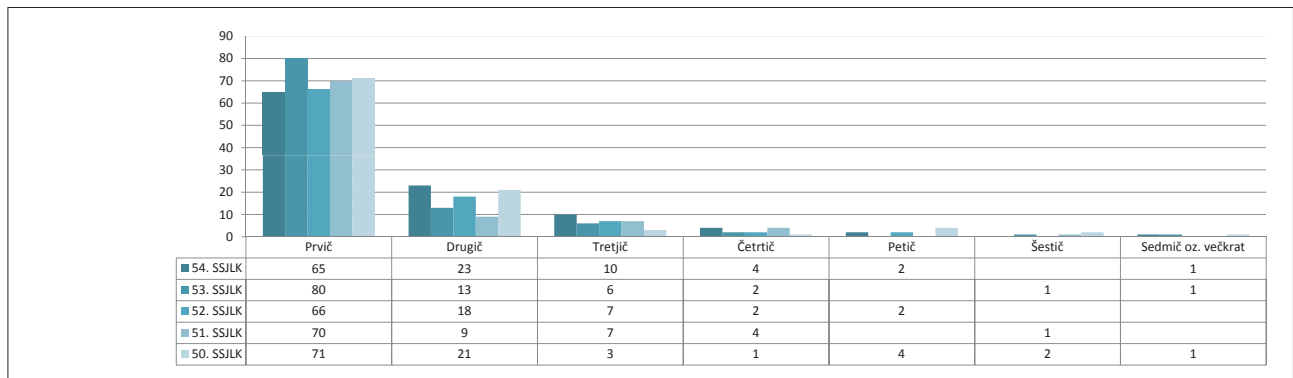
5.4 Medijska odmevnost

Letos smo zasledili (vsaj) 20 medijskih objav. Seminar je najbolj odmeval na nacionalnem Radiu Slovenija (9 objav) in na spletu (6 objav na različnih spletnih portalih). O Seminarju so poročali tudi v Italiji (2 objavi na Radiu Trst A) in Avstriji (1 objava na Radiu Agora in 2 objavi na spletu). Vse objave so dostopne v spletnem arhivu 54. Seminarja v rubriki *Odmevi v medijih*.

5.5 Financiranje

Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS v okviru *Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji* preko letne pogodbe kot eno od nacionalno pomembnih nalog, tj. *Skrb za slovenščino*, na pomoč pa so nam priskočili še Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Mestna občina Ljubljana, Filozofska fakulteta, Rektorat Univerze v Ljubljani, Ustanova patra Stanislava Škrabca in Riko d. o. o. ter Krka d. d., časopisni hiši Delo in Dnevnik sta vsak dan za udeležence Seminarja pošiljali po deset brezplačnih izvodov svojih dnevnikov, nekaj sredstev pa so prispevali tudi udeleženci, ki se kljub lastnemu finančnemu vložku radi vračajo na Seminar (gl. graf 7).

Graf 7: Vračanje udeležencev na Seminar

6 Sklep

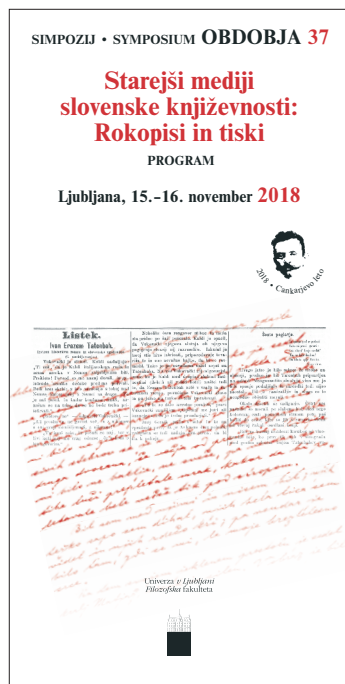
Za kakovostno sodelovanje se lepo zahvaljujema strokovnima sodelavkama dr. Mojci Nidorfer Šiškovič in mag. Mateji Lutar, sodelavkam Knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, vsem lektorjem, ki so poučevali na 54. Seminarju, asistentom in izvajalcem študentske konverzacije, predavateljem, izvajalcema izbirnih tečajev, izvajalcem spremljevalnega programa in nasploh vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri pripravi in izvedbi letošnjega Seminarja. Velika zahvala gre tudi glavnemu financerju in vsem sponzorjem, brez katerih Seminarja že nekaj zadnjih let ne bi mogli primerno organizirati. Ob koncu tega poročila si lahko samo želiva, da bi nam zdaj že zvesti sponzorji tudi v prihodnje prisluhnili vsaj v taki meri kot v zadnjih letih in da bi nam pristojno ministrstvo zagotovilo dodatna finančna sredstva, s katerimi bi lahko nadaljevali s še kakovostnejšim prirejanjem te edinstvene mednarodne prireditve.

37. simpozij Obdobja: Starejši mediji slovenske književnosti: Rokopisi in tiski (15.–16. november 2018)

izr. prof. dr. Urška Perenič, izr. prof. dr. Aleksander Bjelčevič

1 Organizacijsko poročilo

V okviru 37. mednarodnega simpozija Obdobja smo želeli na svež način nadaljevati temo predhodnega, 36. simpozija Obdobja. Za to obstaja več razlogov. Eden od njih je bil zagotovo ta, da smo želeli vsaj nekoliko prispevati h kontinuirani obravnavi te problematike. Vsaj še en pomemben razlog pa je, da je področje »starejših medijev«, kamor sodijo rokopisi in tiski, gradivsko izjemno bogato in znanstveno še vedno sorazmerno slabo raziskano področje, ki ga bo vsekakor treba dopolnjevati tudi v prihodnje in mimo simpozijev. Prav tako smo želeli raziskovalce slovenske literarne kulture, razumljene v najširšem smislu, napotiti nazaj k arhivskemu gradivu in spodbuditi obravnavo deficitarno obdelanih področij teh medijev, npr. tujega časopisja na Slovenskem, enolistnih medijev, malo znanih ali nepoznanih rokopisov, medialnih vidikov slovenske književnosti.

Gledano primerjalno z več predhodnimi in zaporednimi simpoziji, je bila svojevrsna posebnost letošnjih Obdobja ta, da je na njih sodelovalo 31 referentov iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Srbije in Nemčije, ki so predstavili 30 referatov (dejansko je bilo predstavljenih 29 referatov, kar je v primerjalnem oziru prav tako lep dosežek). V našem pogledu je to idealna številka, saj posameznemu referentu dopušča temeljito predstavitev izbrane teme (vsak referent je imel na voljo 20 minut) in na voljo je dovolj časa za resno diskusijo. Referate so prijavi referenti, ki so specialisti za razpisano tematiko. Vse to upravičeno razumemo kot vrnitev k »izviru« simpozija, kakor je bil zamišljen, ter tudi dvig njegove kakovosti, saj so se na njem dejansko srečali in razpravljali strokovnjaki z ožjega področja.

Poleg podpisanih sopredsedujočih so kot recenzenti poskrbeli za kakovostno znanstveno realizacijo z razpisom programske zasnove člani programskega odbora prof. dr. Kozma Ahačič, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, prof. dr. Matjaž Birk, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, prof. ddr. Nataša Golob, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, prof. dr. Miran Hladnik, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, prof. dr. Marko Juvan, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, prof. dr. Andreas Leben, Univerza Karla in Franca v Gradcu, Inštitut za slavistiko, doc. dr. Matija Ogrin, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, prof. dr. Irena Orel, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, mag. Marijan Rupert, Narodna in univerzitetna knjižnica, Rokopisni oddelek, prof. dr. Gebhard Rusch, Univerza v Siegnu, Inštitut za medijske raziskave, dr. Gregor Schwering, Porurska univerza v Bochumu, Filološka fakulteta, prof. dr. Marko Stabej, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, prof. dr. Željko Uvanovič, Vseučilišče J. J. Strossmayerja v Osijeku, Filozofska fakulteta. Kot posebnost, ki je v našem pogledu prav tako prispevala k dvigu kakovosti zbornika, naj še omenimo, da je sopredsedujoča recenzirala vse prispevke, kar pomeni, da so prispevki ob obveznih dveh recenzijskih stališčih tako večinoma dobili kar tri taka stališča.

Organizacija je bila v rokah dr. Damjana Huberja, za simpozijjski zbornik in druge tiskovine pa sta poskrbela Matej Klemen in mag. Mateja Lutar; vsi trije so sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik. Simpozij se je odvijal v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani. Ker ni bilo vzporedno organiziranih sekcij, so vsi udeleženci lahko prisluhnili vsem referatom. Zbornik je izšel pred simpozijem. Čeprav to ne omogoča avtorjem, da bi naknadno upoštevali pripombe sodelujočih v diskusiji, pa je to po drugi plati nadvse dobrodošlo, ker si sodelujoči lahko prispevke preberejo vnaprej oz. jim je na ta način omogočeno lažje sledenje ustnim predstavitev referatov.

2 Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Naslovna tema je na svež način nadaljevala lani začeto simpozijjsko temo rokopisov. Pojem starejših medijev namreč pokriva rokopise in raznovrstne tiske, ki so se razvijali za potrebe množične komunikacije. Zanimalo nas je časovno obdobje od sredine 15. stoletja pa do obdobja literarne moderne na prehodu iz 19. stoletja v 20. stoletje, zamejenem z letom 1900. Ob stoti obletnici smrti največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja in ob priložnosti Cankarjevega leta smo z vidika zadane si teme posebej natančno in poglobljeno spregovorili tudi o njegovem rokopisju ter ga spremljali na poti do periodičnih in knjižnih objav. Glavni namen simpozija je bil odgovoriti na vprašanje o razmerjih med medijema rokopisa in tiska ter čim bolj celostno obdelati vrste in oblike rokopisnih in tiskanih medijev, v katerih se je od reformacije naprej udeleževala kultura slovenske književnosti. To je simpozij tudi odlično realiziral, kar dokazujejo vsi objavljeni prispevki.

3 Financiranje

Simpozij je bil v letu 2018 financiran predvsem iz sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS, in sicer po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz, iz sredstev Znanstvene založbe UL FF ter kotizacij referentov.

4 Spremljevalne prireditve

Za kulturni del programa na slavnostnem odprtju simpozija je poskrbel Boštjan Narat, kot spremljevalna prireditev pa je simpozijско tematiko smiselno razširil in konkretiziral vodeni obisk na Rokopisnem oddelku NUK. Vodja oddelka mag. Marijan Rupert je ob priložnosti Cankarjeve stoletnice predstavil zapuščino Ivana Cankarja (predstavljene so bile tudi nove donacije Cankarjevega gradiva).

5 Simpozijški arhiv

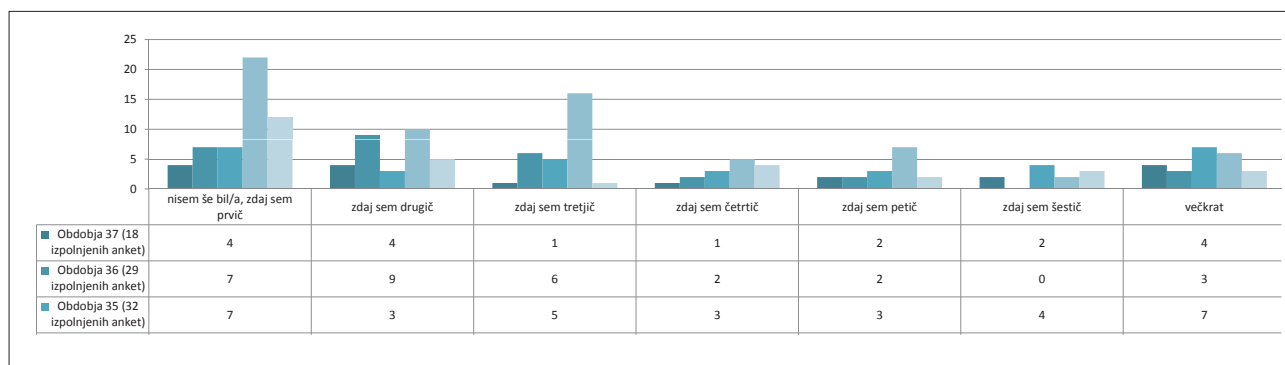
V spletnem [arhivu 37. simpozija Obdobja](#) je na voljo dokumentarno gradivo s simpozija, vključno s [simpozijским zbornikom](#), ki je na 322 straneh izšel tudi v elektronski obliki in je prosto dostopen na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, kot celota in po posameznih prispevkih.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 37. simpozija Obdobja

asist. dr. Damjan Huber

Kolikokrat ste že bili na Simpoziju Obdobja?

Tečajji slovenščine

Branka Gradišar

1 Izvedba tečajev slovenščine

V letu 2018 smo izvedli 23 tečajev slovenščine za odrasle.

Tabela 1: Razpored tečajev leta 2018

JAN	FEB	MAR	APRIL	MAJ	JUN	JULIJ	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
	ZŠ										
	Erasmus										
	Prip VR										
		Spomladanska šola									
		Popoldanski tečaj									
		Jutranji tečaj									
		Slovenščina za študente									
		Int jut									
		Okusimo slovenščino									
				Prip VR							
				Intenz							
					Žepni tečaj						
						PŠ					
								Erasmus+			
								Intenz			
								Prip OR			
									Jesenska šola		
									Popoldanski tečaj		
									Jutranji tečaj		
									Slovenščina za študente		
									Int jut		
									Prip VR		
Individualni tečajji											

ZŠ = Zimska šola, Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Int Jut = Intenzivni jutranji tečaj, Intenz = Intenzivni tečaj, PŠ = Poletna šola, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni

1.1 Tečajji slovenščine za odrasle

V letu 2018 smo izvedli večino predvidenih rednih tečajev slovenščine, zaradi premajhnega števila prijav smo odpovedali le po eno izvedbo Priprave na izpit iz znanja slovenščine na osnovni oziroma višji ravni.

Leto je zaznamoval velik porast individualnih in posebnih tečajev, ki jih organiziramo glede na specifične zahteve naročnika. Dva posebna tečaja smo tako organizirali za zaposlene v hotelu InterContinental, enega pa za Banko Slovenije. Intenzivno smo sodelovali tudi s podjetjem Learnlight, prek katerega smo izobraževali zaposlene v Evropski centralni banki. Za dve uslužbenki smo organizirali individualni pouk prek Skypa, za dva pa intenziven 64-urni individualni tečaj v Ljubljani, ki je poleg pouka v razredu vključeval tudi pouk na terenu (v trgovini, restavraciji, na ulici itn.).

Na pobudo Richarda Simcotta, glavnega organizatorja konference poliglotov (Polyglot Conference), ki vsako leto poteka v drugi državi, smo kot lokalni partner sodelovali na konferenci, ki je od 26. do 28. oktobra 2018 potekala v Grand hotelu Union v Ljubljani in se je udeležilo več kot 400 poliglotk in poliglotov z vsega sveta. Pomagali smo iskati prostovoljce za delo na konferenci, opravili smo korekturo tečaja slovenščine za platformo Memrise, prispevali promocijsko gradivo spletnega tečaja Slovene Learning Online za vrečke dobrot, ki so jih prejeli vsi udeleženci in udeleženke konference, na stojnici smo predstavljali učbenike in gradiva ter organizirali dva tečaja slovenščine. Intenzivni tečaj Polyglot Intensive Course of Slovene (A1–A2) ni bil del programa konference, ampak je

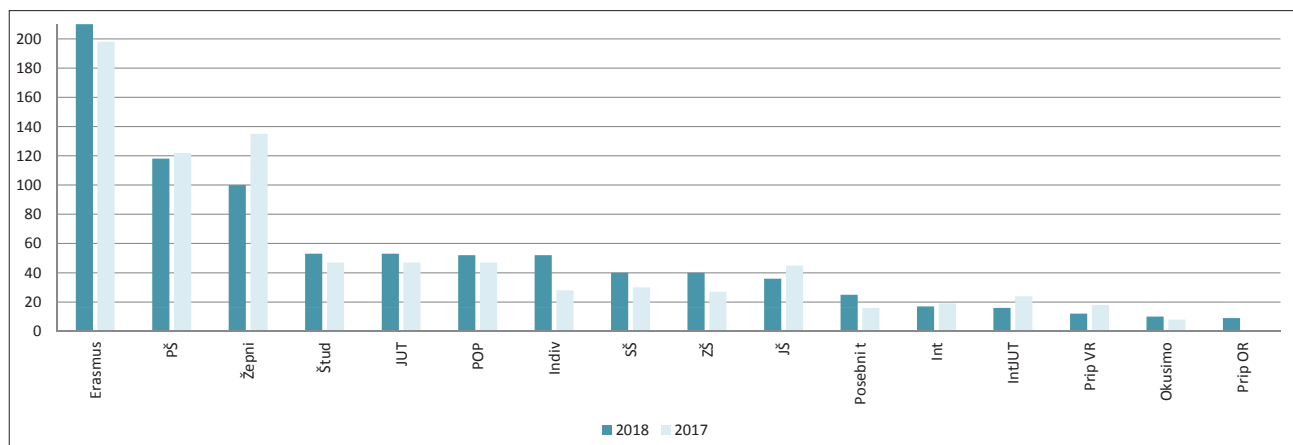
potekal v dneh pred konferenco, tj. od 24. do 26. oktobra 2018. Kljub temu je bil namenjen izključno udeleženkam in udeležencem, ki so morali zanj plačati 135 EUR. Obsegal je 15 ur, udeležilo pa se ga je 10 poliglotk in poliglotov. Na redni program konference je bil uvrščen Žepni tečaj slovenščine, ki smo ga za poliglotsko publiko vsebinsko prilagodili in razširili. Izvedla sva ga Matej Klemen in Branka Gradišar, udeležilo pa se ga je kar 120 ljudi.

Poleg rednih poletnih izvedb Žepnega tečaja slovenščine v Slovenskem turistično informacijskem centru, ki potekajo vsako sredo od junija do septembra, smo avgusta že tretje leto zapored izvedli tudi dva Žepna tečaja slovenščine za udeležence in udeleženke poletne akademije Studienstiftung des deutschen Volkes na Filozofski fakulteti.

2 Udeležanke in udeleženci

Skupno število udeleženk in udeležencev v letu 2018 je bilo 863. Največ jih je bilo na Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus+ (230), Poletni šoli (118) in Žepnem tečaju (100).

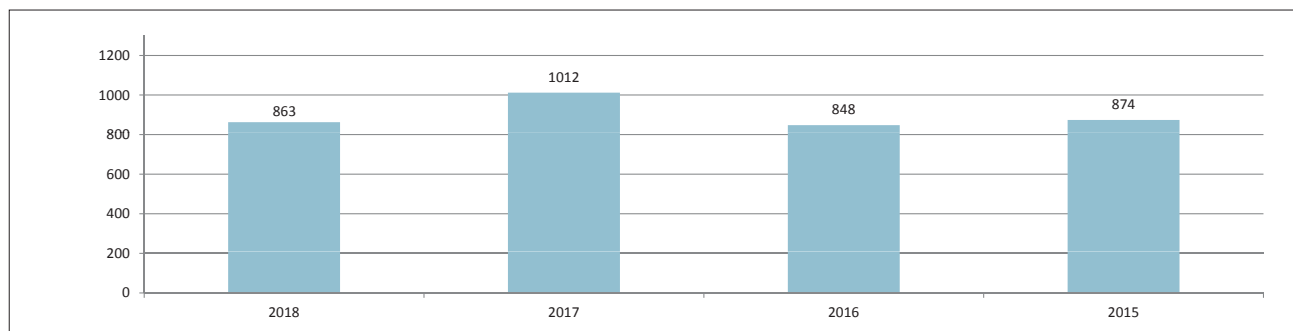
Graf 1: Število udeležencev po posameznih tečajih 2018 in 2017

Erasmus+ = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+, Štud = Slovenščina za študente, PŠ = Poletna šola, Žepni = Žepni tečaj, JUT = Jutranji tečaj, POP = Popoldanski tečaj, SŠ = Spomladanska šola, Int JUT = Intenzivni jutranji tečaj, JŠ = Jesenska šola, ZŠ = Zimska šola, Indiv = Individualni pouk, Int = Intenzivni tečaj, Prip VR = Priprava na izpit iz slovenščine na višji ravni, Posebni t = Posebni tečajji, Okusimo = Okusimo slovenščino, Prip OR = Priprava na izpit iz slovenščine na osnovni ravni

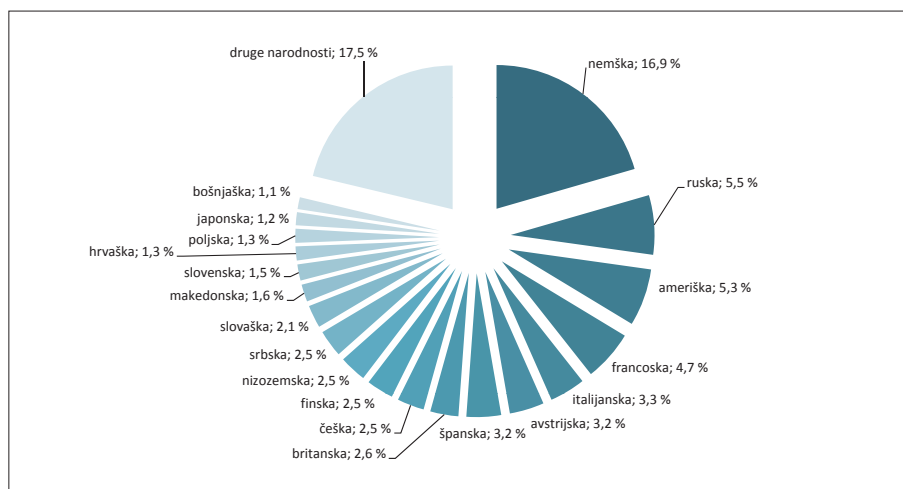
Leta 2018 smo imeli na tečajih 149 udeležencev manj kot leta 2017, ko smo izvajali obsežen projekt Izboljšanje procesa internacionalizacije slovenskega visokega šolstva (2017: 201), v primerjavi z letom prej pa je bila udeležba celo nekoliko večja (2018: 863, 2016: 848). Večina tečajev je tako imela pravzaprav porast udeležbe, največjega Priprava na izpit iz znanja slovenščine na osnovni ravni (2018: 9, 2017: 0), individualni tečajji (2018: 52, 2017: 28), posebni tečajji (2018: 25, 2017: 16) in Zimska šola (2018: 40, 2017: 27). Največji upad udeležbe so imeli Intenzivni jutranji tečaj (2018: 16, 2017: 24), Priprava na izpit iz znanja slovenščine na višji ravni (2018: 12, 2017: 18) in Žepni tečaj (2018: 100, 2017: 135).

Graf 2: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih

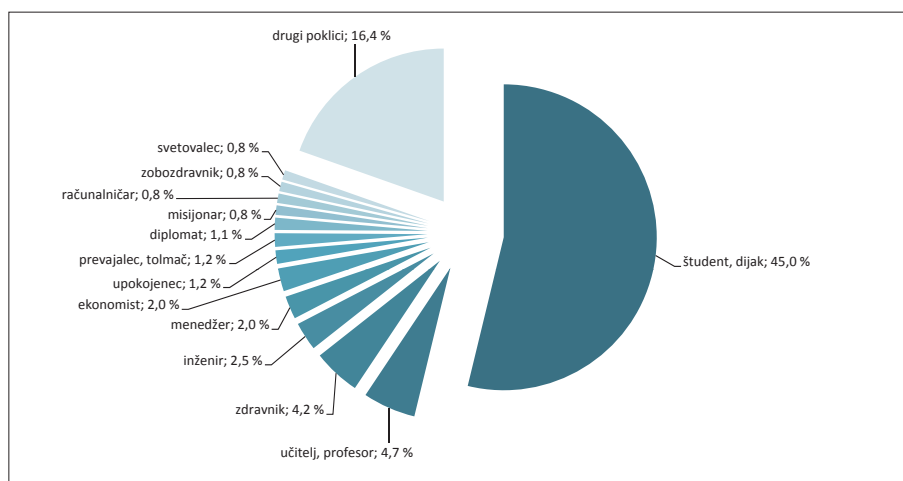
Rednih tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 73 različnih narodnosti, največ jih je bilo iz Nemčije (16,9 %), Rusije (5,5 %), ZDA (5,3 %), Francije (4,7 %) in Italije (3,3 %).

Graf 3: Narodnost udeležencev

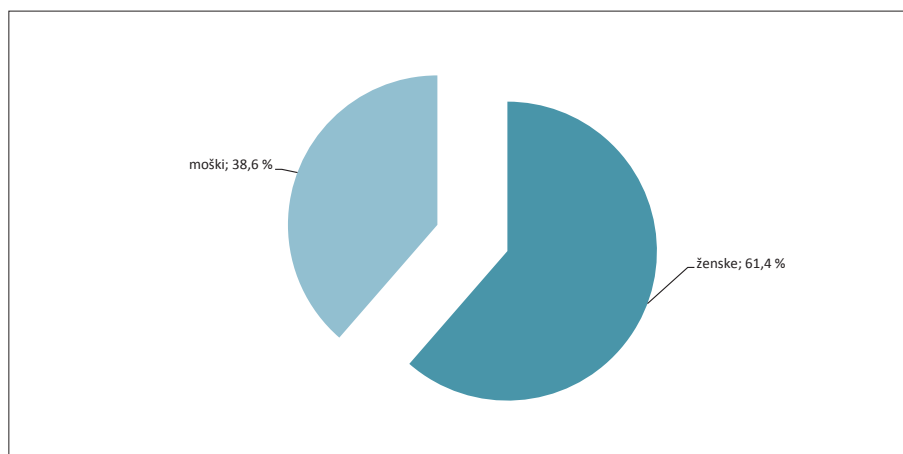
Udeleženci so opravljali 82 različnih poklicev, največ je bilo študentov in dijakov (45 %), učiteljev oz. profesorjev (4,7 %), zdravnikov (4,2 %) in inženirjev (2,5 %).

Graf 4: Poklic udeležencev

Na tečajih je bilo več udeleženk kot udeležencev.

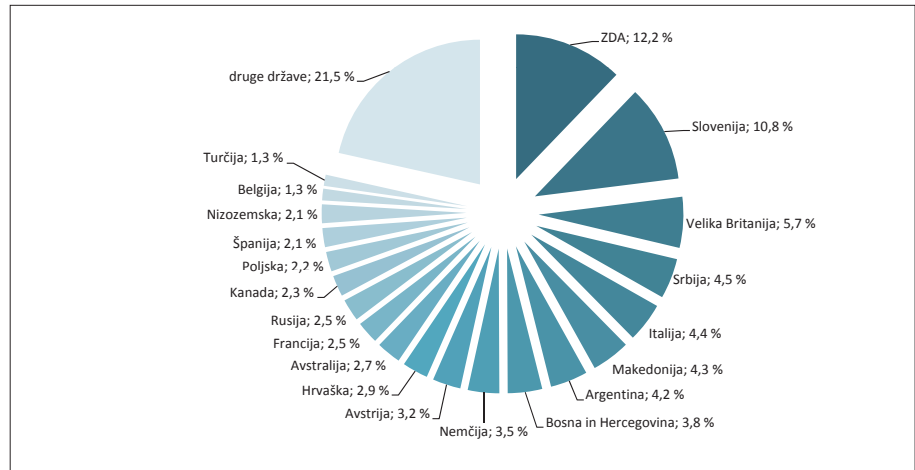
Graf 5: Spol udeležencev

3 E-tečaj: Slovene Learning Online

Spletni tečaj slovenščine Slovene Learning Online, ki smo ga razvili v sodelovanju s podjetjem DigiEd in ga konec leta 2017 objavili na spletnem naslovu <http://www.slonline.si>, je imel do konca leta 2018 že 8.372 registriranih uporabnic in uporabnikov (2017: 2.038) iz 136 držav. Največ, 12 %, jih je registriranih v ZDA, 11 % v Sloveniji, 6 % v Veliki Britaniji, 5 % v Srbiji in po 4 % v Argentini, Bosni in Hercegovini in Nemčiji.

Graf 6: Države uporabnikov e-tečaja

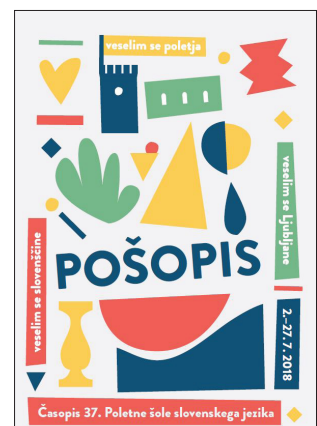
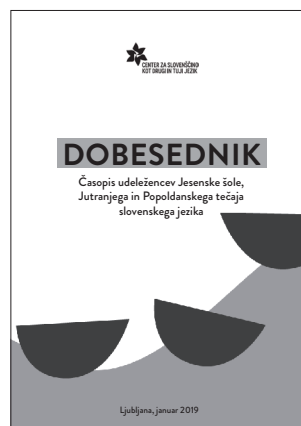
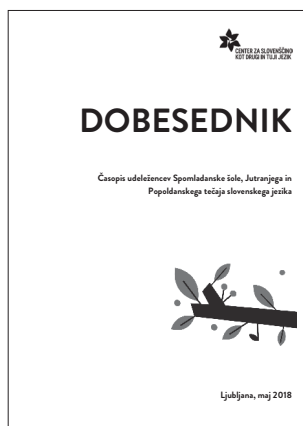
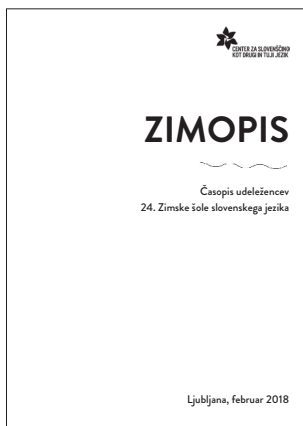

V prvem letu delovanja spletnega tečaja smo dobili veliko odzivov uporabnikov, ki so bili s tečajem zelo zadovoljni. Večinoma so pohvalili jasno strukturiranost tečaja ter zabavno in interaktivno učenje, mnogi so že spraševali po nadaljevalnih stopnjah. Portal, animacije in tečaj so od oktobra 2018 na voljo še v francoščini, hrvaščini, italijanščini, nemščini, ruščini in španščini. Zlasti prevod v španščino je dobil mnogo pozitivnih odzivov uporabnic in uporabnikov iz Argentine, ki tečaja do takrat niso uporabljali, saj – zlasti starejši – ne govorijo angleško.

V letu 2019 načrtujemo prenavo portala in objavo naslednje stopnje tečaja (SLO 2), ki bo vsebovala enake tipe nalog za besedišče, fraze in dialoge kot SLO 1. Ob pripravi naslednjih stopenj bo treba razmisliti o drugačnem konceptu tečaja, ki bo vključeval tudi daljša besedila in slovnico.

4 Publikacije

V okviru Zimske, Spomladanske, Poletne in Jesenske šole so izšli interni časopisi s prispevki udeleženk in udeležencev *Zimopis*, *Dobesednik* in *Pošopis*.

5 Kadri

Leta 2018 je na programu Tečajji slovenščine učilo 25 učiteljic in učiteljev, od tega 20 profesoric oz. profesorjev in 5 študentk. Večina sodelujočih je stalnih honorarnih sodelavcev Centra.

Tabela 3: Sodelavke in sodelavci Tečajev slovenščine 2018

Tjaša Alič	Alenka Ličen
Janja Ban	Andreja Markovič
Miša Bitenc Hernčič	Vesna Nagode
Neža Bohinc	Staša Pisek
Anja Corel	Petra Pučnik
Špela Habulin	Anja Strajnar
Svetlana Jandrič	Mojca Stritar Kučuk
Tanja Jerman	Helena Šter
Boris Kern	Jana Šter
Matej Klemen	Melita Vešner
Katja Kralj	Magda Volk
Teja Koren	Gita Vuga
Katja Križnik Jeraj	

Ob koncu večine tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeleženske in udeleženci ocenili aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju oz. učiteljici. Povprečna ocena je bila 4,85 (na lestvici od 1 do 5).

V letu 2018 so bile na programu Tečajji slovenščine zaposlene strokovne sodelavke Tjaša Alič (za e-vsebine), Branka Gradišar (vodja programa), Jana Kete Matičič in Tanja Jerman (vodja učiteljev). Oktobra se je na programu zaposlila Katja Kralj, in sicer kot učiteljica slovenščine.

6 Financiranje programa

Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus+ sofinancira Evropska komisija, in sicer 75 EUR na udeleženca. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s CMEPIUS-om ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu podeljujeta štipendije za kritje šolnin zamejcem in potomcem slovenskih zdomcev in izseljencev za Zimsko, Spomladansko, Poletno in Jesensko šolo. V letu 2018 so bile podeljene 3 štipendije za Zimsko šolo (MIZŠ: 1.215 EUR), 6 za Spomladansko (MIZŠ: 7.920 EUR), 46 za Poletno šolo (MIZŠ – bilateralni sporazumi: 11.180 EUR, MIZŠ: 2.700 EUR, Urad: 15.660 EUR) in 3 za Jesensko šolo (MIZŠ: 3.960 EUR). Štiri štipendije iz Štipendijskega sklada Jane Zemljarič Miklavčič (2.160 EUR) za dvotedensko Poletno šolo smo namenili iz svojih tržnih sredstev.

Slovenščina za otroke in mladostnike

dr. Mihaela Knez, dr. Damjana Kern Andoljšek

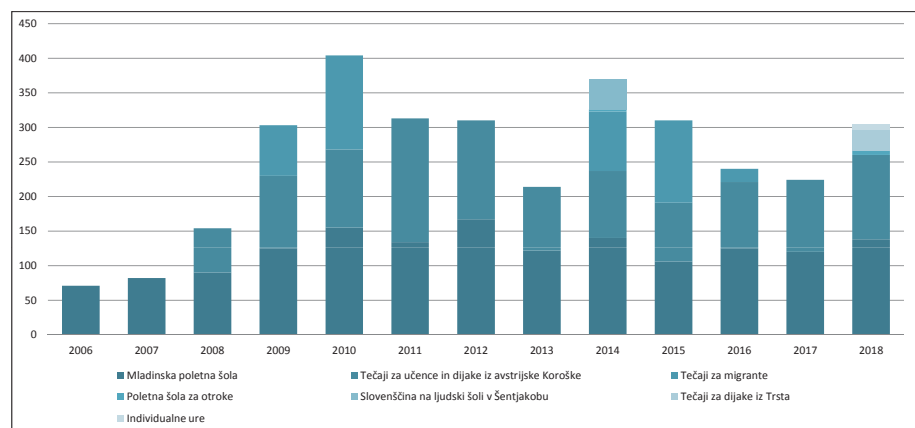
1 Uvod

Leto 2018 so ob izvedenih tečajih in izobraževalnih dejavnostih delo na programu zaznamovale tri naloge – priprava *Predloga programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*, uvajanje preverjanja znanja slovenščine na ravni A2 pri dijakih priseljencih, ki se na novo vključujejo v srednje šole in izvajanje evalvacijske študije *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik*.

2 Tečaji

Tečajev programa Slovenščina za otroke in mladostnike se je leta 2018 udeležilo 305 otrok in mladostnikov, pri njihovi izvedbi pa je sodelovalo 26 honorarnih sodelavcev.

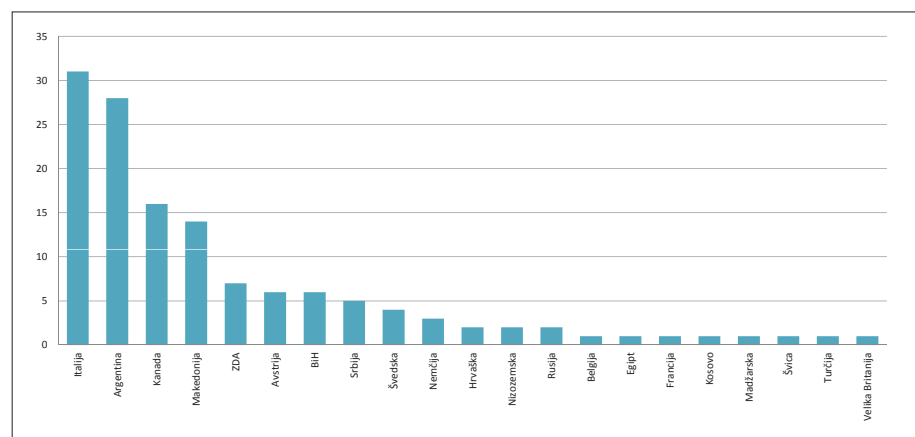
Graf 1: Število udeleženih otrok in mladostnikov na tečajih slovenščine v obdobju od 2006 do 2018

2.1 Mladinska poletna šola

13. Mladinska poletna šola slovenščine je v letu 2018 pod geslom *Veselim se poletja, veselim se Ljubljane, veselim se slovenščine* potekala od 2. do 13. julija. Vanjo se je vključilo 138 mladostnikov iz 21 držav (Argentine, Kanade, Italije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Nemčije, Francije, Švedske, Nizozemske, Švice, Belgije, Velike Britanije, Turčije, Kosova, ZDA, Rusije in Egipta).

Graf 2: Udeleženci 13. Mladinske poletne šole slovenščine po državah

Največ udeležencev (31) je bilo iz Italije – to so predvsem dijaki slovenskih srednjih šol na Goriškem in Tržaškem in (nekdanji) dijaki dvojezičnega šolskega centra v Špetru v Benečiji – in Argentine (27 maturantov srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka iz Buenos Airesa). Letošnje Mladinske poletne šole se je udeležilo tudi 13 dijakov, ki obiskujejo Slovensko šolo Brezmadežne s čudodelno svetinjo v Torontu. Drugi udeleženci so predvsem učenci in dijaki, ki obiskujejo dopolnilni pouk ali sobotne šole slovenščine v tujini, ter posamezniki, ki za pouk slovenščine v tujini nimajo možnosti ali pa so se preselili v Slovenijo in potrebujejo tečaj slovenščine za uspešno nadaljevanje šolanja v Sloveniji.

Program Mladinske poletne šole je bil tudi tokrat dvodelen. Dopoldnevi so bili namenjeni intenzivnemu pouku slovenščine – udeleženci so se glede na dosežke pri razvrstitvenem testu slovenščino učili v enajstih skupinah. Kot vsako leto smo tudi tokrat njihov jezikovni napredek preverili z zaključnim testom, vsaka skupina pa je svoje delo predstavila na zaključni prireditvi, na katero so bili povabljeni tudi starši in sorodniki udeležencev. Ustvarjanje pri pouku in vtise o Mladinski poletni šoli smo zbrali v *Poletniku*, časopisu MPŠ.

V popoldanskem in večernem času ter ob koncu tedna je bil oblikovan raznovrsten spremljevalni program. Utrip Ljubljane so udeleženci spoznavali na vodenem ogledu mesta, ki so ga tokrat z vnaprej pripravljenimi in tudi jezikovno prilagojenimi nalogami pod mentorstvom Tjaše Plut izpeljali asistenti MPŠ, ob obisku nekaterih kulturnih ustanov, nakupovalnega središča BTC ter ob prostih večernih sprehodih v center mesta. Odpeljali smo se tudi na izlet na Bled, med vikendom pa na dve celodnevni ekskurziji. Sobota je bila namenjena spoznavanju Bohinja (ogledali smo si slap Savica, Bohinjsko jezero in se z vzpenjačo povzpeli na Vogel), v nedeljo pa smo se odpravili na Primorsko, kjer smo se pod strokovnim vodstvom vodičev sprehodili skozi Krajinski park Sečoveljske soline in se kopali v Fiesi ter si ogledali Piran. Del popoldnevov je bil namenjen športnim dejavnostim (vzponu na Šmarno goro, kopanju v Atlantisu in športnemu turnirju, kjer so se udeleženci MPŠ lahko ekipno preizkusili v različnih športih), nekaj večerov pa smo namenili kulturnim dogodkom. Tudi letos sta skupini maturantov iz Kanade in Argentine za udeležence MPŠ in zunanje povabljene pripravili kratek kulturni program, ki je bil tokrat posvečen spominu na stoletnico smrti Ivana Cankarja. Skupaj z udeleženci Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture smo si v izvedbi Mladinskega gledališča ogledali Cankarjevo *Pohujšanje v dolini Šentflorjanski*. Glasbeni večer nam je oblikovala glasbena skupina Sozvočja Slovenije, ki nam je slovensko ljudsko glasbo približala na sodoben način, v okviru filmskega večera pa smo si ogledali slovenski film *Pot v raj*.

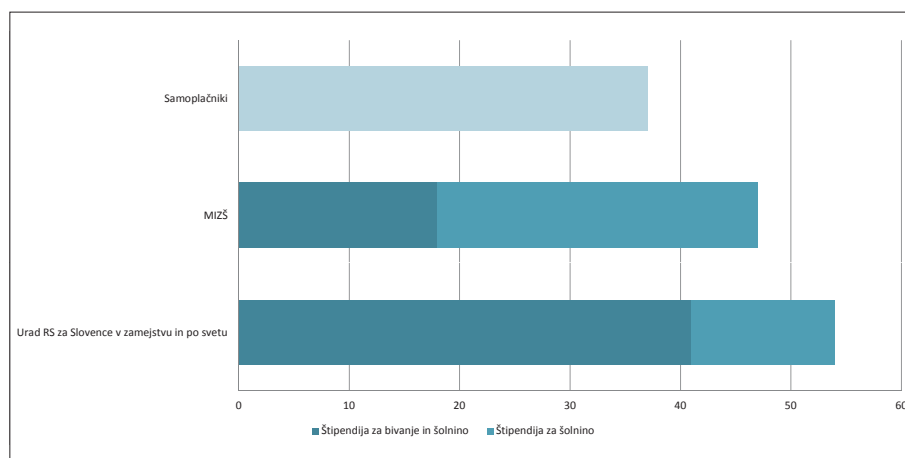
Tabela 1: Spremljevalni program 13. Mladinske poletne šole slovenskega jezika

nedelja, 1. 7.	nedelja, 8. 7.
od 15.00 Prihod udeležencev, ki stanujejo v DDB 19.00 Sestanek s starši, predstavniki skupin (DDB)	Izlet na Primorsko
ponedeljek, 2. 7.	ponedeljek, 9. 7.
8.30 Otvoritev (SVŠGL) 9.30-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 15.00 Ogled Ljubljane 20.00 Spoznavni večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 15.00 Ponedeljkove delavnice 20.00 Sprehod v mesto
torek, 3. 7.	torek, 10. 7.
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.00 Pohod na Šmarno goro 20.00 Glasbeni večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.30 Popoldne v BTC-ju 20.00 Gledališka predstava Pohujšanje v dolini Šentflorjanski
sreda, 4. 7.	sreda, 11. 7.
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.30 Kopanje 20.00 Ogled slovenskega filma (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.30 Turnir v odbojki/nogometu (SVŠGL) 20.00 Nastop slovenskih dijakov iz Argentine in Kanade (DDB)
četrtek, 5. 7.	četrtek, 12. 7.
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.00 Izlet na Bled	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.30 Kopanje 20.00 Zaključni večer
petek, 6. 7.	petek, 13. 7.
9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 14.30 Popoldne v Ljubljani 20.00 Družabni večer (DDB)	9.00-12.30 Jezikovni tečaj (SVŠGL) 12.30 Zaključek MPŠ s starši udeležencev: predstavitve skupin in podelitev potrdil
sobota, 7. 7.	
Izlet na Gorenjsko	

Anonimna anketa, v kateri so imeli učenci možnost oceniti aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju, hkrati pa tudi organizacijo in izvedbo Mladinske poletne šole, je pokazala, da so bili s poukom in organizacijo prireditve večinoma zadovoljni – povprečna ocena lektorjev je bila 4,6, povprečna ocena dodatnih dejavnosti pa 4,2 (najvišja možna ocena je bila v obeh primerih 5). Večina udeležencev je bivala v Dijaškem domu Bežigrad, pouk pa je potekal v prostorih Srednje vzgojiteljske šole in gimnazije Ljubljana. Z obema ustanovama že več let zelo uspešno sodelujemo.

Izvedbo 13. Mladinske poletne šole slovenščine je tudi tokrat v obliki podeljenih štipendij (29; 160,00 EUR) sofinanciral Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ob Uradu štipendije podeljuje tudi MIZŠ. Obe instituciji s tem omogočata, da lahko organizatorji pripravimo kakovosten in raznolik program in ga ponudimo velikemu številu slovenskih mladostnikov, ki živijo zunaj slovenskih meja. Mnogim od njih je s tem dana možnost, da se slovenskega jezika prvič začnejo učiti sistematično, drugim pa, da poglobljajo svoje znanje slovenskega jezika v okolju, kjer se jezik govori, obenem pa se približje seznanijo tudi s slovensko kulturo in domovino svojih prednikov.

Graf 3: Financiranje 13. Mladinske poletne šole slovenščine

2.2 Poletni tečaj slovenščine za otroke

Ker se je na nas preko leta obrnilo kar nekaj staršev, ki so iskali poletno možnost učenja slovenščine za mlajše otroke, smo se odločili, da ponovno organiziramo poletni tečaj slovenščine za otroke. Potekal je v istem časovnem obdobju kot Mladinska poletna šola, omejen je bil na intenzivno učenje slovenščine v dopoldanskem času, po pouku pa so otroke prevzeli starši. Udeležilo se ga je 6 otrok, vsi so bili v znanju slovenščine začetniki. Za tečaj trenutno MIZŠ in Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ne podeljujeta štipendij in je v celoti samoplačniški.

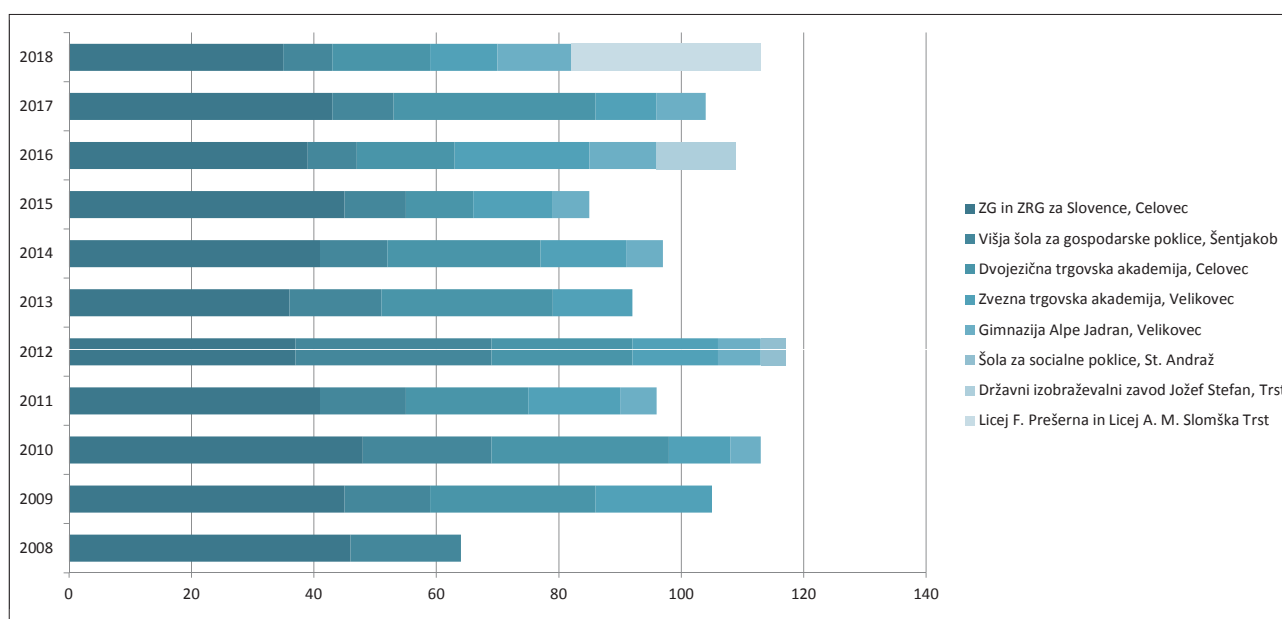
2.3 Tečajji za dijake v zamejstvu

V letu 2018 smo izvedli 5 intenzivnih tečajev za 153 učencev, ki obiskujejo slovenske in dvojezične šole v zamejstvu. Tečajji pomenijo za dijake dvojezičnih koroških šol pomembno učno spodbudo ob začetku učenja slovenščine, za sedme razrede celovške ZG in ZRG pa intenzivno pripravo na maturo. Slednji so v popoldanskem času deležni tudi predavanj s področja literature in jezikoslovja. Tokrat smo zanje organizirali cikel predavanj o Ivanu Cankarju (dr. Mateja Pezdirc Bartol jim je predstavila Cankarjevo dramatiko in jih uvedla v gledališko predstavo *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, ki so si jo ogledali v Cankarjevem domu, ob predavanju dr. Alojzije Zupan Sosič so spoznavali Cankarjeve romane, dr. Mojca Smolej pa je pripravila predavanje o jeziku Ivana Cankarja) in praktično delavnico o pisanju besedilne vrste komentar, ki jo je izvedla dr. Tina Lengar Verovnik. Prvič so se tečajne oblike udeležili tudi dijaki in dijakinje s tržaških Državnih licejev France Prešeren in Anton Martin Slomšek. Ta želja je bila v obeh šolah prisotna že nekaj časa, z dodatnimi sredstvi, ki jih je plačilu tečaja namenil MIZŠ oz. ZRSŠ, pa se jim je tudi izpolnila. Dijaki in učitelji so bili na povabilo Zavodove svetovalke Andreje Duhovnik učiteljem posebej predstavljeni 4. decembra na srečanju učiteljev obeh šol v Trstu. Posebno obliko tečaja je predstavljal pouk slovenščine, ki smo ga izvedli za učence četrtilih razredov celovške gimnazije na Ptuj – učenci so dva dni svojega bivanja v tamkajšnjem Centru šolskih in občolskih dejavnosti namenili učenju slovenščine.

Potek tečajev:

- od 29. 1. do 2. 2. 2018 za dijake Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu (35 dijakov),
- od 5. do 9. 2. 2018 za dijake Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu (16 dijakov) in za dijake Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu (8 dijakov),
- 6. in 7. 2. 2018 za četrte razrede Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu (40 učencev),
- od 17. do 21. 6. 2018 za dijake Državnega liceja Franceta Prešerna in Državnega liceja Antona Martina Slomška (31 dijakov),
- od 24. do 28. 9. 2018 za dijake iz Gimnazije Alpe Jadran (12 dijakov) in Trgovske akademije iz Velikovca (11 dijakov).

Graf 4: Število udeležencev tečajev za dijake v zamejstvu v obdobju od 2008 do 2016

3 Projekti

3.1 EVA

V okviru projekta *Evalvacija modelov učenja in poučevanja slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake, ki jim slovenščina ni materni jezik* je bilo pripravljenih sedem vprašalnikov z obsežnim naborom odprtih in polodprtih vprašanj za tri ciljne publike – ravnatelje oz. svetovalne delavce osnovnih šol, ravnatelje oz. svetovalne delavce srednjih šol, učitelje, ki izvajajo dodatno strokovno pomoč pri učenju slovenščine v osnovnih šolah, učitelje, ki izvajajo tečaj slovenščine v srednjih šolah, predmetne učitelje na osnovnih in srednjih šolah ter vprašalnik za šole, na katere se vključujejo učenci Romi. Vprašalniki so pripravljene v spletni obliki v aplikaciji 1KA. Bili so metodološko pregledani s strani Centra za družboslovno informatiko ter v vsebinski pregled posredovani pristojnim službam na MIZŠ. Raziskava je uspešno prestala tudi prvi evalvacijski postopek na MIZŠ.

3.2 Objem

V okviru projekta *Objem* so bili pregledani učni načrti za začetno učenje slovenščine v vrtcu in osnovni šoli. Učni načrti, ki so bili pripravljene v projektu *Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v VIZ*, se trenutno testirajo v projektu *Izzivi medkulturnega sobivanja*. Takoj ko bodo oblikovane pravne podlage in potrjen *Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*, jih bomo na Centru v skladu s temi dokumenti dopolnili in pripravili za potrjevanje. Mihaela Knez se je sicer redno udeleževala srečanj delovnih timov in na zadnjem srečanju v letu (19. 12. 2018) učiteljem in svetovalcev ZRSŠ predstavila vlogo slovenščine kot drugega jezika v procesu učenja in poučevanja učnih predmetov.

3.3 Izzivi medkulturnega sobivanja

V pomladanskem času je potekala intenzivna priprava *Predloga programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*, ki je bil avgusta 2018 predstavljen in izročen ministrici za izobraževanje, znanost in šport. Prinaša vrsto predlogov in napotkov, kako doseči opolnomočenje otrok priseljencev v

slovenščini in jih uspešno vključevati v šolsko in širše okolje. Sodelavka programa Mihaela Knez je sodelovala pri pripravi tretjega (Začetni pouk slovenščine v vrtcu, osnovni in srednji šoli) in petega – osrednjega – poglavja (Razvoj in metodologija programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja).

4 Izobraževanje

4.1 Izobraževanje v Sloveniji

V letu 2018 so bile izvedene učne priprave za novo učiteljico dopolnilnega pouka slovenščine v Parizu Kajo Dragoljević. Na povabilo multiplikatorke projekta *Izzivi medkulturnega sobivanja* Ksenije Novak in ravnatelja Aleksandra Verhovška pa je na III. OŠ Celje Mihaela Knez izvedla dvourno predavanje z naslovom *Slovenščina kot drugi in učni jezik v osnovni šoli*. Prisotnih je bilo 57 učiteljev. Sodelavki programa sva kot predavateljici sodelovali tudi pri pripravi in izvedbi izobraževanj v okviru Centrovega programa Izobraževanje ter v sodelovanju s Centrom za poklicno izpopolnjevanje na FF izvedli izobraževanja za učitelje v sistemu Katis (gl. tudi program Izobraževanje).

4.2 Sodelovanje s šolami v zamejstvu

Tudi v letu 2018 sva sodelavki programa na povabilo ravnateljice ga. Sonje Klanjšček sodelovali pri izobraževanju učiteljev v slovenskih vrtcih in šolah na Večstopenjski šoli s slovenskim učnim jezikom v Doberdolu ter v Državni večstopenjski šoli s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom Pavel Petričič. Izobraževanje pod krovnim naslovom Poučevanje – učenje slovenščine v vrtcu in osnovni šoli je v skladu s predvidenim programom potekalo od 26. 9. do 4. 10. 2018. Tokrat je bilo v obliki internih predavanj za učitelje v posameznem šolskem kolektivu, hospitacij obeh predavateljic pri urah matičnih učiteljev, ki jim je sledila skupna analiza izvedene ure, in izvedb modelnih ur, ki sva jih z otroki (predšolski otroci in tretješolci) in ob prisotnosti celotnega kolektiva izvedli obe predavateljici. Tudi tem uram je sledila skupna analiza in načrtovanje nadaljnjega dela. Oblika izobraževanja oz. usposabljanja je bila tako letos usmerjena v dejansko (praktično) izvedbo pouka in je smiselno nadgrajevala lanskoletno izobraževanje, na katerem so bili učiteljem predstavljeni splošni pristopi pri poučevanju slovenščine kot drugega jezika.

Usposabljanja v Dvojezični šoli Pavla Petričiča se je udeležilo 6 vzgojiteljic in vzgojiteljev ter 8 učiteljic in učiteljev, na usposabljanju v okviru Večstopenjske šole Doberdob pa je bilo 9 vzgojiteljic in vzgojiteljev ter 10 učiteljic in učiteljev.

4.3 Izobraževanje za učitelje v sobotnih slovenskih šolah v ZDA in Kanadi 2018

Oktober 2018 sva sodelavki programa na pobudo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ponovno izvedli seminar za učitelje slovenskih sobotnih/nedeljskih šol v Kanadi in ZDA. Obiskali sva učitelje v sobotnih šolah v Torontu, Clevelandu in Lemontu. Tudi tokrat je seminar potekal v obliki predavanj in delavnic, na predlog ravnateljice Marte Jamnik iz slovenske šole v Torontu pa je del izobraževanja potekal v obliki hospitacij pri pouku, ki sva ga s tamkajšnjimi učenci izvedli obe predavateljici, učitelji pa so bili v vlogi opazovalcev učnega procesa. Sicer sva vsebinsko seminar zasnovali po željah in predlogih učiteljev, in sicer tako, da je tematsko nadgrajeval seminarja, izvedena v letih 2014 in 2016, saj gre večinoma za iste učitelje. Obsegal je tri tematske sklope – učiteljem so bile predstavljene dejavnosti za razvijanje govorne zmožnosti učencev v slovenščini, konkretne dejavnosti, ki jih lahko izvedemo pri delu z učbenikom *Čas za slovenščino*, del programa pa je bil namenjen predstavitvi novih učnih gradiv za poučevanje slovenščine. Z velikim veseljem ugotavljava, da se z uporabo učnega gradiva, ki smo ga pripravili na CSDTJ, viša tudi sporazumevalna zmožnost učencev v slovenščini, najbolj sistematično ga uporabljajo v torontski šoli, kjer so gradivo priskrbeli za vse učence, v Lemontu pa se je zanj odločila ena učiteljica, ki je tudi dejala, da s pomočjo učbenika lažje in uspešneje oblikuje pouk. Največja zadrega se kaže pri dostopnosti gradiva. Čeprav je brezplačno objavljeno na spletu in vsem dostopno, ga le redko natisnejo. Želeli bi si gradivo v knjižni obliki – gradivo je sicer poceni, poštnina pa je draga. Žal pri vseh skupnostih poročajo o upadu števila učencev, kar je nekoliko tudi posledica trenutnega demografskega nihanja, pa tudi manjšega zanimanja za učenje slovenščine, saj zlasti pri otrocih raste zanimanje za športne dejavnosti, s katerimi slovenske sobotne šole težko konkurirajo. Po drugi strani pa se pri posameznih učencih kaže zanimanje za poglobljeno učenje slovenščine, obisk Slovenije in učenja slovenščine v Sloveniji, kar se kaže tudi v povečanem obisku naših poletnih šol. V Lemontu sva zato imeli na željo ravnateljice Mary Ann Vučinič pred seminarjem še predstavitev tečajev slovenščine, ki potekajo v Sloveniji, zlasti Mladinske poletne šole in Poletne šole. Vseh učiteljev, ki so se udeležili seminarja, je bilo 26.

- 5 **Pomoč MIZŠ pri uvajanju preverjanja znanja slovenščine na ravni A2 pri dijakih priseljencih** Aprila 2018 je bil na podlagi dopolnitev Zakona o gimnazijah sprejet Pravilnik o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah, ki na področju jezikovnega vključevanja dijakov priseljencev prinaša vrsto sprememb glede obsega in oblike začetnega učenja slovenščine ter preverjanja jezikovnega znanja slovenščine. CSDTJ (Mihaela Knez in Ina Ferbežar) je na prošnjo MIZŠ sodeloval tako pri pripravi pravilnika kot pri uvedbi preverjanja jezikovnega znanja. V ta namen smo pripravili jezikovni test za preverjanje znanja na ravni A2 (izhodišče testa je predstavljal test na ravni B1, ki je bil pod vodstvom Ine Ferbežar pripravljen v okviru ESS projekta Razvoj učnih gradiv na področju slovenščine kot drugega/tujega jezika skozi izvedbo tečajev za različne ciljne skupine in seminarjev za njihove izvajalce), izvedli pilotno testiranje testa, oblikovali navodila za izvajanje testiranja in izpeljali 6 izobraževanj za učitelje (prim. tudi program Izobraževanje). Uvedba sprememb pomeni pomemben korak pri uresničevanju prizadevanj za uspešnejše jezikovno vključevanje dijakov priseljencev v slovenski srednješolski sistem.
- 6 **Sodelovanje na posvetih in konferencah** Mihaela Knez je 21. 5. na Lingvističnem krožku FF predstavila izsledke svoje doktorske disertacije. Na povabilo MIZŠ in Šole za ravnatelje pa je 20. 11. na 25. Strokovnem srečanju ravnateljic in ravnateljev (Učenje v središču) v Portorožu v luči sprememb, ki jih prinaša novi *Pravilnik o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah*, osvetlila pomen intenzivnega učenja slovenščine za uspešno šolanje dijakov priseljencev v srednjih šolah.
- 7 **Sodelovanje v komisijah** Sodelavki programa sva v letu 2018 sodelovali v več komisijah. Mihaela Knez je članica Komisije za učitelje slovenščine v tujini, Damjana Kern Andoljšek pa članica Komisije za pripravo avstrijske standardizirane mature iz maternega jezika in članica Komisije za izbor jezikovnih asistentov na avstrijskem Koroškem.
- 8 **Mentorstvo** Mihaela Knez je bila v študijskem letu 2017/2018 mentorica osimske štipendistke Solange Degenhardt, ki je pod njenim mentorstvom pripravila zgibanko in priročnik za razvijanje medkulturne zmožnosti *Igrice na poti*.
- 9 **Sodelavke in sodelavci programa**
Lektorice/Lektorji	Asistentke/Asistenti
Maja Bračička Piščanc	Anja Cevzar
Jasna Černjak	Manca Černivec
Maja Đević Prah	Klemen Jaklitsch
Mateja Eniko	Maja Kos
dr. Boris Kern	Roman Kralj
Matej Klemen	Jera Krečič
Katja Kralj	Peter Kristl
Irina Lešnik	Matic Mur
Alenka Ličen	Patricija Peterlin
Lara Pižent	Tjaša Plut
Vito Poredoš	Tanja Senica
Helena Šter	Nuša Simončič
Maja Urbanc	Janja Zupančič
- 10 **Sklep** Pregled dejavnosti, opisanih v poročilu za leto 2018, kaže, da je bilo v okviru programa narejenega veliko raznorodnega dela, ki je večinoma razvojno naravnano. Kljub konstantni skrbi za razvoj področja, svetovalnemu delu, ki ga za pristojne inštitucije (zlasti MIZŠ in ZRSŠ), šole v Sloveniji, zamejstvu in izseljenstvu ter za posamezne učitelje in starše opravi sodelavki programa, doslej nismo uspeli pridobiti finančnih sredstev, ki bi zagotavljala redno financiranje rednih in razvojnih dejavnosti programa. Naloge, ki se kažejo za prihodnost, so povezane tako z razvojem novih pristopov oz. modelov učenja slovenščine kot drugega jezika v Sloveniji in po svetu kot s pripravo ustreznih učnih gradiv za poučevanje slovenščine in testov za preverjanje znanja otrok ter s tem povezanim usposabljanjem učiteljev, velika vrzel pa se kaže tudi na področju raziskovanja jezikovne zmožnosti in jezikovnih potreb učečih se.

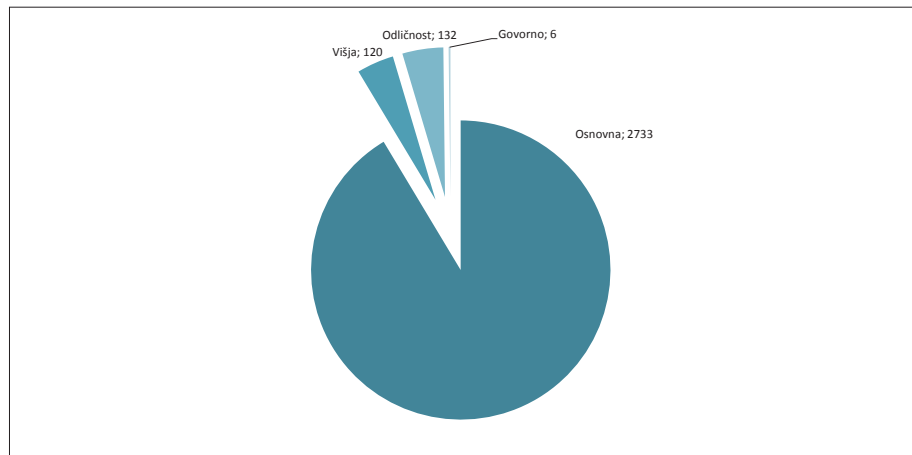
Izpitni center

dr. Ina Ferbežar, Petra Likar Stanovnik

1 Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine

V letu 2018 je bilo v okviru Izpitnega centra (IC) po programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik (SDTJ)* izvedenih skupaj 2.991 izpitov¹ (eden manj kot v letu 2017). Razpored po ravneh² kaže graf 1.

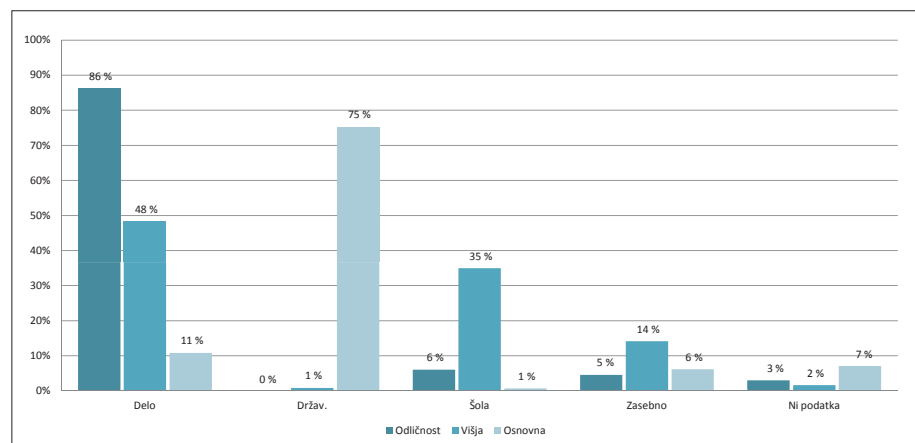
Graf 1: Udeležba na izpitih iz znanja slovenščine po ravneh

Po Uredbi o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uredba) se je izpita na osnovni ravni v letu 2018 udeležilo 581 kandidatov in kandidatke (približno petina vseh na osnovni ravni, kar je bistveno manj kot prejšnja leta). Po podatkih Sektorja za državljanstvo pri Ministrstvu za notranje zadeve število prosilcev za slovensko državljanstvo še vedno narašča (za približno 30 % od leta 2009), o velikih potrebah po ustreznih kadrih pa poroča tudi Ministrstvo za delo (še posebej v turističnem sektorju), kar za leto 2019 verjetno pomeni ohranitev števila kandidatov in kandidatke na enaki ravni kot v letu 2018.

Razloge za udeležbo na izpitih iz znanja slovenščine izpita kaže graf 2; njihovi deleži med leti ostajajo približno enaki.

Graf 2: Razlogi za udeležbo na izpitu po ravneh (v %)

1.1 Izpitni roki in izvajalci

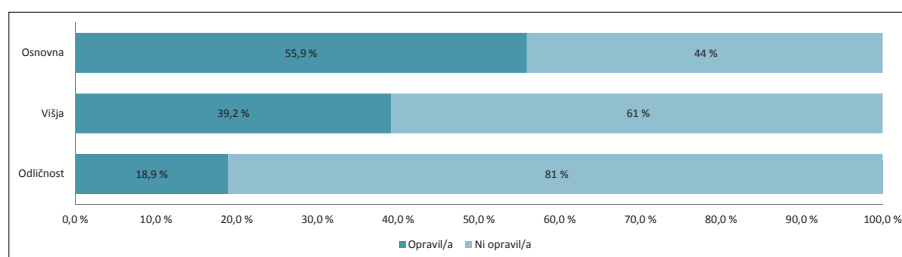
Od uvedbe programa SDTJ so izpitni roki štirje, v letu 2018 je bilo poleg teh izvedenih še pet izrednih (tako tudi 2017). Večino izpitov na osnovni ravni je izvedlo 13 zunanjih izvajalcev (2.536 ali 93 % vseh izpitov na osnovni ravni, leta 2017 90 %). Izpiti na višji ravni so bili izvedeni v štirih izpitnih rokih, izpiti na ravni odličnosti pa na dveh rednih in enem izrednem roku. Ispite na obeh višjih ravneh izvaja samo IC, to pa velja tudi za individualne izpite na vseh treh ravneh; individualnega izpita se je udeležilo skupaj 11 kandidatov oz. kandidatke (dva na osnovni ravni, trije na višji ravni, šest na ravni odličnosti).

- Številka se dejansko nanaša na izpite in ne na število kandidatov oz. kandidatke; nekateri se namreč izpita udeležijo dvakrat ali več.
- Le šest kandidatov oz. kandidatke se je v letu 2018 udeležilo izpita iz govornega sporazumevanja na osnovni ravni, ki ga lahko kandidatke in kandidati s pomanjkljivo izobrazbo (manj kot 6 let osnovne šole) opravljajo izključno za potrebe pridobitve slovenskega državljanstva. Takih kandidatov je iz leta v leto manj; v nadaljevanju tega poročila jih ne bomo obravnavali.

1.2 Uspešnost na izpitih

Graf 3 prikazuje uspešnost kandidatov in kandidatke na izpitu iz znanja slovenščine.

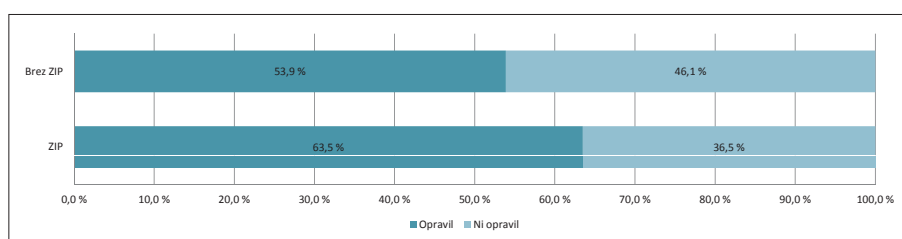
Graf 3: Uspeh v % po ravneh

1.2.1 Osnovna raven

Iz grafa 4 je razvidno, da kandidati in kandidatke, ki se udeležujejo tečajev po Uredbi oz. po izobraževalnem programu *Začetna integracija priseljencev* (ZIP), na izpitu iz znanja slovenščine na osnovni ravni v primerjavi z ostalimi dosegajo nekoliko višji uspeh.

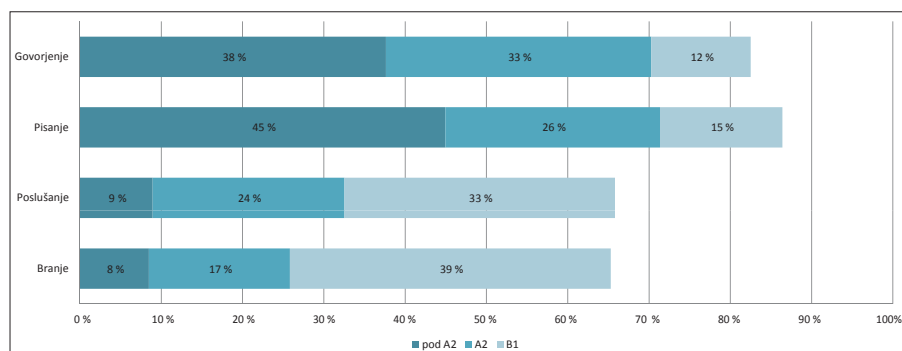
Graf 4: Uspeh kandidatov, ki se izpita udeležujejo po Uredbi, v primerjavi z drugimi

Udeleženci in udeleženke tečajev ZIP so torej na izpitu na osnovni ravni uspešnejši, vsaj tisti, ki izpit opravljajo prvič. Skoraj polovica (47 %) kandidatov in kandidatke je v letu 2018 navedla, da so se udeležili tečaja slovenščine. Domnevamo lahko, da so se nekateri med njimi udeleževali tudi drugih tečajev ali pa so tečaj ZIP obiskovali pred letom 2018.

Razmeroma nizek dosežek na osnovni ravni beležimo že od začetka uveljavitve programa SDTJ, še posebej to velja za pisanje in govorjenje (gl. graf 5).

Graf 5: Dosežena raven pri posameznih podtestih – osnovna raven

Dejstvo je, da večina kandidatov in kandidatke (78 %) prihaja z območij nekdanje skupne države in so govorniki katerega od slovenščini sorodnih jezikov. Zato bi pričakovali, da bo zaradi pozitivnega prenosa uspešnost na izpitu večja. A to velja le za branje in poslušanje. Razmeroma nizek dosežek pri pisanju pripisujemo nižji stopnji funkcionalne pismenosti kandidatov in kandidatke tudi v njihovih prvih jezikih in drugačnem formatu izpita (dve kratki praktični besedili). V preteklih letih smo tudi pri govorjenju iskali razloge za nizek dosežek v drugačnem formatu izpita (več samostojnega govorjenja, ki ga kandidatke in kandidati morda v resničnem življenju niso vajeni), bolj poglobljena analiza pa je pokazala, da so razlogi morda tudi v ocenjevanju (več o tem gl. v poglavju 2).

Podrobnejša analiza rezultatov po posameznih delih je pokazala, da 12 % vseh kandidatov in kandidatke na osnovni ravni dobi negativno oceno pri obeh produktivnih dejavnostih (pisanju in govorjenju), kar 10 % pa je negativno ocenjenih samo pri govorjenju. Prav negativna ocena pri podtestu iz govorjenja je najpogostejši razlog za pritožbe: od skupaj 41 pritožb zoper rezultat na izpitu na osnovni ravni³ se jih je kar 23 (56 %) nanašalo na negativno oceno pri govorjenju (ob

pozitivnih ocenah preostalih treh delov izpita). IC nima natančnega vpogleda na način ocenjevanja na ustnih delih izpita (razen ob obiskih pri izvajalcih in ob raziskavah zanesljivosti ocenjevanja), zato bomo v prihodnje več pozornosti namenili prav ocenjevanju govorne produkcije.

Vsekakor se bo v prihodnje treba bolj natančno posvetiti vprašanju, zakaj je uspeh na osnovni ravni kljub bližini jezikov in obisku tečajev tako nizek. Raven A2 opisuje t. i. osnovnega uporabnika, ki se je »sposoben sporazumevati v preprostih, rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in rutinskih zadevah« (Skupni evropski jezikovni okvir, str. 46). Vprašanje uspeha kaže osvetliti z različnih vidikov: od dolžine in vsebine tečajev ZIP, njihove izvedbe, usposobljenosti njihovih izvajalk in izvajalcev do ocenjevanja na izpitu in morebitnih napak pri ocenjevanju ter – navsezadnje – motivacije samih kandidat in kandidatov za učenje.

1.2.2 Višja raven in raven odličnosti

Iz grafa 3 lahko razberemo, da izpita na višji ravni v letu 2018 ni opravilo 61 % kandidat in kandidatov, na ravni odličnosti pa je takih 81 % – na obeh ravneh je bila uspešnost na izpitu v letu 2018 še nižja kot v letu 2017 (44 % uspešnih na višji ravni, 31 % na ravni odličnosti). Graf 2 kaže, da se izpitolov na obeh višjih ravneh kandidati in kandidatke udeležujejo v največji meri zaradi dela. Jezikovne zahteve nekaterih poklicnih področij (npr. zdravstva) so v Sloveniji razmeroma visoke, poleg tega delodajalci znanje slovenščine oz. pot do njegaja prepuščajo samim iskalcem zaposlitve.

Na višji ravni je 13 % kandidat in kandidatov izpit opravljalo tretjič ali več, na ravni odličnosti je bilo takih kar četrtina (7 % petič ali več). Glede na to, da se kar dve tretjini udeležencev izpitolov na obeh višjih ravneh udeleži tudi tečaja slovenščine (bližina jezikov je tu nekoliko manj relevantna), je smiselno vprašanje nizke uspešnosti odpreti tudi tu.⁴

2 Drugo delo

Maja 2018 smo na pobudo avstrijske Visoke strokovne šole na Koroškem brezplačno poskusno izvedli izpit na višji ravni. Udeležilo se ga je 11 kandidat in kandidatke, večinoma maturant in maturant Slovenke gimnazije v Celovcu. Izpit so vsi opravili uspešno. Gradivo, ki smo ga pridobili ob tem, bomo v IC lahko uporabili za raziskovalne in izobraževalne namene. Načrtujemo, da bi v sodelovanju z Visoko strokovno šolo vsako leto na Koroškem (ta bi prevzela organizacijo) izvedli en izpitni rok, raven izpita bi določili glede na povpraševanje.

Poleg izvajanja izpitolov in dela v zvezi z njimi (priprava gradiva, statistična obdelava podatkov) je delo v letu 2018 obsegalo še druge dejavnosti. Strokovne delavke IC smo tako obiskale dva zunanja izvajalca, štirje so dobili povratno informacijo v zvezi z ocenjevanjem pisnih produkcij.

Raziskavo zanesljivosti ocenjevanja in skladnosti med ocenjevalci, ki smo jo v IC izvedli v letu 2017 (gl. Letno poročilo CSDTJ 2017), smo v letu 2018 razširili: pod drobnogled smo vzeli vse izvajalce na celotnem izpitnem roku in podrobno preučili, kako testatorji in testatorke na osnovni ravni ocenjujejo pisne produkcije kandidat in kandidatov. Pokazalo se je, da sicer načeloma ocenjujejo v dobro kandidatov, da pa govorce in govorke bolj oddaljenih jezikov ocenjujejo nekoliko drugače kot govorce in govorke južnoslovanskih jezikov. Da bi pojasnili to pristranskost pri ocenjevanju, smo spomladi 2018 raziskavo nadgradili s kratko anketo, ki se je osredotočala na postopek ocenjevanja pisne in govorne produkcije oz. na stališča testator in testatorjev v zvezi s tem. Anketa je pokazala, da je različno ocenjevanje različnih skupin govorcev in govork morda posledica predsodkov. O tem sva avtorici tega poročila pripravili prispevek za mednarodno strokovno monografijo *Izzivi v jezikovnem testiranju (Challenges in Language Testing)*, ki bo predvidoma izšla leta 2019, v pripravi pa je tudi strokovni članek v slovenščini.

Zaradi izjemno nizkih rezultatov na ravni odličnosti, ki se je udeležujejo večinoma zdravnice in zdravniki (gl. zgoraj), je na pobudo IC Zdravniška zbornica Slovenije oblikovala skupino strokovnjakov, ki naj bi pripravila izhodišča za program preverjanja znanja slovenščine za zdravnike, kot določa tudi Zakon o zdravniški službi (11. člen). Članici delovne skupine sva avtorici tega poročila, medicinsko stroko pa zastopajo prof. dr. Alojz Ihan, prof. dr. Marija Petek Šter in dr. Davorina Petek (obe s Katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete).

Skupina je pripravila izhodišča za preverjanje znanja in osnutek ustnega in pisnega izpita. Izpit naj bi bil, podobno kot to velja za izpit na ravni odličnosti, integriran: kandidati in kandidatke bodo na ustnem izpitu izvedli igro vlog s pacientom, pred pogovorom bodo prebrali krajše strokovno besedilo na določeno temo (to bo služilo pripravi na igro vlog), po njem pa bodo napisali daljše praktično besedilo (npr. odpustnico ipd.).

Pripravljena izhodišča se zdijo sicer mnogo bolj življenjska in smiselna, a v IC menimo, da bo imela omejitev na strokovno področje lahko za posledico znižanje zahtevane ravni znanja slovenščine (po zakonu bi ta morala biti C1) vsaj pri pisanju, če ne tudi pri govorjenju. Ker ravni C1 in C2 predvidevata učinkovitega uporabnika, kakršen bi glede na naravo svojega dela moral biti vsak, ki opravlja zdravniški poklic, bi bilo morda ustrežnejše ohraniti izpit na ravni odličnosti in ga ne posebej vsebinsko prilagajati za zdravnike in

3 Na višji ravni sta bili pritožbi dve, na ravni odličnosti pa tri.

4 V IC smo pridobili podatke o uspehu na izpitolov na ravni C1 in C2 v nekaterih drugih deželah (Češka, Estonija, Katalonija, Nemčija, Francija) – vse, razen Francije, na teh izpitolov beležijo približno tretjinsko uspešnost, katalonščina petinsko.

zdravnice, upoštevati pa nižjo raven zmožnosti pri pisanju (zdajšnji sistem takšno jezikovno profiliranje vsekakor omogoča).

2.1 Izvedba seminarjev

Za izvajalce izpita na osnovni ravni je bil maja izveden redni letni seminar; na njem smo predstavili rezultate prej omenjene ankete, prof. dr. Gregor Sočan z Oddelka za psihologijo, pa je pripravil predavanje z naslovom *Napake ocenjevanja: zakaj nastanejo in kako zmanjšati njihov vpliv*.

Marca in oktobra smo izvedli osnovno usposabljanje za nove testatorje in testatorke – obeh seminarjev se je udeležilo 23 oseb.

Več seminarjev o preverjanju jezikovnega znanja smo izvedli tudi zunaj IC:

- januarja je bil izveden seminar za Srednjo zdravstveno šolo Ljubljana,
- februarja smo lektorjem na tečajih predstavili izpit na ravni odličnosti,
- marca in novembra sta bila v okviru stalnega strokovnega usposabljanja na CIP FF izvedena seminarja za učiteljice in učitelje osnovnih in srednjih šol, in sicer o preverjanju jezikovnega znanja in spremljanju napredka,
- na junijskem izobraževanju je bilo izvedeno predavanje o poučevanju in testiranju poslušanja,
- v začetku julija smo v sodelovanju s programom Slovenščina za otroke in mladostnike štirikrat zapored izvedli delavnico za učitelje in učiteljice srednjih šol, ki poučujejo dijake migrante; predstavljen je bil diagnostični preizkus iz znanja slovenščine na ravni A2 za dijake slovenskih srednjih šol, ki naj bi ga po Pravidniku o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah začeli uporabljati s šolskim letom 2018/19 (več o tem v pogl. Slovenščina za otroke in mladostnike).

2.2 Mednarodno sodelovanje

Ina Ferbežar se je udeležila sestanka izvršilnega odbora združenja ALTE (Standing Committee), ki je februarja potekal v Dublinu, avtorici poročila sva se novembra udeležili rednega srečanja ALTE v Salamanci.

V okviru delovne skupine pri ALTE Jezik za posebne namene so nastale *Smernice za razvijanje jezikovnih testov za poklicne namene* (Guidelines for the development of Language for Specific Purposes) in so od pomladi 2018 dostopne spletni strani ALTE.⁵ Pri njihovi pripravi sva sodelovali tudi avtorici tega poročila (Ina Ferbežar je bila tudi članica uredniške skupine).

2.3 Projekti

Projekt Erasmus+ *Vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje priseljencev: vloge in kompetence* (VIME) se je s koncem septembra iztekel. Vsa gradiva so v slovenščini – in prilagojena za slovenski kontekst – na voljo na spletni strani Centra za slovenščino (več o projektu v pogl. Projekti).

3 Kadrovske zadeve

S februarjem se je na mestu samostojne strokovne delavke na programu IC zaposlila Neža Kočvar.

IC je razširil svojo mrežo sodelavk in sodelavcev: za testatorke in testatorje so usposobljeni vsi sodelavci in sodelavke CSDTJ, k sodelovanju smo povabili tudi nekaj novih avtoric izpitnih gradiv.

4 Načrti

Umestitev govornih produkcij na osnovni ravni in postavitvev (oz. preveritev) mejne vrednosti za podtest govorjenje je bila načrtovana že za potrebe zunanje evalvacije (v letih 2016/17), a je zaradi drugih nujnih nalog, predvsem zaradi skokovitega povečanja števila kandidatov in kandidatke, v IC nismo mogli izpeljati. Med projekte, ki bi jih prav tako morali že začeti, sodi tudi (samo)evalvacija izpitov na višji ravni in na ravni odličnosti z umeščanjem nalog in produkcij na ravni SEJO.

Nekatere večje naloge, ki jih poleg navedenih načrtujemo za leto 2019, so še razširitev mreže testatork in testatorjev na vseh treh ravneh, usposabljanje za medkulturno komunikacijo za izvajalce izpitov (tudi v luči prej omenjene pristranskosti pri ocenjevanju), izobraževanje za razvijanje izpitnih gradiv, anketa o »življenjski izpitnih nalog za kandidatke in kandidate oz. o posledicah, ki jih ima zanje izpit iz znanja slovenščine, in zasnova izpita na osnovni ravni – B1 za študente (oz. za akademske namene).

Še posebej pa gre izpostaviti srečanje združenja ALTE novembra 2019, ki bo po 16 letih spet v Ljubljani, tokrat z naslovom *Enojezično testiranje v večjezični realnosti? Jezikovne ideologije in njihov vpliv na jezikovno testiranje*. Ta mednarodni dogodek bo sovpadel s 100-letnico Univerze v Ljubljani in 25-letnico imenovanja Centra za slovenščino kot strokovne komisije za preverjanje in certificiranje znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika, ki je bilo tudi osnova za ustanovitev samostojnega programa.

5 <https://www.alte.org/resources/Documents/6093%20LSP%20Supplement%20-%20WEB.pdf>

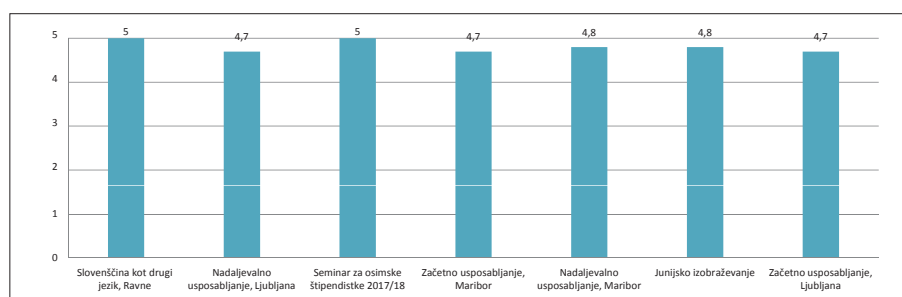
Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika

Matej Klemen, dr. Mihaela Knez

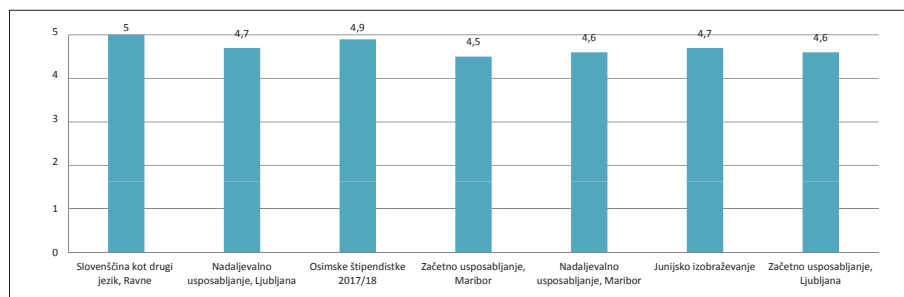
- 1 Uvod**
- Leto 2018 je bilo na programu Izobraževanje živahno leto. Skrbeli smo za usposobljenost in strokovno izpopolnjevanje učiteljev slovenščine kot drugega in tujega jezika v Sloveniji in po svetu, za sodelavce Centra (lektorji na tečajih, lektorji STU, strokovni sodelavci Centra, izpraševalci na izpitih) in druge učitelje, ki se ukvarjajo s slovenščino kot drugim ali tujim jezikom. Poleg izobraževanj v Ljubljani smo seminarje izvajali še v Mariboru, na Ravnah na Koroškem, v Celju in Novem mestu. Vseh izobraževanj se je udeležilo več kot 600 udeležencev.
- 2 Usposabljanja za zaposlene na Centru in za izvajalce programov Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik**
- Kot vsako leto izvedli tri daljša izobraževalna srečanja, namenjena sodelavcem Centra, deloma pa so bila odprta tudi za zainteresirano javnost. Udeležba na teh srečanjih je bila brezplačna.
- Junjskega izobraževanja, ki je potekalo 27. in 28. junija, pred poletnimi prireditvami Centra (PŠ, MPŠ, SSJLK), se je udeležilo 70 udeležencev. Ukvarjali smo se s fonetiko, poslušanjem, usvajanjem besedišča in kognitivnimi procesi ter spoznavali sodobno književnost na avstrijskem Koroškem (naslovi predavanj: dr. Hotimir Tivadar: *Različni pristopi poučevanja govora kot dodana vrednost pouka tujega jezika*, dr. Damjan Huber: *Uvod v slovensko besedilno fonetiko: poudarek in premor*, dr. Ina Ferbežar: *Po premoru: poslušanje*, dr. Marjana Šifrar Kalan: *Mentalni leksikon in strategije za učenje besedišča za blazno uspešen spomin*, Vanja Jovičević: *Razmišljanje je veččina*, dr. Andrej Leben, mag. Dominik Srienc: *Interakcijski prostor in sodobne literarne prakse koroških Slovencev*). Poleg tega smo si v Narodni galeriji ogledali razstavo *Ivana Kobilca (1861–1936)*. Ob koncu seminarja sta bili predstavljeni dve novosti s Centra: Andreja Ponikvar in dr. Nataša Pirih Svetina sta predstavili prenovljeni učbenik *A, B, C ... Gremo*, Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugović in Mateja Lutar pa so predstavili *Klanec*, družabno igro o Ivanu Cankarju, ki je nastala ob spodbudi Cankarjevega leta.
- Avgustovsko srečanje od 27. do 29. avgusta z 39 udeleženci je bilo namenjeno predvsem lektorjem STU in je predstavljeno v poročilu programa STU.
- Na izobraževalnem delu Decembrskega srečanja 20. in 21. decembra, ki se ga je udeležilo 46, drugi dan pa 31 udeležencev, in sicer predvsem lektorji STU, smo se ukvarjali z glasbo pri pouku slovenščine kot tujega jezika in s tolmačenjem. Dr. Katarina Habe je predavala na temo *Glasba – učinkovito didaktično orodje pri poučevanju tujih jezikov*, Matej Klemen pa je pripravil delavnico *Glasba v razredu*. V drugem delu so dr. Amalija Maček, dr. Jasmina Markič in dr. Ada Gruntar Jermol predstavile program Strokovno izpopolnjevanje tolmačev za sodišča in urade in izvedle tolmaško delavnico.
- Izobraževalna srečanja za lektorje na Centrovih tečajih v Ljubljani so bila usmerjena v praktična znanja, ki jih učitelji potrebujejo pri svojem delu. Petra Likar Stanovnik je 16. in 31. januarja izvedla dve delavnici o uporabi Excela (16 udeležencev), 28. februarja sta dr. Ina Ferbežar in Petra Likar Stanovnik pripravili delavnico o izpitih na ravni odličnosti (21 udeležencev), Anja Strajnar pa je 28. marca izvedla delavnico o programu Word (10 udeležencev).
- 3 Izvedba izobraževalnih dejavnosti za različne naročnike**
- Spomladi 2018 se je zaključil drugi del izobraževalnih srečanj za 14. generacijo pedagoških delavk s slovenskih izobraževalnih ustanov v Italiji, ki so na podlagi določil Osimskih sporazumov upravičene do enoletnega usposabljanja v jeziku in stroki na visokošolskih izobraževalnih ustanovah v Sloveniji. Program je bil oblikovan glede na izkušnje iz preteklih let, izhajal pa je tudi iz želja, ki so jih v prošnjah za štipendijo izrazile kandidatke.
- V evalvacijskem vprašalniku so vse udeleženke z najvišjo možno oceno izrazile zadovoljstvo, da so se udeležile izobraževanj (povprečna ocena 5,0). Izvedele so nove stvari (povprečna ocena 4,7) in stvari, ki so uporabne za njihovo delo (povprečna ocena 4,9). Vsebinsko posameznih izobraževalnih srečanj so ocenile s povprečnimi ocenami 4,3–5,0 (povprečje 4,77). V komentarjih so kot pozitivno izpostavile zlasti pestrost in strokovnost programa ter sproščeno vzdušje. Pri spremljevalnem programu (skupna povprečna ocena všečnosti 4,75), ki se je osredotočal na Cankarjevo in Plečnikovo leto, so izpostavile, da je bil pester in celostno zastavljen. Z organizacijo programa so bile zelo zadovoljne (povprečna ocena 5,0).
- Jeseni 2018 smo na Centru sprejeli novo, 15. generacijo 8 štipendistk. Z delom smo začeli oktobra 2018, izobraževalni seminar pa bomo zaključili spomladi 2019. Program za štipendistke generacije 2018/2019 ima naslednje poudarke: vaje iz slovenskega jezika, s poudarkom na interferencah, delo z e-viri za slovenščino in predstavitev novosti na tem področju, inkluzija učencev z učnimi težavami in individualizacija učnega procesa – tem temam smo se posvetili že jeseni 2018, spomladi 2019 pa bomo pozornost namenili zlasti oblikovanju sodobnega jezikovnega in književnega pouka slovenščine. Ob seminarskem delu smo za udeleženke izobraževanja jeseni 2018 pripravili tudi dejavnosti za spoznavanje

- (kulturnih) ustanov v Ljubljani (obiskali smo Plečnikovo hišo, Knjižni sejem, rokopisni oddelek NUK in Državni zbor RS).
- Program za obe skupini štipendistk so izvedli zaposleni na Centru (Tjaša Alič, dr. Ina Ferbežar, dr. Damjana Kern Andoljšek, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavci (dr. Boris Kern, dr. Branka Jurišič, dr. Hotimir Tivadar, dr. Polona Gantar, Jaka Čibej).
- O drugih izobraževanjih, izvedenih v skladu z naročniškimi pogodbami, več v poročilu programa Slovenščina za otroke in mladostnike.
- 4 Začetno in nadaljevalno usposabljanje za poučevanje slovenščine kot tujega jezika**
- Izvedli smo dve ponovitvi Začetnega in Nadaljevalnega usposabljanja, in sicer v Ljubljani in Mariboru.
- Nadaljevalno usposabljanje v Ljubljani je potekalo ob torkih od 6. marca do 3. aprila in se ga je udeležilo 22 udeležencev. Začetnega usposabljanja v Mariboru v prostorih Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, ki je 13. in 20. aprila potekalo v krajši, 15-urni različici, se je udeležilo 23 udeleženk, 20-urnega Nadaljevalnega usposabljanja, ki je potekalo 18., 25. in 26. maja, pa 13 udeleženk. Ob torkih od 6. novembra do 4. decembra je Začetno usposabljanje potekalo v Ljubljani. Udeležilo se ga je 19 udeleženk.
- Usposabljanja so izvedli sodelavci Centra (Tanja Jerman, Matej Klemen, dr. Mihaela Knez) in zunanji sodelavki (dr. Nataša Pirih Svetina, dr. Namita Subiotto).
- 5 Seminarji v okviru Centra za pedagoško izobraževanje**
- V letu 2018 je bilo v okviru sistema Katis izvedenih 11 izobraževanj s področja poučevanja slovenščine kot drugega jezika. Dvakrat (3. februarja in 30. novembra) je bil izveden 8-urni seminar za naslovom Poučevanje in preverjanje znanja pri učencih OŠ in SŠ, ki jim slovenščina ni prvi jezik (izvajalki sta bili dr. Ina Ferbežar in dr. Mihaela Knez), šestkrat (3., 4., 5. in 6. julija ter 28. in 29. avgusta) je bil ponovljen 8-urni seminar za učitelje v srednjih šolah (Preizkus iz slovenščine na ravni A2 – izvedba in ocenjevanje), ki so v šolskem letu 2018/2019 izvajali preverjanje iz znanja slovenščine na ravni A2 (izvajalke so bile dr. Ina Ferbežar, dr. Damjana Kern Andoljšek in dr. Mihaela Knez), dvakrat je bil izveden 16-urni seminar Poučevanje slovenščine kot J2 za učence v višjih razredih OŠ in dijake v SŠ (14. in 15. septembra ter 8. in 9. oktobra) ter enkrat 8-urni seminar (5. oktobra) Poučevanje slovenščine kot J2 v vrtcu in nižjih razredih OŠ. Slednje tri je izvedla dr. Mihaela Knez. Vseh seminarjev skupaj se je udeležilo 224 učiteljev.
- 6 Druge dejavnosti**
16. marca sta dr. Mihaela Knez in Matej Klemen v Šolskem centru Ravne na Koroškem izvedla izobraževanje o poučevanju slovenščine kot drugega jezika za učence in dijake priseljence. Udeležilo se ga je 17 udeleženk, večinoma iz Koroške.
- Od 15. do 18. maja je Matej Klemen v sklopu Erasmus+ mobilnosti za učitelje obiskal Šlezijško univerzo v Katovicah in poučeval na lektoratu slovenščine.
- Center za slovenščino se je predstavil tudi na mednarodni konferenci Polyglot Conference, ki je med 26. in 28. oktobrom potekala v Hotelu Union v Ljubljani. Poleg stojnice s promocijskim gradivom in učbeniškimi gradivi sta Branka Gradišar in Matej Klemen 27. oktobra za 120 udeležencev izvedla Žepni tečaj slovenščine.
- 7 Sklep**
- Veseli nas, da so udeleženci naših izobraževanj zadovoljni z vsebinami in izvedbo seminarjev (povprečje 4,8; graf 1) in bi jih priporočili svojim kolegom (povprečje 4,7; graf 2). Manj nas veseli, da mora Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki kot osrednja inštitucija v Sloveniji skrbi za razvoj didaktike in metodike poučevanja slovenščine kot drugega in tujega jezika in usposablja tudi učitelje, ki poučujejo v slovenskem vzgojno-izobraževalnem sistemu (teh je npr. na Začetnem in Nadaljevalnem usposabljanju četrtnina vseh udeležencev, na seminarjih v sklopu Centra za pedagoško izobraževanje pa so to vsi), za tako pomembno nalogo finančna sredstva iskati na trgu oz. jih pridobivati vsakič znova. To nam onemogoča, da bi več izobraževanj ponudili brezplačno in usposobili čim več učiteljev.

Graf 1: Zadovoljen/Zadovoljna sem, da sem se udeležil/a tega izobraževanja

Graf 2: Izobraževanje bi priporočila svojim kolegom oz. kolegicam

Založniška dejavnost

mag. Mateja Lutar

1 Uvod

Založniško dejavnost Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik so v letu 2018 zaznamovale redne dejavnosti v okviru sodelovanja s programi, npr. pomoč pri pripravi publikacij za strokovno prireditvev 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, gradiv za prireditve tečajev za otroke in mladostnike in tečajev za odrasle (vodniki po programih, *Poletnik, Pošopis, Zimopis, Prevodi* ipd.) ter večavtorske znanstvene monografije 37. simpozija Obdobja. Velik del učbeniških gradiv iz svoje stalne ponudbe smo pripravili za ponatis, založniško knjižno polico pa smo razširili tudi z novostmi (učbenikom *A, B, C... gremo*, družabno igro *Klanec, Antologijo literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike* ter knjižico prevodov študentov z lektorata v Tübingenu). Pri realizaciji načrtovanih dejavnosti je bila v veliko pomoč kadrovska okrepitev (sodelavec Matej Klemen, ki je od septembra 2017 polovično zaposlen na programu Založništvo).

2 Seminar slovenskega jezika, literature in kulture

Predavanja julijskega 54. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture so povezana s krovno temo *1918* in so objavljena v monografiji z naslovom *1918 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (144 str.; 500 izvodov). Večavtorsko monografijo je uredila izr. prof. dr. Mojca Smolej, ki v uvodni besedi razmišlja o letu 2018 kot prelomnem letu z vidika zgodovinskih okoliščin in kulture v najširšem pomenu besede.

Seminarska monografija v prvem delu – *Predavanja* – prinaša razmišljanja desetih predavateljev, ki vsak s svoje znanstvene usmeritve razmišljajo o letu 1918: kot o času, ko se je končala prva svetovna vojna, razpadla je Avstro-Ogrska, v Ljubljani pa so razglasili novo Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov. To je bil tudi čas, ko so ustanovili nekaj pomembnih ustanov (npr. Narodno galerijo); skoraj istočasno je razsajala španska gripa, leta 1918 sta umrla Stanislav Škrabec in Ivan Cankar. Življenju in predvsem delu Ivana Cankarja je posvečen največji del prispevkov, saj se je z njegovo smrtjo končalo zgodovinsko obdobje slovenske moderne. V sklopu *Izbirnih tečajev* je predstavljeno leto 1918 v stalnih besednih zvezah in razmišljanje o stoletnicah. Sledijo še štirje krajši prispevki mladih raziskovalcev – *Parada mladih*. Vsi prispevki so dostopni v elektronski obliki na spletni strani [Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik](#).

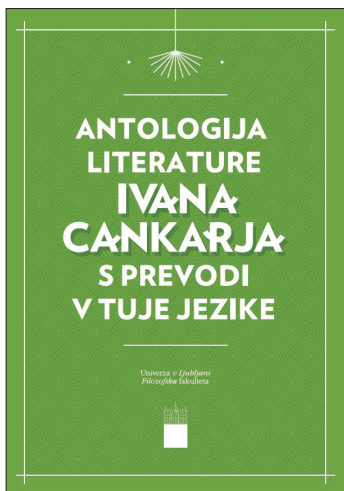
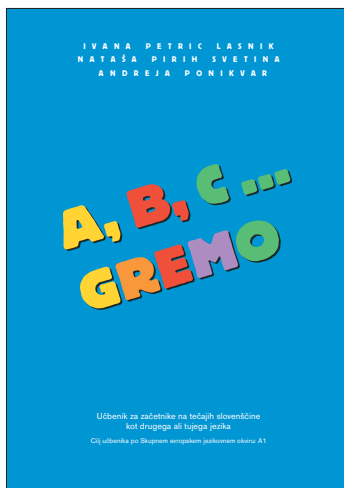
3 Simpozij Obdobja

Obdobja 37: Starejši mediji slovenske književnosti: Rokopisi in tiski (322 str., 320 izvodov) je znanstvena večavtorska monografija, ki sta jo uredila izr. prof. dr. Urška Perenič in doc. dr. Aleksander Bjelčevič. 30 prispevkov je razdeljenih na sedem tematskih sklopov, v katerih 31 raziskovalcev predstavlja svoja razmišljanja in raziskovalna spoznanja o rokopisih in raznovrstnih tiskih, v katerih se je od sredine 16. stoletja pa do obdobja literarne moderne na prehodu iz 19. v 20. stoletje udeleževala kultura slovenske književnosti. Raziskovalce zanimajo obojesmerni vplivi med rokopisno kulturo in kulturo tiska, predstavljajo pa tudi manj poznano ali prej nepoznano rokopisno gradivo iz različnih obdobij slovenske književnosti, posegajo na področje medkulturnih stikov, se lotevajo t. i. drobnih form rokopisne in tiskane kulture (pesemski letak, razglednica, patent, perioha), preučujejo, kako rokopisno-tiskani mediji določajo značaj literature. Del razprav se nanaša na področje zgodovinskega jezikoslovja, (eksperimentalne) tipografije in poučevanja materinščine, monografijo pa zaključuje sedmi tematski sklop, v katerem so razprave, povezane s 100. obletnico smrti Ivana Cankarja. Izbrane razprave so dobro izhodišče za nova literarnovedna, kulturnozgodovinska in jezikoslovna raziskovanja in so v celoti dostopne tudi v elektronski obliki na spletni strani [Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik](#).

4 Učbeniki in priročniki za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika ter druge publikacije

Na področju učbeniških gradiv smo ponatisnili naslednja gradiva: *Slovenska beseda v živo 1b* (učbenik in delovni zvezek), *Slovenska beseda v živo 2* (učbenik in delovni zvezek), *Slovenska beseda v živo 3a* (učbenik in delovni zvezek), *Slovenščina ekspres 1*, *S slovenščino nimam težav*, *Naprej pa v slovenščini*, *Oblike v oblakih* (izbor preglednic) in *Pot do izpita iz slovenščine* ter knjižico *Žepna slovenščina* (argentinska španščina, angleščina in italijanščina). Po prenosu avtorskih pravic z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS je bilo gradivo za otroke in mladostnike natisnjeno, v letu 2018 pa smo tudi že ponatisnili *Čas za slovenščino 1* (učbenik in delovni zvezek) in *Čas za slovenščino 2* (učbenik in delovni zvezek). Nadaljevali smo s pripravo učnega gradiva *Fonetika 1*, ki smo ga prijavi na razpis Učbeniškega sklada

Znanstvene založbe Filozofske fakultete in bili na razpisu tudi uspešni. V letu 2019 je v načrtu zaključna faza oblikovanja, priprava ilustracij in snemanje avdio gradiva.

Razveseli smo se štirih novih gradiv: Najprej prenovljenega učbenika *A, B, C ... gremo*, ki prinaša posodobitev serije učbenikov za kratke tečaje. Prenovo so pripravile Ivana Petric Lasnik, Nataša Pirih Svetina in Andreja Ponikvar. Učno gradivo je namenjeno odraslim začetnikom, ki se želijo na krajših tečajih z učiteljem naučiti slovenščino za osnovno vsakdanje sporazumevanje. Avtorice imajo dolgoletne izkušnje s poučevanjem tujih govorcev slovenščine tako v Sloveniji kot v tujini. Sodelovale so pri pripravi različnih gradiv za učenje slovenščine kot drugega oz. tujega jezika in so soavtorice učbenikov za nadaljevalno stopnjo učenja slovenščine *Gremo naprej* in *Naprej pa v slovenščini*. Predvidena stopnja jezikovnega znanja, ki naj bi jo dosegli ob obravnavi učbenika *A, B, C ... gremo*, je primerljiva z ravno A1 *Skupnega evropskega jezikovnega okvira*. Učbenik je oblikovala avtorica oblikovalske zasnove celotne serije Metka Žerovnik.

Naslednji dve novosti sta povezani s Cankarjevim letom. Praznovanje stoletnice Cankarjeve smrti je navdihnilo nastanek namizne igre *Klanec: družabna igra o Ivanu Cankarju*, ki so jo pripravili Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugović in Mateja Lutar. Igra obsega igralno ploščo, 360 igralnih kartic (90 kartic z vprašanji izbirnega tipa, ki se nanašajo na Ivana Cankarja, njegovo delo in čas, v katerem je živel in ustvarjal, 60 kartic z dejstvi iz življenja Ivana Cankarja, 90 kartic s pojmi iz naslovov Cankarjevih del, ki so oblikovani kot pantomima, govorni ali risarski izziv, ter 120 kartic/knjig, ki predstavljajo nagrado za uspešno opravljeno nalogo), 5 igralnih figur in kocko ter navodila. Izhodiščno je bila igra zasnovana kot učni pripomoček, ki omogoča sproščeno usvajanje snovi in spodbudo k bolj poglobljenemu branju in raziskovanju teme, torej kot motivacija v uvodno obravnavo ali kot sinteza ob koncu obravnave Cankarja, vendar igra sama presega okvir šolske rabe in je predvsem družabna igra, ki poleg kulturne vsebine povezuje in zabava soigralce. Promocijsko predstavitev igre dopolnjujejo letak, ki ga je oblikoval Matej Klemen, in animacija slikovnega gradiva ter video predstavitev na spletni strani, ki ju je pripravila Petra Lapajne Povirk. Oblikovalsko realizacijo igre je pripravila Nina Urh, ilustracije pa je prispevala Ajda Fortuna.

Cankarjevemu letu so bili posvečeni tudi Svetovni dnevi Ivana Cankarja, tj. projekt programa Slovenščina na tujih univerzah. V sodelovanju z Oddelkom za slovenistiko smo pripravili izbor Cankarjevih besedil (pesmi, pripovedi, esejistika, publicistika in dve pismi) ter uvodna strokovna razmišljanja o vseh področjih Cankarjevega ustvarjanja. Tako zasnovano *Antologijo literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike* (54,0 str.; 1.400 izvodov) sta uredili Mojca Nidorfer Šiškovič in Mateja Lutar, prevajali pa so jo študenti s svojimi učitelji na univerzah po svetu. Del besedil ali celoten izbor so prevedli v 21 jezikov, nato so svoje prevode v prvem tednu decembra 2018 predstavili univerzitetni in širši javnosti na različnih prireditvah na več kot 50 univerzah po svetu. Knjižni ovitek in kazalko je oblikovala Nina Urh, prelom notranjosti pa je pripravil Miro Pečar. Obe deli, *Klanec* in *Antologija*, je služba za Protokol Republike Slovenije uvrstila med svoja protokolarna darila.

Predhodnicama *Geschichten über Prešeren* in *Das Mädchen, das alles weiß* se je pridružila še tretja knjižica s prevodi študentov z naslovom *Bei Sonnenuntergang spazierten sie zu zweit am Meer entlang ... Eine Auswahl slowenischer Kurzgeschichten* (52 str.; 500 izvodov). Na lektoratu na univerzi v Tübingenu je lektorica dr. Irma Kern pripravila izbor besedil, tj. štiri kratke zgodbe Zofke Kveder, dve kratki zgodbi Branke Jurca in politični spis Ivana Cankarja. Besedila so pod njenim mentorstvom prevedle študentke lektorata, ki deluje pod okriljem programa Slovenščina na tujih univerzah: Carmen Thamm, Kristina Zeitler in Constanze Becker. Knjižico je uredila Mateja Lutar, prelom in oblikovno realizacijo pa je naredil Jure Preglau.

5 Razno

Januarja smo imeli redno letno delovno srečanje s skupino za načrtovanje tiskov Centra za slovenščino. Srečanja so se skladno s pravilnikom udeležili predstavniki programov (Ina Ferbežar, Damjan Huber, Tanja Jerman, Matej Klemen, Mihaela Knez, Mateja Lutar) in predstavnik lektorjev programa Slovenščina na tujih univerzah (Andrej Šurla). Glavna tema je bil premislek o vzpostavitvi nove strokovne zbirke s prispevki, ki strokovno in didaktično posegajo na področje slovenščine kot drugega in tujega jezika (po vzoru nekdanje *Skripte*), o zasnovi zbirke, možnostih za realizacijo in pričakovanih omejitvah ter kratko poročilo o aktualnih projektih, podan je bil tudi predlog o pripravi osnutka gradiva na temo praznikov in praznovanja.

V letu 2018 smo pripravili kratko informativno brošuro o Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik z osnovnimi informacijami o vseh programih ter letnim delovnim koledarjem Centra za slovenščino. Brošuro je v navezavi na našo celotno podobo oblikovala Ajda Fortuna, pripravili pa smo še prevod brošure v angleščino. Ponatisnili smo tudi nekaj promocijskega gradiva (zvezek in pisala).

Gradiva za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika smo spomladi predstavili na Sejmu akademske knjige Liber.ac, ki ga organizirata Znanstvena založba FF in Knjigarna FF. Jeseni smo na sejmski polici 34. slovenskega knjižnega sejma razstavili svoje publikacije, in sicer v okviru Univerze v Ljubljani, ki je imela letos prvič skupen sejmski prostor za vse fakultetne založbe.

Konec aprila sem v sklopu programa Erasmus – mobilnost osebja za namen poučevanja obiskala lektorat v Skopju, kjer sem za študente pripravila dve predavanji *Cankar po Cankarju: inspiracija ali komercializacija* in *Slovnične vaje z Oblikami v oblakih in osnovna navodila za iskanje po Franu*. Lektorica dr. Lidija Arizankovska mi je predstavila študijski program in način dela na katedri za makedonski jezik in južnoslovanske jezike, ki deluje v okviru Filološke fakultete Blaže Koneski Univerze sv. Cirila in Metoda.

Septembra sem se udeležila tridnevnega slavističnega kongresa v Vidmu, kjer so predavatelji na temo Slovenistika in slavistika v zamejstvu v Vidmu predstavili razvoj in trenutno stanje učenja in poučevanja slovenskega jezika in literature v zamejstvu glede na celotno šolsko vertikalo, predstavili so tudi problematiko ohranjanja slovenskega ustnega izročila med ljudmi in uporabo narečij v medijih, poseben tematski sklop pa je bil namenjen tudi dvema stoletnicama: zaključku prve svetovne vojne in smrti Ivana Cankarja.

Oktober smo se dekan Filozofske fakultete Roman Kuhar, Mojca Nidorfer Šiškovič in Mateja Lutar odzvali vabilu ob odprtju lektorata slovenskega jezika na Reki. Po otvoritvenih nagovorih veleposlanice RS, dekanov obeh fakultet in predstavnice Inštituta za narodnostna vprašanja je sledila okrogla miza *Jezik – manjšina – kultura*, na kateri je s predstavitvijo Centra za slovenščino sodelovala Mojca Nidorfer Šiškovič. Ob tej priložnosti je bila organizirana tudi otvoritev razstave v Slovenskem domu KPD Bazovica z naslovom *Cankar ne jezi se*, s katero Naravoslovnotehniška fakulteta v sodelovanju z ZRC SAZU predstavlja medpredmetni študentski projekt kreiranja serifnih pisav na osnovi inspiracije Cankarjevega rokopisa in prototipe družabnih iger, ki sta jih navdihnila Ivan in Izidor Cankar.

Leto se je zaključilo v prazničnem vzdušju, in sicer s projektom Svetovni dnevi Ivana Cankarja. Ob tej priložnosti so na več kot 50 univerzah po svetu potekali različni kulturni dogodki. V Ljubljani smo za študente organizirali skupno igranje družabne igre *Klanec* in nato ogled dokumentarnega filma *Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja* režiserja Dušana Moravca, ki mu je sledil pogovor s scenaristom Matjažem Pikalom. Za tem smo Alojzija Zupan Sosič, Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber in Mateja Lutar obiskali najprej lektorat v Brnu, kjer je Mateja Kosi v sklopu projekta Svetovni dnevi soorganizirala literarno-glasbeni večer literarnega kluba GOvoRICA, nato pa še lektorja Jerneja Ključevška na Inštitutu za slavistiko na Univerzi na Dunaju. Udeležili smo se filmskega večera, kjer je bil predvajani dokumentarni film *Cankar* režiserja in scenarista Amirja Muratovića, ter predstavljena *Antologija*. Za študente smo pripravili tri predavanja (*Osnove slovenske fonetike*, *Dunaj v romanih Ivana Cankarja* in *Ivan Cankar: inspiracija ali komercializacija*), druženje pa smo zaključili še z igranjem igre *Klanec*.

Raziskovalni in aplikativni projekti

Vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje priseljencev: vloge in kompetence (Working With Volunteers In Migrant Language Education), program Erasmus+, aktivnost K2: sodelovanje za inovacije in izmenjavo dobrih praks

Petra Likar Stanovnik

Po dveh letih se je 30. septembra zaključil projekt Vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje priseljencev: vloge in kompetence; gl. tudi letni poročili za leti 2016 in 2017.

Januarja smo sodelavke Centra za slovenščino (Ina Ferbežar, Tanja Jerman, Petra Likar Stanovnik in Nataša Pirih Svetina) pripravile module usposabljanja za prostovoljke in prostovoljce. Module smo preizkusili 31. januarja ter 1. in 6. februarja na 12-urnem pilotnem usposabljanju, ki se ga je udeležilo 12 prostovoljk in prostovoljcev.

Vsi partnerji v projektu smo se 19. in 20. aprila udeležili srečanja v Žalcu, na katerem smo na podlagi izkušenj z izvedenih pilotnih usposabljanj prilagodili module usposabljanja in oblikovali zadnje različice gradiv.

V okviru projekta smo tako razvili naslednja gradiva:

- okvir za vključevanje prostovoljcev v jezikovno izobraževanje prostovoljcev, v katerem so opredeljene vloge prostovoljcev in potrebne kompetence,
- orodja za izbiro vlog prostovoljcev in »profiliranje« priseljencev,
- moduli usposabljanja prostovoljcev za opravljanje različnih prostovoljskih vlog,
- informativno gradivo za odločevalce v jezikovni politiki,
- informativno gradivo za poklicne učitelje slovenščine kot drugega in tujega jezika.

22. maja smo v Centru za slovenščino pripravili zadnji dogodek za javnost, na katerem smo predstavili rezultate projekta in jih z udeleženi tudi evalvirali.

Poleti so bila vsa gradiva prevedena v slovenščino in ustrezno prirejena za slovenski kontekst.

6. in 7. septembra je v Utrechtu potekalo sklepno srečanje partnerjev, ki se ga je udeležila Petra Likar Stanovnik.

Oktobra je Petra Likar Stanovnik z nizozemsko partnerko v projektu Sylvio de Groot Heupner projekt predstavila na konferenci LESLLA (Literacy Education and Second Language Learning for Adults).

Več informacij o projektu in vsa gradiva, nastala v okviru projekta, so na voljo na Centrovih spletni strani (v slovenščini in angleščini) in na spletni strani projekta (v angleščini).

Objave v medijih**54. SSJLK**

Vse objave so dostopne v [arhivu 54. SSJLK](#).

- Pogovor o 54. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, *RAI, Radio Trst A, Tutolog*, 19. 6. 2018
- Danes sta svoja vrata odprli poletni šoli slovenskega jezika, drevi še seminar, *STA*, 2. 7. 2018
- Danes sta svoja vrata odprli poletni šoli slovenskega jezika, drevi še seminar, *STA, Znanost*, 2. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1, Prvi program*, 2. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1, Dogodki in odmevi*, 2. 7. 2018
- Festival v Karlovih Varih in Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija, Radio Ars, Svet kulture*, 2. 7. 2018
- Neverjetno: Ko stroka tepta lastni jezik in kulturo, *Utrip Ljubljane*, 2. 7. 2018
- Zamejci prihajajo na obisk na Vrhniko, *Občina Vrhnika*, 2. 7. 2018
- Danes sta svoja vrata odprli poletni šoli slovenskega jezika, drevi še seminar, *Preberi.si*, 2. 7. 2018
- Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3, Program Ars, Jezikovni pogovori*, 3. 7. 2018
- Svoja vrata odprli poletni šoli slovenščine, *ORF, Volksgruppen*, 4. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3, Program Ars, Kulturna panorama*, 7. 7. 2018
- Upornik z jezikom za jezik, Stanislav Škrabec, *Radio Slovenija 3, Program Ars, Jezikovni pogovori*, 10. 7. 2018
- Vestnik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani, *Demokracija.si*, 10. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1, Prvi program, Slovencem po svetu*, 13. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Agora, Agora Obzorja*, 16. 7. 2018
- 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1, Prvi program, Sotočja*, 16. 7. 2018
- Pogovor z Aljažem Pestotnikom Robičem, *Radio Slovenija 1, Prvi program, Sotočja*, 23. 7. 2018
- Pogovor z udeleženci 54. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *RAI, Radio Trst A, Tutolog*, 17. 7. 2018
- Seminar der slowenischen Sprache, *Pädagogische Hochschule Kärnten*, julij 2018

Slovenščina na tujih univerzah**Bratislava**

- Saša Vojtech Poklač predstavi praznovanje božiča v Sloveniji, https://uniba.sk/fileadmin/ruk/ovv/2017/171214_Decembrove_cislo_NU.pdf (str. 5)
- Reportaža z odprtja razstave SLOV/SLOV dimenzija v Martinu, <http://tvturiec.eu/vystavu-s-nazvom-slovensko-slovinska-dimenzia-otvorili-v-snm/>
- Saša Vojtech Poklač v jutranjih poročilih na slovaški televiziji o volitvah v Sloveniji, <http://www.rtvs.sk/televizia/archiv/12993/158334#495> (od 8:15)
- Saša Vojtech Poklač: profesorica v Bratislavi: Lažnih prijateljev je več kot 1100, <https://www.dnevnik.si/1042837109>

Buenos Aires in La Plata

- Maja Kračun in Tjaša Lorbek: Povezovanje Univerze v Ljubljani z argentinskimi univerzami, *Svobodna Slovenija* 2017/13, str. 2, <http://svobodnaslovenija.com.ar/povezovanje-univerze-v-ljubljani-z-argentinskimi-univerzami/>
- Mariana Poznič: Po obisku v Argentini, *Svobodna Slovenija* 2017/14, str. 2, <http://svobodnaslovenija.com.ar/po-obisku-v-argentini/>

- Tjaša Lorbek: Biblioteka eslovena, *Svobodna Slovenija* 2017/23, str. 2, <http://svobodnaslovenija.com.ar/biblioteka-eslovena/>

Celovec

- Prispevek o ekskurziji, *ORF 1 TV*, Dober dan Koroška, Štajerska, 6. 5. 2018
- Javljanje v živo o ekskurziji in študiju slovenistike/slavistike v Avstriji na univerzah v Celovcu, Gradcu in na Dunaju, *Radio Agora*, 4. 5. 2018
- Prispevek o sodelovanju na Dolgi noči raziskovalcev, *ORF – Radio, slovenski program*, 13. 4. 2018
- intervju s študentko Julio Spitzer o Poletni šoli v Bovcu, *Nedelja*
- Zajtrk s profilom: univ. asist. dr. phil. Tatjana Vučajnk, *ORF – Radio, slovenski program*, 30. 9. 2018

Cleveland

- Obisk predsednika vlade RS dr. Mira Cerarja, 22. 9. 2017
 - http://www.washington.embassy.si/index.php?id=814&tx_ttnews%5Btt_news%5D=30836&cHash=1f1c8ebd9d2d6a39d8e927152390fbff
 - <http://www.clevelandpeople.com/groups/slovenian/2017/slovenian-prime-minister.htm>
 - <https://www.slconnect.com/slovenias-prime-minister-dr-miro-cerar-visited-cleveland/>
 - <https://www.sta.si/2431457/cerar-obiskal-slovensko-skupnost-v-clevelandu>
 - <http://www.rtvlo.si/radiosi/radio-si/prime-minister-visits-slovenian-community-in-cleveland/43320>
 - Twitt s sliko ob obisku predsednika vlade: <https://twitter.com/MiroCerar/status/911522677642481664>
- Simpozij Crossing Over, 6. 10. 2017
 - <http://engagedscholarship.csuohio.edu/crossingover/7thcrossingover/>
 - <http://engagedscholarship.csuohio.edu/crossingover/program2017.pdf>
 - <https://10times.com/crossing-over-international-symposium>
- 4th Scientific and Educational Showcase, 12. 10. 2017, http://www.washington.embassy.si/index.php?id=4722&L=%5C%5C%27&tx_ttnews%5Btt_news%5D=30729&cHash=687cdfb96e67aabd8bb2c1ecf08c6e9
- CSU Research, december 2017, https://issuu.com/csaperspective/docs/csuresearch_issuu (str. 18)
- Slovenke v ZDA, 10. 2. 2018
 - <https://www.youtube.com/watch?v=LHbSFkQRZUY>
 - <http://www.clevelandpeople.com/groups/slovenian/slovenian.htm>
- Belokranjske pisanice, 19. 4. 2018, https://www.facebook.com/events/201234680665325/?active_tab=discussion
- Preživetvena slovenščina, 17.–18. 5. 2018, http://www.washington.embassy.si/en/fileadmin/user_upload/dkp_51_vwa/newsletter/April2012/index.php?id=814&L=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=32271&cHash=2b08e761a413a621697119ca37dc6d01

Cordoba, Argentina

- Pogovor ob dnevu materinščine, *Radio Maribor*, 21. 2. 2018, <https://4d.rtvlo.si/arhiv/aktualno-na-radiu-maribor/174521554>
- Radijska oddaja Okence v Slovenijo, Buenos Aires, Argentina, 17. 3. 2018
- *Moja Slovenija*, julij 2018, str. 5, https://issuu.com/moja-slovenija/docs/07-julij-2018-moja_slovenija_issuu/8
- Svobodna Slovenija, *Eslovenia Libre* LXXVII/7–8 (7. 5. 2018), str. 2, <http://svobodnaslovenija.com.ar/tiskana-izdaja/>
- *TV Slovenija*, Odmevi: Kultura, 13. 6. 2018, <https://4d.rtvlo.si/arhiv/kultura/174545555>

Gradec

- Agnieszka Będkowska redno pripravlja radijske oddaje za neodvisni graški radio Helsinki, mdr. pogovor z udeleženci simpozija Literarna večjezičnost v Avstriji in Sloveniji
- intervju s Kasildo Bedenk, Val 202, junij 2018
- objave na Radiu Agora in na ORF: novinarka Radia Agora Jasmina Godec in novinar ORF Simon Ošlak-Gerasimov redno intervjuvata osrednje goste prireditelj slovenistike,

npr. 4. 5. 2018 pogovor Jasmine Godec s Karin Almasy, Tatjano Koren, dr. Andrejem Šurlo in študenti slovenščine v Celovcu in Gradcu v Pavlovi hiši

Granada

- Pesniško gostovanje Anje Golob v Granadi, <http://deldientedeoro.blogspot.com/2018/03/la-luz-del-callejon-anja-golob-y.html>

Kijev

- *Slovenecem po svetu*, Radio Slovenija, <https://radioprvi.rtvlo.si/2017/09/slovenecem-po-svetu-138/>, 29. 9. 2017,

Pariz

- Vabila na dogodke in poročila o dogodkih, organiziranih na INALCO, so objavljena na spletni FB strani Veleposlaništva RS v Franciji

Peking

- Pogovor z Metko Lokar v oddaji Slovenija brez meja, *Radio Veseljak*, <http://veseljak.si/oddaje/slovenija-brez-meja>, 21. 9. 2017
- O prevodu Kosovelovih Integralov v kitajščino v oddaji Kulturna panorama, *RTV SLO – ARS*, <http://4d.rtvlo.si/arhiv/kulturna-panorama/174507507>, 9. 12. 2017
- Učenje slovenščine na dveh različnih koncih sveta (Aktualno na Radiu Maribor), *Radio Maribor*, <http://4d.rtvlo.si/arhiv/aktualno-na-radiu-maribor/174521554>, 21. 2. 2018
- Pogovor z Metko Lokar v oddaji Slovenecem po svetu, *RTV SLO – RADIO PRVI*, <http://4d.rtvlo.si/arhiv/slovenecem-po-svetu/174523631>, 2. 3. 2018
- [Napoved predavanja – Nekdanji slovenski predsednik: Odnosi med Kitajsko in Evropo v okviru pobude En pas, ena cesta], *Weixin/WeChat*, <https://mp.weixin.qq.com/s/Q7eiDYv21d1sccwQ1QoryQ>, 23. 3. 2018
- [Nekdanji slovenski predsednik Danilo Türk je obiskal našo univerzo in predaval], *Weixin/WeChat*, <https://news.bfsu.edu.cn/archives/268686>, 27. 3. 2018
- Slovenščina na Kitajskem (Svet kulture), *RTV SLO – ARS*, <http://4d.rtvlo.si/arhiv/svet-kulture/174530065>, 3. 4. 2018
- [25. predavanje cikla »Evropski popoldanski čaj«: Hrana in misel – napoved predavanja J. Mlekuža], *Weixin/WeChat*, <https://mp.weixin.qq.com/s/P8NYzrYP6LwKy3itAo6cuw>, 29. 5. in 31. 5. 2018
- Slovenian book corner of Shanghai Library opens to public, *Global Times*, <http://www.globaltimes.cn/content/1109144.shtml?from=singlemessage&isappinstall=0>, 2. 7. 2018
- Praznovanje dneva državnosti Republike Slovenije v Šanghaju, Ministrstvo za zunanje zadeve, http://www.mzz.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/40077L, 3. 7. 2018
- Festival slovanskih kultur

Praga

- Prispevek o festivalu ženske poezije Mladi mesec, <https://misli.sta.si/2449734/na-pesniskem-festivalu-v-pragi-alenka-jensterle-dolezal-miriam-drev-in-meta-kusar>, 14. 11. 2017

Regensburg

- Literarni večer: Peter Stamm, O srečnih trenutkih in nesrečnih dogodkih, *Radio Ars*, 27. 6. 2017
- Intervju ob slovenskem knjižnem sejmu, kjer je bil Peter Stamm eden izmed gostov; pogovor z avtorjem na sejmu, od koder so v živo brali tudi odlomek iz njegovega prevedenega romana

Sombotel

- Krajši prispevek oz. napovednik o Dnevih slovenskega filma v Sombotelu, *Vas Népe*
- Dnevi slovenskega filma v Sombotelu, *Slovenski filmski center*, <https://www.film-center.si/sl/novice/7589/dnevi-slovenskega-filma-v-sombotelu/>, 4. 4. 2018
- V Sombotelu na Madžarskem kmalu drugi Dnevi slovenskega filma, *STA*, <https://www.sta.si/2500077/v-sombotelu-na-madzarskem-kmalu-drugi-dnevi-slovenskega-filma>, 5. 4. 2018
- V Sombotelu na Madžarskem že drugič Dnevi slovenskega filma, *MMC RTV Slovenija*, <https://www.rtvlo.si/kultura/film/v-sombotelu-na-madzarskem-ze-drugic-dnevi-slovenskega-filma/451401>, 9. 4. 2018
- V Sombotelu na Madžarskem že drugič Dnevi slovenskega filma, *Preberi.si*,

<https://www.preberi.si/content/view/19705759-V-Sombotelu-na-Madzarskem-ze-drugic-Dnevi-slovenskega-filma.html>, 9. 4. 2018

- Napovednik Dnevov slovenskega filma v Sombotelu, <https://gremovkino.si/filmske-novice>
- Napovednik Dnevov slovenskega filma v Sombotelu, <http://www.tv-as.net/prispevki/157-dnevi-slovenskega-filma-v-sombotelu>
- Prispevek o Dnevh slovenskega filma v Sombotelu, *Dogodki TV As*, http://www.tv-as.net/oddaje/dogodki/video/913-dogodki_13_4_2018, 13. 4. 2018
- Slovenski filmski dnevi – že drugič, *Porabje*, http://www.porabje.hu/pdf/2018/2018_16.pdf, 19. 4. 2018
- Film je medij za nevsiljivo spoznavanje soseda, *Porabje*, http://www.porabje.hu/pdf/2018/2018_18.pdf, 3. 5. 2018
- Prispevek o Dnevh slovenskega filma v Sombotelu, *Slovenski utrinki*, <https://www.mediaklikk.hu/video/slovenski-utrinki-2018-04-19-i-adas/> (15:40), 19. 4. 2018
- Intervju z lektorico »Ilyen szlovén lektorként a szombathelyi egyetemen«, *Vas Népe*, <https://www.vaol.hu/kozelet/helyi-kozelet/szloven-lektorkent-az-egyetemen-2344288/>, 30. 5. 2018

Trst – Oddelek za humanistične študije

- Bogata dejavnost v okviru študija slovenistike v Trstu, *Primorski dnevnik*, 14. 12. 2017

Trst – Oddelke za pravne in jezikoslovne vede, tolmačenje in prevajanje

- Predstavitev zbornika Ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem, <https://www.primorske.si/kultura/prezrte-vendar-ne-pozabljene>
- Gostovanje doc. dr. Alenke Valh Lopert UNI MB: <http://www.sedezfk.rai.it/dl/RaiTV/programmi/media/ContentItem-8fe508a2-4f12-4606-bfb8-af4a7f53ceod.html#p>
- Vodenje literarnega večera, <http://www.ks-skofije.si/novice/412/vecer-zive-besede>
- Cankarjevo leto v Trstu, <https://www.rtvsllo.si/kultura/drugo/cankarjevo-leto-tudi-v-trstu-od-novih-prevodov-do-potepanja-po-pisateljevem-delu-mesta/455444>
- Predavanje o Cankarju v italijanščini, <http://www.rainews.it/dl/rainews/TGR/media/tdd-Cankarjevo-leto-Trst-SKGZ-age21170-aaf7-4a38-b7c7-ofb68f05e307.html>
- *Il Piccolo*, vabilo na predavanje, 22. 5. 2018
- O študiju slovenščine na prevajalski fakulteti v Trstu, http://www.primorski.eu/stories/trst/288358_tudij_slovenine_v_trstu_kje_in_kako/#.W7iJdWgzZPY

Tübingen

- Iz Tübingena, Hallo Luther – živjo Trubar, 31. 10. 2017
- Tübingen: Nemške izposojenke, nato lingvogeneza ali Slovenski kulturni praznik 2018 v Tübingenu, 2. 2. 2018 (14:46)
- Iz Tübingena: O Cankarju na Posvetu Slovencev v Nemčiji, 18. 4. 2018
- Iz Tübingena: slovenska Biblia Slavica – donacija SAZU Evangelisches Stift, 28. 6. 2018 (3:27)
- Iz Tübingena v Memmingen – strokovna ekskurzija 20. 6. 2018, 16. 7. 2018
- Iz Tübingena v Kempten – strokovna ekskurzija 20. 6. 2018, 16. 7. 2018

Varšava

- Fałszywi przyjaciele/Lažni prijatelji, Youtube, 18. 2. 2018

Videm

- Slavistični kongres Slovenistika in slavistika v zamejstvu: Videm 2018:
 - <http://novimatajur.it/cultura/fotogalerija-slovenski-slavisticni-kongres-v-vidnu.html>
 - <http://novimatajur.it/cultura/slovenistika-in-slavistika-v-zamejstvu.html>
 - <http://novimatajur.it/attualita/na-slovenskem-slavisticnem-kongresu-v-vidnu-tudi-priznanja-zivi-gruden-bruni-balloch-marii-bidovec-in-robertu-dapitu.html>
 - <https://www.rainews.it/tgr/fjk/video/2018/09/tdd-slavisti-videm-2ed3f65b-6e8a-451a-80b9-c2ba2097bb62.html>

Slovenščina za otroke in mladostnike

- Mladinska poletna šola v Ljubljani: najbolj osvežilna poletna šola, *Nedelja*, 15. 7. 2018, str. 9

Tečaji slovenščine

- New Courses & Nationality Exam Prep at the Centre for Slovene as a Second & Foreign Language, *Total Slovenia News*, <https://www.total-slovenia-news.com/lifestyle/2055-new-courses-nationality-exam-prep-at-the-centre-for-slovene-as-a-second-foreign-language>, 12. 9. 2018
- Learning Slovene as a Foreigner: An Interview with Two Slovenian Teachers, *Total Slovenia News*, <https://www.total-slovenia-news.com/lifestyle/2618-learning-slovene-as-a-foreigner-an-interview-with-two-slovenian-teachers>, 4. 12. 2018

Izpitni center

- Alojz Ihan: Izgubljeni v prevodu. *Delo*, 6. 7. 2018, str. 5
- Živa Ivačič: Ortoped bi rad delal, pa ne more. *Svet na Kanalu A*, <https://www.24ur.com/novice/svet/clanek/ortoped-bi-rad-delal-pa-ne-more.html>
- Einzige Prüfung für Slowenisch, *Kleine Zeitung* 1. 12. 2018, str. 29

Založniška dejavnost

- Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju, *Nedelja*, 9. 12. 2018, str. 10

Projekt VIME

- Dogodki dneva, *TV Celje*, 3. 5. 2018, <http://www.youtube.com/watch?v=QtnfAnsnXHA&t=6m7s>

Einzige Prüfung für Slowenisch, *Kleine Zeitung*, 1. 12. 2018, str. 29Mladinska poletna šola v Ljubljani: najbolj osvežilna poletna šola, *Nedelja*, 15. 7. 2018, str. 9

Schwarzes Brett

Nachrichten vom Campus.

FREMSPRACHEN

Einzige Prüfung für Slowenisch

FH-Sprachenzentrum hat Alleinstellung in Österreich.

Das Sprachenzentrum Wirtschaft an der FH Kärnten versteht sich als Anlaufstelle für Studierende am Campus Villach, die interessiert sind, ihre Fremdsprachenkompetenz zu erweitern. Die Fremdsprachenlehrerinnen und -lehrer bieten den Studierenden einerseits Kurse auf verschiedenen Sprachniveaus und unterstützen andererseits alle Sprachinteressierten in Fragen der fremdsprachlichen Kommunikation. Als einzige Stelle in

ganz Österreich bietet das Sprachenzentrum Wirtschaft Sprachprüfungen für Slowenisch als Fremdsprache an – dank einer Kooperation mit der Universität Ljubljana. Generell werden Deutsch als Fremdsprache, Italienisch, Russisch, Französisch, Kroatisch, Slowenisch und Spanisch angeboten. Weitere Informationen zu Angebot und zu Terminen der einzelnen Kurse sind auf fh-kaernten.at/sprachenzentrum zu finden.

MLADINSKA POLETNA ŠOLA v Ljubljani

Najbolj osvežilna poletna šola

Te dni v Ljubljani poteka že 13. Mladinska poletna šola slovenskega jezika (MPŠ).

Prireditve združuje mlade z vsega sveta, ki imajo (vsaj) eno skupno točko: slovenski jezik. Letošnje MPŠ se udeležuje 138 mladostnikov iz 21 različnih držav. Pod mentorstvom izvrstnih učiteljic in učiteljev Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik ljubljanske Filozofske fakultete v dopoldanskem času spoznavajo, utrjujejo in poglobljajo svoje znanje slovenskega jezika, popoldne, zvečer in ob koncu tedna pa jih čaka pester in zanimiv spremljevalni program, v katerem odkrivajo slovensko kulturo, deželo, navade in naravne lepote.

V čem je posebnost MPŠ in zakaj zanimanje za udeležbo iz leta v leto narašča, sta nam povedali voditeljici in organizatoriki MPŠ Mihaela Knez in Damjana Kern Andoljšek: »Lepo je opazovati jezikovni napredek in motivacijo učencev, ki se več let zapored vračajo na Mladinsko poletno šolo. Vsako leto znova se pokaže, da se na naši šoli ustvarjajo prijateljske vezi, ki presegajo jezikovne in geografske meje. Tudi zaradi tega se zdi vredno vztrajati.«

Letošnje MPŠ so se udeležili tudi trije dijaki in eina dijakinja Slovenske gimnazije. Valentin, Lukas in Marco so nad MPŠ navdušeni; všeč jim je način učenja, delo v skupini, kjer je težavnostna stopnja primerna njihovemu znanju in opazni napredek že po prvih dneh. Mira pa pravi, da je učenje v sproščenem ozračju popoldanskega programa zelo prijetno, konverzacije ne manjka, poleg tega pa je mednarodna udeležba zagotovo za zanimiva nova poznanstva.

KATARINA GUTOWNIG FÜRST

Dijaki Slovenske gimnazije: Mira Deutsch, Valentin Cencig, Lukas Krall, Marco Šumnik
GUTOWNIG FÜRST

Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju, *Nedelja*, 9. 12. 2018, str. 10

10 nedelja 9. DECEMBRA 2018

OTROCI

Človek, ti si enkrat en
Kaj rada deluje?

IRINA HEDENIK
je stara osem let in živi na Reki pri Št. Jakobu.

ČLOVEK, TI SI ENKRATEN

Irina Hedenik hodi v drugi razred ljudske šole v Št. Jakobu. Njen najljubši predmet je matematika. Zelo rada bere knjige o čarobnih muckih. Rada se doma igra solo. Med športi ima najraje biatlon in trenira pri športnem klubu Union Področca. Poje pri zboru Rožice in igra kljunasto flavto. Irina ima sestro. Ime ji je Samira in je stara enajst let. Njena najljubša barva je modra. Rada je dunajski zrezek in pije sok.

Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju

Cankarjevo leto

Gotovo ste slišali, da je leto Cankarjevo leto. Najbolj znani pisatelj, pesnik in dramatik Ivan Cankar se je rodil 10. maja 1876 na Vrhniki, kot osmi od dvanajstih otrok. Rodil se je v hiši Na klancu.

Po šoli je študiral na Dunaju tehniko, potem pa se je vpisal na slavistiko. Prve pesmi je napisal že v dijaških letih. Vedno je živel v stanovanjih kot najemnik. Redko se je družil z ljudmi. Do denarja ni imel dobrega odnosa, vedno mu ga je zmanjkalo, pa čeprav je lahko živel od pisanja. Njegova mama je bila zelo požrtovalna ženska. Pisatelj ji je v svojih delih postavil pravi literarni spomenik.

Po daljši bolezni je umrl 11. decembra 1918. Pokopani so ga na ljubljanskih Žalah. Njegova najbolj znana dela so: Na klancu (1903), Hlapec Jernej in njegova pravica (1907), Hlapci (1910), Za narodov blagor (1901), Kurent (1909), Novo življenje (1908), Martin Kačur (1905).

Klanec je družabna namizna igra na temo Ivana Cankarja, ki ni omejena le na šolsko rabo. Z igro lahko na sproščen in zabaven način preizkusite, kako dobro poznate Cankarja, ali izveste še kaj novega.

Pri pouku igra služi kot dopolnilo, hkrati pa je tudi zabavna. Vsebuje 90 kartic z vprašanji, ki se nanašajo na Ivana Cankarja, njegovo delo in čas, v katerem je živel in ustvarjal, 60 kartic z dejstvi iz življenja Ivana Cankarja, 90 kartic s pojmi iz naslovov Cankarjevih del, ki so oblikovani kot pantomima, govorni ali risarski izrazi.

Kartičam so priložene tudi igralne figure in kocka, igralna plošča ter navodila za igro.

Klanec je zabavna igra za posameznike ali skupine in če bi radi o Cankarju vedeli še kaj drugega, igrajte igro Klanec!

Svoja vrata odprli poletni šoli slovenščine, ORF, *Volksguppen*, 4. 7. 2018

Svoja vrata odprli poletni šoli slovenščine

V organizaciji Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri oddelku za slovenistiko ljubljanske filozofske fakultete so v ponedeljek slovesno odprli 54. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, krovna tema je Leto 1918 v slovenskem jeziku. Že dopoldne pa so odprli dvotedenski poletni šoli slovenskega jezika za mladino in odrasle.

Na tradicionalni seminar slovenskega jezika, literature in kulture na ljubljanski filozofski fakulteti se je letos zbralo 112 udeležencev iz 23 držav - študentov in univerzitetnih profesorjev slovenščine, slavistov ter drugih znanstvenih delavcev, prevajalcev in kulturnih delavcev iz slovenskega zamejstva.

Namen seminarja je pridobiti čim več znanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi ter spoznati in občutiti slovensko aktualno življenje in dogajanje, so sporočili iz centra.

Bibliografija strokovnih delavcev Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik 2018

- Tjaša Alič** – Matej Šekli idr. (ur.): *Med Slovani*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (e-izdaja).
- Ina Ferbežar** – Ina Ferbežar: O besedilnih spretnostih tujih govorcev slovenščine. Petra Javrh (ur.): *Spretnosti odraslih*. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.
- Damjan Huber** – Tanja Mirtič idr.: Slovenščina in javno govorno izražanje. Nataša Gliha Komac, Polonca Kovač (ur.): *Pravna ureditev in programski dokumenti o jezikovni rabi in praksah jezikovnih uporabnikov v Republiki Sloveniji in uporabnikov slovenskega jezika v sosednjih državah in po svetu*. Ljubljana: ZRC SAZU. 56–73. https://zalozba.zrc-sazu.si/sites/default/files/pravne_podlage.pdf
- Tanja Jerman** – Tanja Jerman: Developing Language Competences for the Tourist Service Personnel on the basis of Kinship of Slavic Languages. 4th *International Conference Foreign Languages and Tourism, Zadar, 8th-9th November 2018*.
- Matej Klemen** – Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugovič, Mateja Lutar: *Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Matej Klemen, Kasilda Bedenk: Slosign. VII: *revija Slovenk in Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Letni zbornik Pavlove hiše 2017/2018*. 178–197.
- Mihaela Knez** – Mihaela Knez: Začetni pouk slovenščine v vrtcu v osnovni in srednji šoli. *Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*. Ljubljana: ISA institut. 9–12.
- Mojca Jelen Madruša, Ivana Majcen, Mihaela Knez, Katica Pevec Semec: Razvoj in metodologija programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja. *Predlog programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja*. Ljubljana: ISA institut. 15–32.
- Petra Likar Stanovnik** – Sylvia de Groot Heupner, Petra Likar Stanovnik: Working with volunteers in migrant language education: roles and competences (VIME). *People, languages and literacy in new migration: research, practice, and policy: book of abstract*. Palermo: LESLLA. 32.
- Mateja Lutar** – Magda Lojk, Matej Klemen, Tina Jugovič, Mateja Lutar: *Klanec, družabna igra o Ivanu Cankarju*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Mojca Nidorfer Šiškovič, Mateja Lutar (ur.): *Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Mateja Lutar (ur.): *Bei Sonnenuntergang spazierten sie zu zweit am Meer entlang ... Eine Auswahl slowenischer Kurzgeschichten*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Nataša Pirih Svetina, Ivana Petric Lasnik, Andreja Ponikvar: *A, B, C ... gremo. Učbenik za začetnike na kratkih tečajih slovenščine kot drugega in tujega jezika*. Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Mojca Nidorfer Šiškovič** – Mojca Nidorfer Šiškovič: Antologiji na pot. *Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 5–6.
- Mojca Nidorfer Šiškovič, Mateja Lutar (ur.): *Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Mojca Nidorfer Šiškovič: Slovenščina na tujih univerzah, v slovenskih skupnostih in za splošne uporabnike. Kozma Ahačič idr. (ur.): *Pravna ureditev in programski dokumenti o jezikovni rabi in praksah jezikovnih uporabnikov v Republiki Sloveniji in uporabnikov slovenskega jezika v sosednjih državah in po svetu*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 113–120.

Letno poročilo 2018

Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik

Uredila: Mateja Lutar

Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčič

Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko

Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Za založbo: Roman Kuhar, dekan

Ljubljana, julij 2019

Publikacija je brezplačna in dostopna na <https://centerslo.si>.

ISSN 1581-9442

www.centerslo.si

ISSN 1581-9442

